

**BÁNKI
ÉVA**

CSAK UBORKÁT KÉREK

Semmi túlzás.
Napi öt deka szerelem.
Gyerek? Módjával.
Állatot csak állatkertben.
Lakásba? Ugyan!
Cipő? Kabát? Csak használt.
Legyen kopott, de márkás.
Pofon? Én soha. (De a tanárainknak igazuk volt. Ők csak jót akartak.)
Epret? Mikor lemegy az ára, talán. De inkább csak uborkát, paprikát. Nem az a puccos, vörös. De ebben is ott a vitamin.

A tengerhez azért elutaznék.
És megbámulnám azt a nyugtalan, hatalmas állatot. Körbejárnam, mint vicsorgó oroszlánt a ketrecében. Íme, mondanám. Hiába dübörögsz, úgylis elpusztulsz. Te is.

A bal vesémet nappal, a jobbát éjszaka használom. Ha este levetkőzőm, szívesen elraknám a kezemet, a májamat, a lábamat külön dobozokba, a fehérneműs szekrénybe.

Bűntudattal alszom el.
Mindenhol tökéletes rend. Igen. De ott egy rendetlen, szuszogó halom a szépen megvetett ágyban.

BIZTONSÁGBAN

Ha újrászületnék,
zord, szakállas férfiú lennék.
A számban fekete csonkok.
Szuvas fogak, melyek nem fájnak,
és nem is romlanak már tovább,
de elriasztanak minden kíváncsiskodót.

Doktor Kormorán, mondanám.
Ha valaki mégis venné a bátorságot.

Ó, igen!, felelnék.
Hát persze. A doktor.
Akkor jön, amikor akar.
És így is távozik.

Fekete lovon.
Gyalog. Villamoson. Repülővel.
Mindig vicsorog. Undok vénember.

De itt, mifelénk, török és tatár,
élet és halál között, zord
öregnek kell születni.

Hogy olyan légy, mint a szőlőkaró.
Akit mindenki kikerül.
Akiről mindenki elfeledkezik.

POSZTHUMÁN VARÁZS

Babakonyha. Plüssnyuszi.

Anyám csak olyasmivel ajándékozott meg,
amit nem szerettem. Én mindig utáltam nyuszizni,
gyűlöltem főzicskézni. De ne képzeld, kislányom,
hogy az a sok-sok gyerek nem örülne ennek!
Hogy ne főzicskézne nagyon szívesen!
És ha lehunytam a szemem, láttam is magam előtt
a milliós gyerekseregletet. Azt a sok árva,
bánatos kislányt, akiket boldoggá tennének
a kis lábaskák, apró tűzhelyek.

Már a születésnapomtól, a karácsonytól is rettegetem.
Mint az erdőtől manapság.

Hisz ott az a sok mókus, nyest, kismadár,
nem is tudom, micsodák-kicsodák, de félennek,
árvák. És időtlen idők óta rejtőzni kénytelenek,
hisz én a lépteimmel is megbántom őket.

Néha mégis megpillantok egyet-egyét.

A kezükben apró lábaska, habverő.
A lábuk előtt fénylő babatűzhely.

A KÖLTÉSZETRŐL

A magyarok költik a verseket.
Üldögélnék a rímeken. Aztán lesz, ami lesz.

Kotlok rajtuk egy kicsit, írják a szerkesztőjüknek.
Hisz még ennek is van rendje. Óda: tizenhét nap.
Elégia: huszonegy éjszaka, hozzá nyugalom
és egyenletes langymeleg. Az epigrammák
ennél gyorsabban előkotlanak,
de nem szabad sokat fészkelődni rajtuk,
mert a végén sánták lesznek, bicebócák –
úgyhogy csak óvatosan!
No de a pénzt is költjük...
keltegetjük, melengetjük,
aztán szerteszórjuk... No de mi a csuda kel ki
egy eldorbézolt millióból? Mi lesz az elkeltett
pénzzel? Mi lesz az eltékozolt hatalmas vagyonokból?
Pénzhegy? Pénzmadár?
Shakespeare összes?
Aki költ, önmagából ad.
Meleget, időt, reményt.
Örömmel, önként.
A jókedvű adakozót szereti az Úr.

BARNA IMRE

STOP TIME

(*Midianiták*) A dupla ajtó katedrálüvegén foltok homálylanak át. Csak sejteni lehet, tudni nem szabad, hogy mi van az üvegen túl. Titok. Hogy mintha volna még valaki ott, aki engem néz, és amikor kinyílik végre az üveges ajtó, lopva kiinteget majd nekem Mamikáék mögül, hiába tilos és nem szabad.

Mein Sohn, magyarázza ugyanő tizenöt év múlva a tátrai szállásadónőjének úgy, hogy én is halljam; a fiam jött a két barátjával, mondja majd neki, itt fognak tölteni egy éjszakát, holnapig maradnak csak, aztán mennek tovább Zakopanéba, fizetem, persze. Mein Sohn. Egy még későbbi jövőpillanatban meg már nekem magyarázza, hogy hát nem hitte, dehogya hitte ő véglegesnek azt, ami történt, biztos volt benne, hogy három nap múltán jönnek majd a midianiták, és kiszabadítanak engem a veremből, csak hát elmúlt hamar a három nap, és nem jöttek, sajnos; és levélben fogja magyarázni ezt. Kár volt hinni, úgymond, hogy jönnek majd a midianiták, de hát az ember úgyis egyedül marad előbb-utóbb, írja majd, Józsefnek Jákob tehát. Salvavi animam meam, írja, de ezt persze már csak magának mintegy. Én meg őneki szinte semmit. Vagyis hát hogy késő, tudom is én.

Nem akarunk tiszta vizet önteni a pohárba?, kérdezi majd Mamika is 72 nyarán a Lukács napozója falának dőlve. Nem, válaszolom, mert úgysem hinnék neki, neki sem hinnék, nem, nem akarom.

De most mindezt nem tudom még. Nem tudni, mi van az üvegen túl.

(*Na bitte*) Hajó hozott a tengeren át, hűvös hajnalban érkezünk a messzi szigetre. Gömbölyű és szürke, zuzmós sziklák, Ultima Thule. Hosszú, üres móló. Hast du dich entteuscht, kérdezi majd a végén osztrák akcentussal. Hogy csalódtam-e, fogja kérdezni a közös nyelvünkön, de nem tudom, vár-e választ. Valakitől azt hallom majd egyszer, hogy meztelenül lovagolt a zuzmós tengerparton, vakító fehér északi napkorongba lobogott belé szőkén a haja, látta, bizony isten. Vigyél el innen engem, vigyél magaddal, írtam neki a hetvenes évekből. Nem neki írtam. A móló végén vár, fáradt az arca. Jól utaztatok, kérdi, és fáradtan rám mosolyog. Na bitte, na bitte, ismételteti álomban, amikor reggeli után elalszom, és repülni próbálok. Két kézzel csapkodok, nehéz vagyok, nem megy. Na bitte, mérgelődik, és osztrákosan jól nyomja a hosszú tét. Csalódtál? Persze.

(*M1*) Meg hogy jelentkezett, mondta, bérlőnek egy szíriai, de kirúgta, mert színesekkel, arabokkal ő nem alkudozik. Zsidókkal se? Úgy van, zsidókkal se. Apropó, meghívta uzsonnára a főrabbit, holnap fél ötre jön. A főrabbi? A főrabbi. Nem a római pápa? Nem, rázta a fejét, és megtántorodott. Holnap fél ötre, szólt vissza aztán még rekedten a küszöbről, leszel szíves te is, de már be is csapódott mögöttem az ajtó, én meg leborultam az asztalra, és az arcomat a könyökhajlatomba fúrtam, hátha megszajnál P.

És pont így terveztem ezt, hogy amikor elmegy majd végre, én leborulok az asztalra, P. pedig megsajnál, és vigasztalni fog, addig sem az van, ami lesz.

Hogy P. nemsokára vasalni kezd, szépítkeznek, menjek csak én is, ahova mennem kell, én meg nem mondom, hogy nem megyek, de indulni sem indulok, a fehér Junoszty szürke képernyőjét bámulom, *Felvonulók kérték*, egy nő huszonöt éve is kért már valamit, azóta semmi különös, férjhez ment, szült három gyereket. Meg hogy ő nem fog hazajönni – már mint P., ezt már a kocsiából kiszálltában fogja mondani a Jászain –, sem éjjel, sem holnap, sem semmikor, csak hogy tudjam, kíváncsi volt rá, hogyan döntök, menjek csak a drágalátos barátaimhoz, jó mulatást, mondja, és nyitná is a Trabant ajtaját, de én visszarántom, hogy ne még, várj egy pillanatra, és akkor gázt adok, aztán pedig már csak robogunk belé az éjszakába a kibaszott M1-esen.

Rázkódik a kasztni, sivít a kétütemű, megfordulni nem lehet, Bicskéig némán meredünk majd a sötétbe.

De most még nem ez van. Most még csak az, hogy leborultam az asztalra, P. megsajnál, vigasztal, apa, fia, kismenyasszony, leszek szíves, jó így.

ÁFRA JÁNOS

LÁTLAG A HEGYOLDALBAN

Egy vulkán lábánál élsz, anyám,
jársz-kelsz a szürke fák között,
beveted a terméketlen földeket,
munkára fogod a tehetetleneket,
átvirrasztod a hideg téli éjszakákat,
hogy melegen tartsd, aki gondol rád.
Közben fülelsz a legörgő sziklák,
a megiramló láva, a sikító ég hangjára,
mert te ismered, mi az ébredés.
Minden reggel megengeded,
hogy a magasban játsszanak a gyerekek,
tudva, hogy a roskatag tömeg

bármikor felriaszthatja a fürjeket.
Magadban hurcolod ezt a súlyt,
törmelék vagy a városnyi rettegésből,
ám benned a legtöbb a gyűlölet.
Nem szeretnél irányítani senkit,
de amikor belefáradsz a várakozásba,
összegyűjtöd a vezetőre éhes ezreket,
és egy nyírfaággal a csúcsra mutatsz.
Te porzó tolongásban megbotló bárány,
vérezve nézed a füstben úszó eget,
míg a horhosban az erdő vörösleni kezd.

CSIKÓS ATTILA

KISZÁLLÓ UTCA – LEDŐLÜNK, MINT A FALAK

A lebontott háznál megállt egy pillanatra, jó párszor elgyalogolt előtte, amíg itt lakott, egyszer épp a költőhöz ment látogatóba, ahogy most is, de sosem nézte meg alaposan, mindig sietett valahova, most meg már nincs, poros, téglahalmokkal teli placc van a helyén, és a valamikori udvar hátsó falán csálén billegő falikút felett festékszóróval felfújt feliratot látott: No pasaran!, na persze, „nem fognak átjutni!”, szomorúan elmosolyodott a *jelenség*, ti. a ház múltja és elpusztításának ténye, tulajdonképpen a *történet mögé írt mondaton*, nagyon antropomorfnak találta ugyanis, minket is semmibe vesznek, és csak elviseljük, eszközünk sincs megvédeni magunk, és csak tudatunk tűzfalára írjuk fel tiltakozásainkat, de már *bele vagyunk halva* egy új, egy másik, egy kifizetődőbb történetbe, mire bárki is észreveszi, hogy voltunk (vala, ha), és erről az jutott eszébe, hogy az élet maga a Schrödinger macskája, azt se tudjuk már, élünk vagy halunk, bár ez a felismerés a kezdetleges graffiti előtt csak később történt, mert amikor kiért a panelek közül a Lajos utcáig, még nem ilyesmiken gondolkodott, inkább csak szeretett volna már odaérni a költőhöz, anélkül hogy akár csak egyetlen emberrel is találkoznia kelljen, de az utcán meglepően sok embert látott, a tomboló járvány ellenére maszk nélkül flangáltak, három-négy család a sugárútra néző egykori református templom előtt fagyaltozott, láthatóan a hegyről jöttek, és a társaság kirándulócipős, terepnadrágos, stramm férfijainak csupasz arcán büszke és fensőbbbséges derűt látott, ahogy maszkjában elhaladt mellettük a percekkel később meglátott grund felé, és amikor egymásra néztek, érezte, hogy *le van sajnálva*, mert gyáva és nem elég fitt, nem elég tökös, és nyomasztó magabiztosságuk láttán talán el is szégyellte volna magát, ha nem egy gimnáziumi osztálytársa halálhíre jár a fejében, akit sajnos nem mentett meg sem az ilyen alakok önelégült mosolya, sem az intenzív osztály életmentő gépei, inkább dühöt érzett, és maszkja takarásában azt morogta, *faszfejek*, de nem hallották, ahogy sokáig a *No pasaran!* sem volt látható, és persze az a felirat is későn „került nyilvánosságra”, amikor már nincs is kit megszólítani, senkinek semmit nem jelent, csak egy szomorú emlék, egy tanácstalanul-együttérzően végighallgatott megemlékezés utolsó mondata, meghalt a tanár, mondta pár órája a költő a telefonban, és elcsuklott a hangja, valami ilyesmi már ez a *No pasaran!* is, egy lenyelt szóvég, egy végig nem mondott káromkodás, átmegyek, mondta, veszek bort, tette hozzá, mert tudta, hogy az ilyenkor segít a lélek elveszejtésében, az élőnek a holttal hasonlatossá válásában, nem kell, van hat üveg, mondta a költő, le van szarva, bazdmeg, hozz még, és amikor elment a stramm férfiak mellett, arra gondolt, hogy van nála négy üveg bor, a költőnél van még hat, az tíz *vers*, az elég, hogy megnyugodjanak, ki-ki a maga veszteségében és szégyenében, hogy nem szólt időben, hogy csak morogta, és nem üvöltötte, hogy *faszfejek* vagytok, és akkor odaért a lebontott házhoz, és megállt, és elgondolkodott azon, hogy milyen is volt régen, de már csak *nincsségére* emlékezett, mintha sose lett volna, vagyis mintha mindig egy poros, sittel teli udvar állt volna a *helyén* (minek a helyén, ha ház sem volt?, tűnődhetett

volna el, de inkább összeolvasta a *szöveghiányt* a még látható épületekkel, így a semmit láthatta állandónak és megbízhatóan maradandónak), és lassan továbbindult a Bécsi út felé, a kis kávézó, pékség is bezárt, konstata, az üveges viszont működött, ennek megörült, ahogy az utca végén a esztergályosműhely is üzemelt, az ajtaja mellett kifordult a Margit-kórház felé, és rövidesen megállt a rácsos kapu előtt, felcsöngetett, „alig” egy perc múlva meg is hallotta a költő hangját, na mi van, bazdmeg, fogynak a borok, fogy az élet, gyere, mondta, aztán felberregett a zár, és benyomta a kaput, mint jó pár éve, amikor először járt nála (még alig ismerték egymást), de akkor először a következő lépcsőházba ment, ott kereste a költőt, a következő lépcsőházban viszont nem tudták, hogy van egy költő szomszédjuk is, aztán amikor második nekifutásra végre rátalált a megfelelő ajtóra, és a költő betessékelte a nappaliba, akkor hallott először a tanárról, a költő így nevezte az elismert irodalomtörténészt, aki talán valami tudományos büszkeségből csak alig pár íróval barátkozott, hármójuk közül a költő volt az egyik, ezekről a barátságokról egyébként minden nekrológ megemlékezett, mintha három ismert névvel igazolást vagy jóállást kéne adni a gyászhoz és az *irodalmi életet ért veszteséghez*, a költőt mindez persze nem érdekelte, csak barátja elvesztése, noha, ahogy most, ismét a költő lakásának ajtajában állva eszébe jutott, két éve még elvörösödő arccal fogadkozott, hogy a tanárt az életben nem keresi, fel se hívja, mert összekaptak valami politikai ügyön, és a tanár számonkérte, hogy miért hallgat, amikor tekintélyét és közismert bölcsességét felhasználva meg kéne szólalnia abban a bizonyos témában, és ez a *balhé* akkor időleges mosolyszünethez vezetett, ahogy a költő *ki is jelentette*, lenyelve borát a belvárosi terasz asztalánál, hogy soha többet!, le van szarva az ilyen, felelősségre von, mi?, hát mit képzel ez?, milyen alapon baszogat, hogy baszogassam ezeket vagy azokat?, én szóba nem állok veled többet, kiáltotta, de persze a harag sem tartott tovább, mint berúgni és kijózanodni, és még két hónapja is, januárban, amikor páran összejöttek a *lezárás* idején a csak az utcára kiszolgáló kocsmánál a Csarnok tövében Budán, arról mesélt, hogy most jött a tanártól, sült kolbászt és friss kenyeret vitt neki, alig bírta rávenni, hogy egyen, de legalább pár falatot beleerőltetett, most meg, most meg, baszod, mondta, amikor kinyitotta végre az ajtót, vége van, mit lehet erre mondani?, csak állt az ajtókeretben, fejét lehorgaszta, ősz haján átsütött a nap, az arca alig volt látható, egy bebarapult, portól sötét antik portré, kitárt kezeivel kitámasztotta magát, olyan volt, mint egy régi ikon, restaurálásra szoruló különös, idős-Krisztus-ábrázolás, bassza meg, van borod?, kérdezte aztán, és lassan behátrált a nappali felé, gyere már, egyszer nem találsz ide, máskor meg csak húzod az időt, borostás volt és fáradt, de frissen vasalt fehér ingében most inkább úgy nézett ki, mint aki egy igen elegáns állami díjátadó fogadás *afterjét* tartja a kemény mag részvételével, rögtön észrevette, hogy mit néz, és dühösen felkapta a fejét, az ingemen csodálkozol, kérdezte, miattad vettem fel, baszod, mondta, és a levegőbe csapott, mégsem ihatok veled a tanárra a *leevett* pólóban, na!, ülj le, vagy ácsorogj tovább, tette hozzá morogva, és sietve elfordult, elindult a konyha felé, mintha tulajdonképpen zavarná, hogy itt van, hogy *nem hagy békét neki*, aztán hallotta, hogy zajosan matat a konyhaszekrényben a poharak között, ezt is csak neked, kiabált ki a hűtő mögül, én ilyenkor csak üvegből, de a vendég az vendég, bassza meg!, aztán előkerült kezében két kristály borospohárral, amiket dühösen lerakott a dohányzóasztalra (ki tudja, miért hívják még mindig így, tűnődött el, amikor követve a költő utasításait, leült a süppedős kanapéra, ami azonnal elnyelte, védtelenné tette, és ettől kényelmetlenül érezte magát, mért, amikor már a kocsmá sem dohányzó, az asztal meg miért?), tessék, dörögte, miattad flancolunk, ő viszont nem

válaszolt, csak félrenézett, de nem mondta, hogy a tanár miatt flancolsz, baszod, mert megérdemli, hogy ne csak az üveg nyakát szorítsuk, amikor rá gondolunk, és tulajdonképpen ezért vagyok itt, mert egyedül nem lehet koccintani, csak bebaszni, az meg mindennapos, a költő viszont észrevette, hogy elkapta a tekintetét, és mintha érezte volna, hogy mire gondol, mert zavartan, bocsánatkérően elmosolyodott, mint amikor egy kisfiú elszégyelli magát, elhallgatott, és némán töltött valami vöröset, fanyar volt, ahogy belekóstolt, test nélküli, zömök bor, jön, és szó nélkül üt, kocsisbor, most ez esett kézre, mondta a költő, amikor leült vele szemben a karosszékre egy alföldi tájat ábrázoló grafika alá, amin a gémeskút úgy nézett ki, mint egy toronydaru, épp ráemeli az estét a tájra, nem baj, felelte a költőnek, az is jó, semmi sem baj, csak... de nem tudta végigmondani, elnyelte a kanapé, a puha plüss, úgy érezte, már ki sem látszik belőle, és méltatlannak érezte, hogy ebben a kiszolgáltatott helyzetben kezdjen el nyavalyogni a bajairól, csak, kérdezte a költő, aki a pár pillanatnyi zavarodott hallgatása után kezdte visszanyerni a tempót, csak mi?, baszod!, csak semmi, nem fontos, válaszolta, és két karjával dagasztva maga körül a plüss, megpróbált felülni, fontosabb, hogy jól vagy-e, kérdezte végül, amikor sikerült a kanapé széléig elvergődnie, mire a költő legyintett, és szomorúan elnézett a nappali másik végébe, mintha a végtelenbe, mintha ő és az ő állapota abszolút lényegtelen lenne, és bár ezzel a teátrális szerénységgel máskor mindig elérte, hogy csak vele foglalkozzanak, most csak ketten voltak, nem volt kinek, és nem is akart játszani, a tekintetében valóban a befoghatatlan perspektíva, a halállal való szembenézés tehetetlensége látszott, nem a cinikus, nagyhangú „öreg” színészkedő keserősége, hanem egy gyerekeMBER döbbenete és tanácstalansága, a szemét is összehúzta, hogy összefutottak körülötte a ráncok, a nap éppen telibe kapta az arcát, és az ortodox ikon kísértetiesen felragyogott, élek, mondta lassan, de te ne dadogj itt nekem, *csak* az a baj, hogy leomlunk, mint a falak, nyugodtan mondd ki!, olvastam, amit kiraktál az üzenőfaladra a barátodról, a fájdalomadban osztozom is, de nem kéne politikát keverni a gyászba, attól csak hiteltelen leszel, baszod!, tette hozzá, amire ő ugyan dühösen felkapta a fejét, mert úgy érezte, hogy ez az egész maga a *politika*, de megint nem mondott semmit, nem mondta, hogy ne iskolázz már, öreg, inkább szótlanul kiitta a maradék piros ecetet, a költő meg újból megtöltötte a két *csilivili* ólomkristály poharat a savanyú, sűrű, rossz borral, mintha a gyötrelmet csak újabb gyötrelmekkel lehetne elviselhetővé tenni, a veszteséget csak újabb veszteséggel *kihozni nullára*, egészségedre, mondta aztán, és a pohár fölé hajolt, rábukott, rázuhant a feje, mint a termodinamikát szemléltető játék kacsának, ami a nyolcvanas években minden üzlet kirakatában ott bólogatott, te sem ismerted a tanárt, kérdezte, amikor lenyelte a kortyot, és a feje megint az alföldi vidéket ábrázoló grafikának a végtelen magyar horizontot mutató távlatába emelkedett, nem, válaszolta feszülten, nem nagyon, na és?, párszor találkoztam csak vele, ahogy azt a lányt se ismertem igazán, akiről az üzenőfalamon olvastál, a gimiben vele csókolóztam először, osztálytársam volt, el tudtam képzelni a lélegeztetőgépeken, de nem, nem ismertem őt sem, mert?, számít ez valamit?, a költő megrázta a fejét, és azt mondta, hogy nem, csak azért kérdeztem, mert ha olyan megy el, akit jól ismerünk, ezt az *ismeretet* is magával viszi, az emléke személytelenné válik, mondhatnám azt is, hogy elidegenül, és ismeretlenül magadra hagy a hiányban, amiben, baszod, az a legfájdalmasabb, hogy nem tudod enyhíteni a közös emlékekkel, mert nem emlékszel már pontosan arra, aki volt, akivel lehettek akár közös emlékeitek, csak arra, ami nincs, a *nincssége* jut eszedbe, ha rágondolsz, mintha sose lett volna, és ez elfogadhatatlan, basszameg, mondta, és hátrasimította ősz haját a homlokán, töltsek még, kérdezte

aztán, de nem várt válaszra, teletöltötte a poharaikat, és mindjárt meg is emelte az övét, a kurva nincsről, mondta, és ivott, ő meg vele, és halkán azért azt mondta, miután lenyelte a kortyot, hogy talán jobb is, hogy nincs, mert a *nincs* legalább lehet valakié, a *vant* meg mindig elorozzák mások, de a költő ezen csak hirtelen felkapta a vizet, és akkorát csapott a dohányzóasztalra, hogy felszáll róla a por, hogy veszed a bátorságot, hogy kiforgasd a szavaimat, gyerek?, és akkor hirtelen fáradtnak érezte magát, hogy meséljen a lebontott házról, de bántotta a költő értetlensége, ezért mégis megszólalt, és nagyon lassan azt válaszolta, hogy *annyian* vannak, akik ezt (vagy azt) a bizonyos *vant* birtokolják, és e sokféle létezésre, sok egyéni *vanra* csiszolt prizmán át darabokra hullik az élet, és ha így nézzük, mindegy, hogy ki mit visz magával, mert mi viszont belakhatjuk a grundokat, a hiányokat, az űröket, a nincset, s ebben a sajátos nekropoliszban a meghaltak helyén, befejezetlen regényük hiányzó oldalain, megíratlan beszédeikben, kihúzott vagy soha el nem mondott mondataikban keresünk menedéket, s elfoglaljuk, a miénkbe tesszük, ami senkinek nem kell, a semmit, öreg barátom, mert ez a *politika*, az, hogy már csak a semmi nem kell *valakiknek*, emelte fel a hangját, márpedig ez a nem létező, ez az elfelejtett, ez a kitörölt, félbeszakadt történet, ami nincs, ez igenis valamivé akar lenni, ez valakihez tartozni akar, baszod, nem kiforgatom a szavaid, csak távlatot adok nekik, a végét már szinte kiabálta, és érezte, hogy marni kezdi a gyomrát a bor, kicsit talán ki is melegedett a szenvedélyes kiselőadás alatt, a költő viszont már higgadtan, hátradőlve figyelte, atyaián el is mosolyodott, és amikor ő végre lecsillapodott, annyit mondott, hogy a bor szar, de láthatóan van ereje, talán ihatnánk innentől laza, jeges fröccsöket, már ha van jég még a hűtőben, tegnap belobbant a bokám, egy vödörnyit elhasználtam a borogatáshoz, azzal felállt, és kiballagott a konyhába, onnan kiabálta be, hogy van, baszod, ideje lehűtenünk magunk, aztán ismét sokáig zörgött a hűtő körül, újabb poharakat vett elő, hallotta, ahogy a szifonba tekeri a patront, a szénsav szisszenését, és közben úgy érezte magát, mint akit cserben hagytak, mint egy teniszező, akinek az ellenfele az utolsó, sorsdöntő *gém*ben elhagyja a pályát, és nem hagyja nyerni, vagy legalább becsülettel veszíteni, egyszerűen továbblép, függőben hagyja az életet, csalódottan inkább a grafikákat, festményeket nézte a falon, a költőnek irigylésre méltó gyűjteménye volt, a huszadik század második felének legnagyobbjaitól voltak képei, nyilván mindegyik hátán ott a névre szóló, sokszor hálás dedikáció, gondolta irigykedve, hány kiállítás nyitott meg mondjuk csak az elmúlt negyven év alatt?, de el se tudta kezdeni a számolást, mert megjött az „öreg”, kezében tálcán két párás, félliteres pohár, a képeket nézed, kérdezte, ne irigykedj, tudod hány kilométer van ezekben a képekben?, mentem vonaton, autón, gyalog, nem a festmények miatt, a barátságért, megkértek, fiatalon persze imponált, aztán vénülve már csak fárasztott, de sokat megtesz az ember a barátságért, azért a *nincstért*, mert *mindez* a falon mind veszteség, mindegyik egy elment barát, erről beszéltél, barátom, és igazad van, az a *semmi* tartozni akar valakihez, ne basztsad magad feleslegesen, pontosan tudom, miről beszélsz, mondta, lerakta a tálcát, és leült, a tanár mégis más, mindőjüktől különbözik, tudod?, lehorgasztotta a fejét, a haja az arcába csapódott, és ő valószínűnek tartotta, hogy amikor valami megviseli, *kibukik*, nem bírja tovább, akkor napokig így ül, maga elé lógatott fejjel, csapzottan, és savanyú bort iszik, amíg el nem múlik az emlék, ami fáj, ami másnaposan persze mindig sokkal élesebben érezhető, addig kell így ülni, amíg a szervezet nem bírja tovább, és sokkos állapotban maga alá nem temeti az emlékeket, s a költő talán most is ennek a folyamatnak az elején tartott, amikor rátelefonált, a tanár az más, ismételte meg, vele megint az élet ment a *nincsbé*, lett idegen, faszom belé, pár ember van csak a sorsban,

akinek a halála mindent megsemmisít, te ezt még nem tudod, szerencsére, mindenki él, ő meg bólintott, és az idő fogyására gondolt, hogy ötven elmúlt, és hogy a szeme láttára fut versenyt az élet az idővel, és csak hinni és remélni tudta, hogy minél később következik be, ami kikerülhetetlenül bekövetkezik, majd egyszer!, tette hozzá magában, így is kitolva *ának* valamikori idejét, amit meg sem nevezett, nem engedte megfogalmazódni, nem ismerkedett *vele*, nem próbálta meg felfogni, megérteni, elfogadni pláne nem, szándékosan az ismeretlenben hagyta, ahová tartozik, kivetítette, mint amikor nagyanyja kórházi ágya mellett állt, és nézte a kómában fekvő idős asszony tisztá, nyugodt arcát, exteriorizálta az ő állapotát és saját érzéseit, kivonult a jelenet fájdalomosságából, ugyanakkor nagyanyja élő lelkével keresett kapcsolatot, *beszélgetett* vele, ahogy mindig, ha együtt voltak, s ahogy gyakran azóta is sikerül, holott már nem él, a gyógyszerrel elkábított tudatába, a lelkébe hatolt bele, és ez megnyugtatta, az elfogadhatatlant természetessé tette, mintha az, ami történik, nem történe, noha tisztában volt vele, hogy a tudatosan elhomályosított valóságban is meg fog történni majd *az*, amitől fél, de ezzel a módszerrel nemcsak önmaga túlélését segítette, kettejük kapcsolatát is képes volt életben tartani, ámbár az is igaz, hogy akkor huszonvalahány éves volt, könnyebb volt kívül maradnia, elegánsan sztoikusnak mutatnia magát, de az élet azóta mélyebben felszívódott benne, függő lett, és nem tudta, hogy viseli (majd!), ha egy drámai esemény *lehozza* a nyugalom és emelkedettség drogjáról, igazából nem akart róla beszélni, tudni se, a temetések, közös „virrasztásokat” is jobbnak látta elkerülni, most is csak a költő barátsága miatt szedte össze magát, hogy a járvány, a naponta hallott, olvasott elrémítő hírek, saját félelmei és bizonytalanságai ellenére átvágjon a városon, és meglátogassa őt, olvad a jég, mondta a költő, ne bambulj, ifjú ember! (ez a jelző mindig meglepte, ötvenhárom éves, de rendszeresen *lefialítják*, nem bántásból, s nem mintha megbántódna, mégis mindig *kiakasztja*), regényed hogy áll, kérdezte a költő, szüleid?, Nita?, megvagyunk, regényesen, felelte, de rögtön meg is bánta a szójátékot, kényszeresen elmosolyodott, jól, tette hozzá, és azonnal lekopogta az asztalon, aztán mert korábbi, drámai és zaklatott kirohanása miatt még mindig zavarban volt, megkérdezte, hogy nem bántotta-e meg a költőt, de ő legyintett, meggondolatlan ifjú vagy, baszod, de megértem, bár lehetnék még én is olyan, s azt, hogy olyan, kihangsúlyozta, nem mintha elhatárolódna a szenvedélytől, inkább mint aki már belefáradt az igazság látomásaiba, a tanárral mi is mennyit *összekiabáltunk*, boldogult ifjúság, mondta, egyszer azt is megfogadtam, hogy soha többet nem beszélek vele, itt elhallgatott, maga elé bámult, és látszólag egykedvűen a poharában rázogatta a maradék jeget, emlékszem, mondta ő, emlékszel, kérdezte a költő, és összeráncolta a homlokát, tiltakozás volt a tekintetében, de látszott, hogy a szeme emlékezik arra a pillanatra, amikor a tanárt otthagya azon a délutánon, és arra is, hogy ezt később elmesélte nekik, emlékszel?, ismételte meg, mesélted, válaszolta ő, és bólintott, egy késő nyári este, talán a belvárosban, tőle jöttél, és ki voltál borulva, de persze senki nem vett komolyan, nem olyan vagy, akinek egy barátság nál a saját megbántottsága fontosabb, a költő elmosolyodott, mindegy is, látod, most aztán tényleg nem fogok vele beszélni soha, mondta halkan, mindig könnyebb hátralépni, kimaradni, veszni hagyni, mint beleállni, de nekem már mindegy, uralkodnom kell a *nincseimen*, gyermek, ha nem is olyan forradalmian, ahogy te deklamáltál, de csöndes elfogadással, csak ahogy ők uralkodnak rajtam minden ellenük elkövetett vétkemmel, elmaradt bocsánatkéréssel, hiúságomban odavágott bántással, lemondott találkozóink ürességével, minden gyávasággal, amit jogos és megindokolt távolmaradásnak éreztünk annak idején, morogta félrenézve a

megjelenő múlt elől, felállt, és rádörrent, na, add a poharad, ideje innunk, aztán lassan kiment a konyhába megint, ő meg hallgatta, ahogy harmadszor is matatni kezd a hűtőben, a jégtartóval vacakol, csörömpölve kutat az üres palackok között egy teli után, és azt tapasztalta, hogy elkezd *lemenni* róla a nyomás, mintha a költő lelkét nyomasztó súly tömegvonzása megszabadította volna a maga terheitől, pedig *mintha* épp azért jött volna át, hogy ő tartsa a költőben a lelket, vigaszt nyújtson, ehelyett megint végig kívül maradt a gyászon, a barát érzésein, csak magával és a maga rémképeivel foglalkozott, megint *eltartotta* magától a lényegét, megkérdezte ugyan, hogy „hogyan vagy”, *érdeklődését fejezte ki*, de azzal is csak a valódi érdeklődés lehetőségét zárta el, szégyellte magát, és idegesen megtapogatta a zakkóját, rágyújthatok, kérdezte hátrafordulva, de még mennyire, kiabált vissza a költő, sőt, adj nekem is egyet, nem dohányzom, csak néha, tette hozzá, amikor visszaért a poharakkal, és kizárólag este, egy-két szálat, ha nem megy a munka, most viszont jólesne, hát rágyújtottak, koccintottak, füstöltek, és mindennapi dolgokról beszélgettek, a költő fiáról, az állami ünnepen átadott irodalmi díjakról, arról, hogy mikor mennek le végre *bebaszni* Tördemicre, *arról* tehát a továbbiakban szó sem esett, megnyugvás költözött a *szövegbe*, és ahogy az udvarra nyíló teraszajtón besütött a tűzfal fölé emelkedő nap, némi szépség is, jó délután volt, mondta a költő másfél óra múlva, és felállt, jelezve, hogy eljött az *idő*, jó volt, köszönöm, barátom, felelte, és ő is felállt, jókedvűen elindult az előszoba felé (a történetek, még a végtelen távlatokba futók is mindig kiindulópontjukhoz közelítenek), és már kezében tartotta a ballonját, amikor a költő utánakiabált a nappaliból, azt kérdezte, látta-e a lebonthatott vendéglőt a sarkon idejövét, hát vendéglő volt?, gondolta meglepetten, és próbált bármi apróságot felidézni, mert az nem lehet, hogy ő nem emlékszik egy óbudai vendéglőre, pedig nem emlékezett, igen, kiabálta vissza, láttam, de nem emlékeztem rá, hogy mi volt, az most mindegy is, jött a válasz, és kisvártatva a költő maga, kezében két párás pohárral, a *felirat* a fontos, azt is láttad a hátsó falon?, kérdezte, amikor megállt előtte, és a kezébe nyomta az egyik poharat, láttam, tetszetős tiltakozás, igyunk rá, mondta, és a szájához emelte a poharat, a költő meg megszegve a kötelező távolságtartást, a füléhez hajolt, én voltam, súgta, én voltam, baszod, ismételte meg vigyorogva, és széttárta a karját, ezt nem gondoltad volna a vénemberről, mi?, de az anyjuk pitéjét, nem gyalogolhatnak át minden, az életünkön, az emlékeinken, hogy még csak ne is jelezzük, mi is jelen vagyunk, és nem szeretjük a módszereiket, mondta szigorúan, és mutatóujjával a levegőbe bökött, aztán megint összevonta a szemöldökét, mint az előbb, amikor nem akarta elhinni, hogy hallott a tanárral való összezőrdüléséről, de ami ennél is fontosabb, tudod, kiért tettem, kérdezte, egészen kipirult a vallomás után, a tanár emlékéért, össze se tudom számolni, hányszor ültünk ott egymásnak és a sorsnak feszülve, hát ezért, mondta, és lehajtotta a fejét, mert két ember története nem ér véget attól, hogy soha többet nem találkoznak, a *nemtalálkozások* története is történet, a sztori hiánya az élet *metasztorija*, de a mi nyomaink teszik élővé a nincset, meg az ilyen délutánok, baszod, mondtam, hogy értem, miről beszélsz!, és rácsapott a vállára, na ne szerencsétlenkedj itt, először ide se találsz, aztán a lépcsőházban ácsorogsz, most meg képtelen vagy elindulni, idd ki, és eredj utadra, gyermek, kiáltotta, és amint lenyelte az utolsó kortyot, szó szerint kilökte a folyosóra, aztán kacsintott, és kissé lágyabb hangon hozzátette, köszönöm, hogy jöttél, de most tényleg menj, be kell még fejeznem egy-két „verset”, ahhoz pedig kell a magány, te meg vedd fel a maszkod, túl sok az utcán az öntudatos balfasz, vigyázni kell velük, azzal becsukta az ajtót, és magára hagyta a napfénytől ragyogó lépcsőházban a reménykeltő, (azért mégiscsak) a *történet* mögé írt délutánban.

TOMAJI ATTILA

A GYEREK

Alig múlt öt, mikor elkezdődött. Csak letették oda, mint egy vézna növényt a sarokba, még nem tudta, honnan is tudhatta volna, hogy bárhová kerül is, minden egy tenger vagy kivágott erdő helyén áll, ahogy ez a skarlátszínű téglából épített kórház is, hol beteg gyerekek gyógyulgattak természetes bajaikból, itt él az iskolai szünetekben, keserves nyarakon, nézi a kert ingatag formáit éveken át, ahogy fújja a szél az egyre magasabb fákat, s a nyugvó nap s az éjjeliszekrény lámpája felfesti a remegést a mennyezetre, a lélek olvasta ennek az ismeretlen nyelvnek a jeleit, még nem tudta, honnan is tudhatta volna, hogy itt maradt valami az ősi víz, az ősi lombok hullámszásából, és ők ringatják a fájdalmát, minden langyos még, s édes, nem ismeri a fák, a lombok sötét táncát, se a fény erejét, nem érti mind a szavakat, inkább az érintés nyugózi le, de nem tudja, hogy lenyűgözött, tudja viszont, hogy a szomszéd szobákban gyerekek játszanak, s messze innen olyan kert is van, ahol a fűmagot ő szórta szét, testben eláradó nyugalmat érez egy tekintet után, belealszik a mozdulatokba, aztán felriad, néz, emlékszem, mindig csak néz, hallgat, sír és nevet, s a kérdésekre illedelmesen válaszol, mert jól nevelt gyerek, bár apja akkor még nem veri, tömbben áll a világ benne, nem szakadozik, hogy nyíljon az arca, a kert, az üveg, a szoba, a többi gyerek arca (az övét tó, se folyó nem látta még), mintha vak lenne, hogy az egészet belülről láthassa, aztán megtalálja a szoba félreeső részét, ahol jó ülni, s megtanulni álmodni, sokat sír ott egyedül, de nincs benne várakozás, se remény s aggodalom, egyedül van, mint egy újra elveszített talált tárgy, s ha komoly férfiarc hajol fölé, mert vérzik, egyre vérzik, és nem értik, miért, ő csak azt kérdi, nem fogy el?, s nővérek sietnek mondani, nem, marad bőven, s megigazítják haját, párnáját, testük melegét érzi a szétnyíló köpenyek alatt, más a szaguk, mint anyjának, akinek illatát makacsul

őrzi, s a vastag üvegfal mögül is pontosan emlékszik rá, hisz visszfénye volt neki, szája nyomát a hideg üvegen akkor is látja, ha újra magára marad, a szoba, a tű, a száj nyoma, a vér emelte fel magasra, a vér szaga, amire csak később, mikor már ír, csukódik rá az *éjszaka* szava, tölti be napjait, de nincs még idő benne, hogy mikorra lehullanak a levelek, vége lesz, mert nem tudja, mi az, hogy vége, a lassú percek nyomtalan égne el a következő percekben, orvosságok, injekcióstűk között, tekergő csövek gombolyagjában, egy sose hallgató rádió fejhallgatójával, a rátörő fájdalom várt s mindig pontosan érkező hullámverésében üldögél, mint sarokba letett ismeretlen növény, ízlelgeti a vér szagát, végzetét a világban, friss jövevényként, és nincs benne semmi, ami eltörhetne, hajladozó növény, csupa belső út, véres utak hosszú sora az évek után jött váratlan szabadulásig –

Nem lesz több már, se teljesebb benne a gyerek, akit mindegyre féltve azóta is hurcol, még mindig hordja, oda, hová tárgyait hajtja a sötét meder felett áradó folyó, viszi a gyereket, aki túlélte a férfikort, aki az elsorjázó éjjeleken sem enyészett el a rutinban, testben, se az ölelésben, emésztődik szakadatlan, s ott sírdogál most is, ahol túl sok a múlt, s a jövő egyre képtelenebb vállalkozás –

ÉLNI

Ragyog a szem a szárnyas időben, mint a delphoi kocsihajtóé, mindennél éberebb értelemmel eltelten ragyog – Ugyanazt az időtlen előadást nézi az örök deszkán,

mindig más szereplőkkel, akiket különféle neveken szólítanak, Antigoné, Oidipusz, Médeia, Don Quijote, Hamlet, Godot s a többiek. Vonulnak egyre a szem előtt,

fiatalon, lelkesen, majd átváltoznak, csalódottak lesznek, életuntak, s meghalnak valamiért, hazáért, egymásért, adott szóért. De név a barátság, a kard, a kert is, s a drága

szerelem, ami nem csak név, mert a világ maga. És új álmok jönnek régi álarcos felvonásokról, és *nincs halál, és nem lehet nélküle élet*, ahogy egy szürke

galamb félárnyéka a küszöb felett, a rácson
át a szomszéd kertje, kövek s fák párbeszéde,
a holdhoz érő fényes homlok sincs a megnyílt
szem nélkül. Látod, most hajnal hasad, de

már a tegnapé is, mert nem jön fel a nap,
ha öröktől ott halad az égen, ahogy a rózsza
szirmai is egyre hullnak, mégse fogynak el
soha. Bár tudnám a nevét annak, ki mindezt

szememmel végignézte, s még nem kellett
saját életét felejtenie, hogy emlékezzen a
dobbanásokra, átjárókra, bátor sorsokra –
Vajon kinek a tiszta szeme idézi vissza a

nevemet, mikor még fiatal, lelkes, majd
életunt s csalódott lettem, kardot s keresztet
vitrinbe tettem, megteltem a bukott világgal,
s elárultam a kertet, szerelmet, boldogan alvó

testet s a kikötőt is, pedig ott mindig házra
leltem, és vártak rám a sűrű függönyök
mögött. Csoda lehet, ha lát a szem, hiszen
a véletlen s a semmi közé zuhanni születtem.

Élni akarok, újraélni, amit láttam,
aztán mehetek végleg. Ez gyöngéd akaratom.
Csak az hal meg, kinek neve van. A világban
örökké él a többi, sorsukat nem faggatom.

HAMU LESZ

Egyszer majd kőről álmodik a vak tükör,
mely unott arcát örökre bezúzza,
egyszer majd esőről álmodik a hamu,
amely a pernyét a földre lehúzza,

lesz majd, hogy tükörről álmodik a kő,
hogyan ő is lássa ősi önmagát,
lesz majd, hamuról álmodik az eső,
mely feldíszíti hosszú szöghaját,

egyszer útvesztőről álmodik az ösvény,
mely az egyet sokfelé ágaztatja,
egyszer majd homokról álmodik a gyors víz,
melynek futását végre átadhatja,

lesz majd, ösvényről álmodik az útvesztő,
hogy ne tévedjen el a láb, ha gyöngye,
lesz majd, hogy gyors vízről álmodik a homok,
hogy legyen ága, virága, gyümölcse,

egyszer majd árnyékról álmodik a napfény,
hogy forrón izzó kardja kicsorbuljon,
egyszer majd a dzsungelről álmodik a szél,
hogy torka a fák között begyógyuljon,

lesz majd, napfényről álmodik az árnyék,
hogy sötétjét magából jól kisírja,
lesz majd, hogy szélről álmodik a dzsungel,
mely a fák lombját formába simítja,

egyszer majd kitalálok az útvesztőből,
ahol bolyongtam rövid életem át,
lesz majd, hogy valahol megállhatok én is,
ahol állnak a sűrű gesztenyefák,

lesz majd, hogy magamról álmodom én is,
ahogy követ dobok a tükörbe,
egyszer majd hamu lesz megvénült arcom,
és szétmállik a szürke esőbe –

HARAG ANITA

NYOLC FOGÁS

Március

A lánynak mindjárt mennie kell. Elzsibbadt a lába, de nem akarja megmozdítani, jólesik a férfi fejének súlya a combján. Ujjai közé fog pár tincset, a fodrász nézi meg így a haj hosszát, mennyit kell levágni belőle. Talán két hét múlva szakítanak. Vagy egy év múlva. Egy hónap, fél év, öt év. Szeretné látni a jövőt, mit fog csinálni egy év múlva március huszonharmadikán. Néha azt játssza, hogy belenéz az életébe, milyen lesz egy év múlva, öt év múlva, és nem tudja majd, hol van. Idegen lakásban, emberekkel, akiket még nem ismer. Tavaly március huszonharmadikán is elképzeltette, mit fog ezen a napon csinálni. Éppen belenéz a saját jövőjébe. A férfi a térdét próbálja csiklandozni.

Én nem bírnám ki, mondja.

A hét fogást is kibírom.

A férfi felül, elindul a térdtől egyre feljebb.

Hat... hét... nyolc. A nyolc fogást is kibírod.

Volt egy barátom, aki állandóan ezt csinálta.
Sima barát, ugye?
Nem, igazi... Vagyis sima barát, igen. Soha senkim nem volt előtted.
Nekem is te vagy az első barátnőm.
A lánynak indulnia kell, megnézi a telefonját, fél hat. El fog késni. Úgy csinál, mint aki indulni készül. Kiül az ágy szélére.
Ne menj még. Csak most jöttél.
Tegnapelőtt. Megöl, ha megint lemondom.
Akkor csak írd, hogy késel.
A lány eljättsza, hogy gondolkodik, aztán ír a barátnőjének. Fél óra késés belefér? Tesz a végére egy piruló fejet.
De max. fél óra.
Mikortól számítva?
Mostantól!
Fél óra múlva?
A lány törökülésbe húzza a lábát.
Szeretem ezt a lábat, mondja a férfi. Meg ezeket a lábujjakat.
Mepuszilja a nagylábujját.
Ne csináld, ezt nem szeretem!
Miért?
Nem szeretem a lábujjaimat.
Egyiket se? Mert ez a kicsi itt például nagyon cuki.
Nem cuki, hagyd békén.
Hát jó. De akkor mással kell játszanom. Mi van? A sípcsontodra gondoltam. Egyszer valaki mesélte, hogy annyira fel tud izgulni, ha a sípcsontját simogatják, hogy simán elélvez.
Én olyat hallottam, hogy valaki attól megy el, ha sokat gondol rá. Érintés nélkül.
Mármint hogy? Elmegyek, elmegyek, elmegyek, és elmegy?
Nem tudom.
A férfi a lány sípcsontját simogatja.
Na? Semmi? Esetleg a másik lábodon...
Hagyd már, neveti el magát a lány.
Majdnem fejbe rúgtál.
Dehogy rúgtalak fejbe!
De, szinte éreztem a szagát.
Menj már, nem is bűdös a lábam.
Éreztem.
A lány elhúzza a lábát, és betolja a takaró alá.
Félreérted. Én nagyon szeretem a lábszagot. Ha elég erős, már csak a szagától elmegyek.
Annyira hülye vagy!
Szeretem, ahogy nevelsz.
Én meg a hangodat szeretem. Félttem tőle, milyen lesz. Amikor még nem beszéltünk.
Miért féltél?
Mi van, ha a hangod nem tetszik. Te nem gondolkodtál ilyesmin?
Én hallottam a hangodat. Kinyitottad Tibinek az ajtót a Mulassjólban, valamit mondtál neki.
Szívesen, nincs mit, valami ilyesmit. És tetszett a hangod.

Még nem hallottál telefonálni. Azt mondják, telefonon keresztül olyan, mint egy pornószi-
nésznőnek.

Mikor is fogunk telefonálni?

Utálok telefonálni.

Nem baj.

Nincs is meg a számom.

Megadod a számod?

Nem szoktam megadni. Jó, ne nézz így, neked megadom. De nem hívhatsz fel.

A férfi odaadja a mobilját, a lány beírja a számát a telefonkönyvbe.

Tényleg mennem kell.

A lány feláll, a fürdőszobába megy. Megszólal a mobilja az éjjeliszekrényen.

Ki az, kiabálja a fürdőből.

Csak ellenőriztem, jó számot adtál-e meg. Azét a pornószi-
nésznőét, tudod.

December

Hiába forgatja, nem tudja megállapítani, hol áll. A GPS szerint a József Attila térnél, de ez
nem egy tér, akkor nem ott van, ahol a GPS szerint lennie kell. A következő éjszakai busz egy
óra múlva jön, de neki az ellenkező irány kellene, szemben viszont csak sötét ablakú épüle-
teket lát. Olyanok, mintha kicsi, négyemeletes kórházak lennének. Elindul abba az irányba,
ahonnan a busz jött. Mintha pár centivel a járda fölött járna, a combját figyeli, de eszébe
jut, hogy buszmegállót keres. Felemeli a fejét, és abba az irányba néz, ahol megállónak kell
lennie. Az egyik ablakban ég a villany. Nem tudja elképzelni, milyen lehet, ha valaki nem
tud elaludni. Álmos, csak le kéne tennie valahova a fejét. Megérinti az ajkát, zsibbad a szája.
Eszébe jut, hogy buszos a keze, beletörli a száját a vállába. A férfi biztos fent van, szerdán
sokáig dolgozik, és premier is volt.

Halló, szól bele a telefonba a férfi. Nem olyan a hangja, mintha most ébredt volna.

Ugye nem aludtál? Bocs... Bocsi, ha felkeltettelek. Itt vagyok valahol a francban. Kőbánya
környékén, azt hiszem... talán... igen, mintha. Mintha láttam volna a 28-as villamost.

Igen?

Rossz éjszakaira szálltam, és én most nem tudom, hol vagyok.

GPS?

Elromlott. Egy csomó furcsa épület, sehol senki. Sehol egy játszótér. Milyen lakóövezetben
nincs játszótér? Lakóövezetben... Lakóöv. Vagy egy hinta legalább, egy... hogy is hívják. Ho-
mokozó. Pingpongasztal.

Keress egy utcatáblát.

Utcatáblát? Jó. Megyek, keresek utcatáblát. Utcatábla, utcatábla. Milyen volt a premier?

Klassz. Telt ház.

Gondoltam. Azért lihegek, mert megyek, és utcatáblát keresek. Nem igaz, hogy nincs itt
egy utcatábla. Ott... ott vagy? Halló?

Majd találsz egy utcatáblát.

Aztán?

Aztán hívsz egy taxit.

Egy taxit?

Igen.

De én teljesen egyedül vagyok.

Nem lesz baj.

Ott egy utcatábla! Utcatábla, utcatábla, ott van, ott van! Mindjárt elérem az utcatáblát. Olyan furcsa a hangod. Jól vagy?

Minden oké.

Ilyen a hangod, ha Zolival beszélsz... Most már olyan vagyok neked, mint a Zoli?

Nem.

De te utálod a Zolit.

Nem utálok Zolit. Csak nem szeretek vele telefonálni.

Akkor velem sem szeretsz már beszélni?

Csak nem értem. Miért hívtál?

Ki mást hívhattam volna? De most tényleg. Meg tudtam, hogy ébren vagy. És egyedül vagyok a Kada utca 24–36.-ban.

Jó, akkor most már tudsz taxit hívni.

Nem... nem jössz el értem?

Hívj taxit!

De én nem ismerek taxitársaságot.

Elküldök egy számot sms-ben.

Jó... Kösz. Írok, ha hazaértem.

Mindjárt megy sms-ben a szám. Szia, Enikő.

Ja, jó. Szia.

A lány megvárja, hogy a férfi kinyomja. Rezeg a telefon, megjelenik a férfi neve és egy telefonszám. Négy hónappal ezelőtt küldött neki sms-t utoljára, a nyári intenzív táborba. Nem volt térerő a Börzsönyben, a vonaton hazafelé kapta meg az üzenetet. Remélem, nem ettek meg a medvék. Erre fog gondolni, amikor hazaér. Kiszáll a taxiból, felmegy a lépcsőn, kinyitja a bejárati ajtót. Megmossa az arcát, kibújik a ruháiból, pisil, igen, pisilnie is kell, most, hogy a végére gondol. Nagyon kell pisilnie. Bebújik az ágyba, üzenetet kap a férfitől. Remélem, nem ettek meg a medvék.

Augusztus

Idared, granny smith, jonatán, golden, piros alma. Elképzeli az idared kemény héját, ahogy roppan a fogai között. A granny smith savanyú, a golden langyos édes. Valamiért langyosnak képzei az édeset, a savanyút hidegnek. Három darab idaredet tesz a zacskóba. Körbenéz, őt nem látja sehol. Ez megnyugtatja. Elképzeli, hogy egyedül van, egyedül vásárol, most éppen három piros almát, egy doboz joghurtot és egy zacskó kávé. A joghurt nem is az övé, nem érti, miért hozta, visszamegy a hűtőpulthoz, a hidegtől libabőrös lesz a karja. Nem emlékszik, honnan vette el, ezért a vaníliás pudingok elé teszi, hasonló a dobozuk. Véletlenül ezt veszi majd el valaki a puding helyett, otthon felnyitja a tetejét, belekanalaz, édes helyett savanykás íz. Összerándul, amikor elmegy valaki mögötte, de nem érnek a karjához, sem a vállához. Továbbstétál a húspulthoz, végigfuttatja ujjait az üvegen, vékony, zsíros csík marad utána. Észreveszi a pult mögött az eladót, egyenesen rá néz, mintha rajtakapta volna, és gyorsan felolvassa az első táblát, amit meglát. Pármai sonkából kérnék tizenöt dekát. A nő zacskót húz a kezére, és a sonkát, miután lefejtette róla a papírt, a szeletelőgépre teszi. Andrea. Biztosan Andinak becézik a kollégái, talán csak a főnöke hívja Andreának. Néhány nevet csak becézni lehet, néhány nevet egyáltalán nem, mint mondjuk a Zoét. És vannak emberek, akiket nem lehet becézni. Vagy akiket bizonyos emberek nem tudnak becézni. Éles hangja van, ahogy a szeletek egymás után válnak le a sonkadarabról. Elképzeli, hogy ő szeletel. Bal kézzel fogja a sonkát, másik keze a gép túloldalán markol egy

kart, nehéz, nehezebb a gépet irányítani, mint gondolta. Nem is tud a vele szemben álló vásárlóra nézni, figyelni kell, nehogy levágja az ujját. Amikor betanították, rémtörténeteket meséltek neki, hogyan vágja le a gép az ujjhegyet, körmöstül, félbe, mint a gépsonkát. Ugyanilyen hangjuk van az emberi ujjaknak is, mint a gépsonkának, mikor szeletelik. Szemre meg tudja saccolni, mennyi a tizenöt deka, ráteszi a mérlegre a szeleteket. Tizenöt egész nyolc. Maradhat? Most néz csak a vele szemben álló nőre, aki inkább lány, mint nő, hiába nőé a hangja. Nem lehet több huszonötnél, azonnal feltűnik neki a nagy, átlátszó keretes szemüveg, nem mindennapi, de ennek a lánynak jól áll, kiemeli a szemét, a hosszú, fekete szempilláit. Talán műszempilla, jut eszébe, de ilyen messziről nem tudja eldönteni. Meg szokták kérdezni, igazi-e a szempillája, de ezt nem tudhatja. Becsomagolja a sonkát, ráteszi a címkét. Nem tudja, melyikük igyekezett jobban, hogy ne érjen hozzá a másik kezéhez, miközben átadta a csomagot. Azt gondolja, a lány egyedül van, egyedül vásárol, nem jut eszébe, hogy az a férfi, aki az előbb itt szalámit kért, az ő barátja, vagyis az ő élettársa, nem köti össze a két embert, van a férfi, aki szalámit kért, és van a lány, aki páрмаi sonkát. A lány beteszi a csomagot a kosárba. Eszébe jut, hogy Andrea vajon szerelmes-e. Próbálja kitalálni, hogy szemben az a nő, negyvenes, csíkos pólóban, szerelmes-e. És ha szerelmes, a férjébe szerelmes, vagy valaki másba. Van-e egyáltalán férje. Amikor tizenhárom évesen elkezdett menstruálni, figyelte a nőket, a tartásukat, a ruhájukat, a feneküket, a járásukat. Látszik-e rajtuk, hogy éppen menstruálnak. Most ugyanígy nézi az embereket, szerelmesek-e. Ez a férfi, kisfiúval a karján, biztosan szerelmes. Figyeli az arcát, látja-e rajta a szerelmet. Sokat mosolyog, talán ez a szerelem jele, de lehet, hogy az csak a kislánya miatt van, mert lány, nem is fiú, ahogy először hitte. Talán csak akkor látszik valakin a szerelem, ha a szerelme is ott van a közelben. Vagy ez a lány, tizenhat éves, nyomkodja a telefonját, és közben mosolyog. Biztosan szerelmes. Nem veszi észre, hogy az út közepén áll, hetvenes néni próbálja kikerülni. A néni is lehet szerelmes, vagy volt szerelmes, hányszor lehetett szerelmes, meg tudná-e mondani, ha kérdezné. Gondol-e még a szerelemre, egy hetvenéves bácsira, amikor nincs vele. Vagy ez a férfi, magas, barna hajú, listával a kezében, szerelmes-e. Nem látszik, hogy szerelmes lenne, de most éppen listát olvas, listaolvasás közben nem is lehet szerelmesnek lenni. Halszag. Körbenéz, de ebben az üzletben nincs halas pult, nincs akvárium zöldes-zavaros vízzel, a víz tetején úszkáló pikkelyekkel, lassú, bágyadt pontyokkal. Mindent megvettél, kérdezi tőle a listát olvasó férfi már a kasszánál. A lány a férfi vállára hajtja a fejét, megszagolja. Nincs halszaga. Aztán a kosárba néz. Tejföl, három piros olasz alma, páрмаi sonka. Nem érti, hogy került oda a páрмаi sonka.

Február

Csőre Gábort nem látja jól. Kicsit előrébb dől, de takarásban van, át kéne hajolnia a korláton. Még egy kicsit előrébb. Mi van, ha leesik, jut eszébe, lezuhan az alattuk lévő erkélyre. Az idős nő táskájára esne az üres széken. Ki ne ess, mondja a férfi. A lány hátrébb dől, könyökével a karzaton támaszkodik. Csőre Gábor visszajön a színpadra, oda, ahol ő is látja, és leül a kanapéra.

Olyan, mintha csak a háromnegyedét látnám egy filmnek, suttogja a lány.

Nem történik a színpadnak azon a részén semmi érdekes, válaszolja a férfi, nem suttog.

Nem kell suttogni. A lány szereti azokat a részeket, amik nem látszanak, vagy amik mellékesnek tűnnek. Figyelni azt a színészt, aki a háttérben áll, éppen semmi dolga, csak figyelni az eseményeket, mintha ő is néző lenne. Aztán egyszer csak megszólal, előrelép, erősebb

a hangja, mint képzelte, jelen van, sőt, ő a jelenet főszereplője. Percek óta azt a szőke színésznőt figyeli, nem tudja a nevét, a lépcsőn ül, néha megnézi a kezét, mintha lenne benne valami.

Ezt elrontották, mondja a férfi.

A lány suttogva kérdez vissza, mit rontottak el, hogy közelebb hajolhasson a férfihoz.

A kalapot fel kellett volna dobnia a levegőbe, amikor kiment, de korábban elejtette, ott van a színpad szélén a szék mellett.

Te onnan többet látsz, mint én, suttogja a lány, előre hajolva sem látja a szék mellett a kalapot. Majd tudósítok, mi történik, mondja a férfi, már ő is suttog.

A lány a zöld ottománt figyeli, a zöld ottománnak milyen szerepe lesz később. A férfi elfordítja a lámpát, miért is nem gondoltam a jövőre, erre a mondatra vár, mindjárt elhangzik, csak még Csórének fel kell vennie a kabátját a fogasról, a fogas innen nem látszik, a színpad jobb oldalára állni, a férfi azt a pontot nézi, ahonnan az a mondat el fog hangzani, miért is nem gondoltam a jövőre, felkapcsolja a lámpát, kék fény.

Ő kicsoda, kérdezi a lány, a szőke színésznőre gondol.

A férfi megmondja a nevét. A lány ráteszi az állát a karfára, kialszik a fény a bal oldalról, most középről villan fel. A férfi figyeli a fényköröket a színpadon, amit követnek a színészek, vagy a fénykörök követik a színészeket. Inkább egyszerre, ugyanazt csinálják, tudják, mikor fog hátra vagy előre indulni a másik. A körök összeérnek, mint két halmaz, a színész középen, a közös halmazban áll. Elképzeli, hogy a jobb oldali lámpa egyszer csak rájuk irányul, ket-tőjükre, és meg kell csókolniuk egymást, mint az amerikai filmekben a baseballmeccsen. Még sose hozott ide senkit. A lány kihúzza magát, mintha tudná, hogy a férfi őt nézi, a szája enyhén szétnyílt, összezárja, kicsit oldalra billenti a fejét, mint aki elmélyedt a darabban. Éppen eljártssza, hogy elmélyedt a darabban, mintha ő is egy színdarabban lenne. A férfi is csak eljártssza, hogy ő a bal oldali világosító. Várja azt az időt, amikor már nem játsza el saját magát, hanem tud természetesen viselkedni. Kíváncsi, milyen a lány, ha nem figyel ennyire oda, hogy szépen üljön, hogy eltakarja a száját, miközben mosolyog, mert azt hiszi, csúnyák a fogai, pedig csak szabálytalanok. A perecről a lány térdén lelóg egy sódarab. A lány megmozdítja a lábát, egy pillanatra megfélekedett a perecről, hogy ott van a térdén, és meg kéne ennie. Majdnem leesik, a földre szóródik a morzsa.

Június

Meg fogod égetni az ujjad. A férfi a panírozott húst a sercegő olajba teszi.

Nem fáj, kérdezi a lány. A férfi újabb szeletért nyúl.

Nem érek az olajhoz. A férfi újabb szeletért nyúl.

Az olaj nagyokat pattan, a lány hátrébb lép. Visszamegy a pulthoz, a lisztben, a tojásban és a zsemlemorzzában is egy-egy szelet.

Nem gondoltam, hogy tudsz panírozni.

Látod, milyen rejtett képességeim vannak!

Hol tanultad?

A nagymamámtól.

A jó fej mamádtól?

Csak egy nagymamám volt, mondja a lány. A férfi megfordítja a serpenyőben a húsokat.

A másikat nem tekintem annak.

De még él?

Gondolom. Nem beszélek vele. De anyám mindig panaszkodik rá. A nagyanyám meg rám panaszkodik. Én meg neked anyámrá.

A lány egyik kezén az ujjai tojásos-zsemlemorzásak, a másikon lisztesek.

Nem is nagyon beszélsz anyádról.

Nincs igazán miről. Csak egy anya.

A férfi kiemeli az aranyárgára sült szeleteket, az odakészített, szalvétával letakart tányérra teszi. Az olaj egyre nagyobb foltban átáztatja a szalvétát.

Nem fáj, kérdezi a lány, a férfi újabb szeleteket rak a serpenyőbe.

Tényleg nem.

A férfi kinyitja az ablakot.

Olyan jó, hogy neked van ablakod. Nekem nincs ablak a konyhámban, de nem is nagyon szoktam főzni.

Ezért nem?

Csak nem.

De szellőződ van.

Nincs. De hát voltál már a lakásomban, láttad.

Egyszer. Csak néhány dolog maradt meg bennem. Például a nappaliban a lila függöny. És a vécében az egész falat borító esőerdő. Retrő.

Utáltam, hogy a vécében mindig a fehér falat bámulom.

Meg a fikuszod, Edit.

Remélem, jól van, három hete nem locsoltam meg.

Átmehetünk valamelyik nap, ha gondolod.

Majd úgymint haza kell mennem pár dologért, otthon maradok kicsit.

Elmenjek veled?

Nem kell.

Nem is azért, mert kell.

A lány tör egy darabot az egyik húsból. A férfi látja, miközben eszik. Kinyitja a száját, morzsa ragad a szája szélére, a fogaira, biztos csúnya, miközben rág. Eleinte nem akarta, hogy a férfi csúnyának lássa, miközben rág. Nem mert enni előtte. A csap alá tartja a kezét, meleg vizet enged rá. Összedörzsöli az ujjbegyeit, nehezen jön le a tojásos zsemlemorzsa. A darabok a lefolyóba esnek.

Három év körüli kislány pisil egy szürke Audi mellett. A folt egyre nagyobb a lába között, eléri a rózsaszín szandált, és továbbfolyik a kocsi alá. Nem ül az autóban senki. A kislány anyja a motorháztetőnek támaszkodik, telefonál. Nem tudja eldönteni, észrevette-e a pisilő kislányát. Fel is nézhetne, és észrevehetné a férfit az ablakban, ahogy a pisilő kislányát nézi. Arrafelé nézne, amerre a férfi néz, akkor látná, mit csinál a lánya. Kicsit hátrább lép az ablaktól, így takarásban van. A kislány felhúzza a bugyiját, odatotyog az anyjához.

Nem ég oda, kérdezi a lány, éppen újabb darabot tör alulról az egyik húsból. A férfi kiveszi a szeleteket a fogóval.

Ne lakj jól ebéd előtt.

Ez most olyan volt, mintha a nagyanyám mondta volna.

A halott? Viszel be szalvétát?

Már vittem be. Mit nézzünk? Szokásos?

Vagy csak beszélgessünk.

Most inkább néznék valamit.

Oké, én viszem a tányérokat, te hozod a laptopot. Az ágy mellett van a szekrényen.

Július

Az Állatfarmhoz új barátod csatlakozott, Vibrasphere megosztott egy videót, Antal Kovács hozzászólott egy bejegyzéshez, Katalin Schmith meg lett jelölve egy fényképen, sínadrág olcsón, Emberek, akiket ismerhetsz, Széplány Gyűjtő, mi a franc, Bronzpulyka megosztott egy videót. Pár hónapos tacsó fél lemenni a lépcsőn. A férfi arra gondol, ezt meg kell mutatnia a lánynak, ha bejön a szobába. Felnéz, itt fekszik mellette az ágyon, fülében fülhallgató, nem a nappaliban beszél telefonon. Videót néz ő is. Havas táj, gyorsan sikklik a tekintet, dombok, kanyarok, a háttérben hegyek, fák, néha látszik a síelő léce, lassul, lassul, piros kabátos lány várja a célnál, a síelő egyenesen a karjaiba síel. A férfi nem emlékszik, hogy a lány bejött a szobába. Vajon mióta van itt? Eszébe jut, csinált-e valami hülyeséget, amióta itt van. Azt nem tudja, pontosan milyen hülyeséget. Kattogatni az állkapcsát például. A lány egyszer rászólt. Beakasztotta az állkapcsát, aztán ki. Nem vette észre, hogy csinálja. Nem is attól félt, hogy valami hülyeséget csinál, hanem hogy hülyén néz ki, amit csinál. Az arca nézhet ki hülyén, az ujjai vagy a térde kevésbé. Próbálja figyelni az arcát. Észrevette, hogy koncentráció közben beszívja az alsó ajkát. Ezt a lány talán nem látta még. Ropogtatja az ujjait az ágyban. Amióta a lány megkérdezte, nem fáj-e neki, zavarja ez a hang, de csak az után veszi észre, hogy csinálja, amikor hallja a hangot. A lány entert nyom, új videót néz. Most már nem síelőket, hanem szánkózós, családi videókat. A függöny mögül kilátszik a sarokba állított síléc. A lánynak nincs, majd bérelnék neki egyet Val di Fiemmében. Még sose síelt. Enikőként gondol rá. Nem Eniként, Encsiként vagy kicsimként. Nem becézi a lányt. Néhány nevet nem lehet becézni, néhány embert sem lehet. Őt se becézi a lány. Azt mondja, Martin. Őt szokták becézni, de a lány nem akarja vagy nem tudja. Ő sem hívja úgy, Eni, ahogy a barátnői hívják. Eni lejjebb csúszik az ágyban, nem, Enikő csúszik lejjebb az ágyban, felhúzza a térdét, kicsit megemeli a laptopot. Megtapogatja az alját, biztos túlmelegedett. Most anélkül nézheti a lány laptopját, hogy észrevenné. Nem szereti, ha belebámul a képernyőjébe. Most nem tudja remegtetni a térdét, mert akkor nem látná rendesen, ahogy négy kisgyerek szánkón indul lefelé a lejtőn, fent az apa indítja el őket, lent az anya vár. Le fognak dőlni a szánkóról, valószínűleg már az elején. Nem tudja, a lánynak feltűnt-e már, hogy ezt csinálja. Nem szólt neki. A férfi nagyapja járatta így a térdét tévézés közben. A barátnője a nagyapjára emlékezteti, ezen elneveti magát. A lány nem fordul felé, nem kérdezi meg, min nevet. Emberek esnek ki a szánkóból, és gurulnak lefelé a havas domboldalon.

Szeptember

Büdös vagy.

Büdös vagyok?

Halszagú.

Harminchárom centis pontyszag. Meg sügérszag. Azt apa fogta, de segítettem kiszedni a horgot, nagyon benyelte.

A sügér hasonlít a csukára, ugye?

Hát azért nem. A csuka foltos, a sügér csíkos.

A férfi kivieszi a dzseki zsebéből a mobilját, a konyhaasztalra teszi. Most a konyhaasztalnak is halszaga lesz. A fürdőszobába megy, becsukja az ajtót. A lány a konyhában marad, onnan hallgatja, ahogy csobog a víz a kádba. Felveszi a telefonját a konyhapultról, csuka, írja a keresőbe. Sügér. Ponty. Érzi a halszagot, a kabátjából jön, vagy a férfiből, még csukott ajtón keresztül is érezni.

Bejöhetek?

Behoznád a mobilom?

Most a kezének is halszaga lesz. A férfi már a kádban fekszik, a szőrszálak feketén tapadnak a combjára és a mellkasára. A farka összetöppedten oldalra konyul, rá a combtövére. A lány leteszi a mobil a mosógépre, utána a csaphoz megy, és megmossa a kezét.

Ezt fogtuk.

Ponty a férfi kezében, sügér az apjéban. Csak kezek és halak látszanak.

Ez hol van, kérdezi a lány.

A huszonhármas csatornánál. Várj, mutatok még képet!

A lány leül a kád mellé, könyökével nekitámaszkodik a kád szélének. Vajon megismerné a férfi csuklóját, ha nem tudná, hogy az övé? Ha semmi más nem látszana belőle, csak a csuklója?

Senki nem volt kint. Kicsit nagy volt a sodrás, de még tudtam pergetni. Nézd, milyen zölddek a fák. Nem is láttam még ilyen zöldet.

A lány belenyúl a vízbe.

Nem lesz túl forró?

Ja, de.

Csend, mintha valaki kikapcsolta volna a tévét. A lány hagyja, hogy az ujjáról csöpögjön a víz, aztán a férfi válla fölé emeli a kezét, és a nedves cseppeket nézi a férfi száraz vállán.

Gyere el legközelebb! Hozhatsz könyvet, olvashatsz.

Majd egyszer.

Majd egyszer, majd valamikor, mindig ezt mondom.

Mert majd egyszer elmegyek.

De sose jössz.

Anyira nem vagyok oda a horgászatért.

Akkor nem fogunk horgászni, csak kirándulni. Piknik. Tudom is én.

A lány ráteszi az állát a karjára.

Anyuék is jönnének.

Nem tudom.

Megismernéd egyáltalán anyámat, ha találkoznátok?

Mi van?

Hagyjuk.

A lány hátrébb csúszik, hátát nekinyomja az ajtónak.

Csak sose jössz át.

Ez nem igaz.

Jó, nagy néha igen, ha szülinap van.

De hétvégén mész, és hétvégén tanítok.

Bevállaltad. Mondhattál volna nemet, de bevállaltad a hétvégi középhaladót, meg sem kérdeztél.

A lány a mosógépet nézi, nyitva az ajtó, látszik a dob fényes felülete. Még pár órát nyitva kell hagyni, hogy kiszellőzzön, a ruhák a szobában száradnak, a nyitott ablakon jön rájuk a levegő. Öt óra, még van idő kimosni a fehéréket is, most a szennyestartót nézi, amiben a fehérék vannak. Elképzeli a ruhákat, ahogy összegabalyodnak, egymásra lapulnak, szagok keverednek szagokkal. Ha levinné a tetejét, megérezné, milyen a kettejük szaga. Más a szaga, mióta a férfival van. Olyan kesernyés.

Hallod, amit mondok, kérdezi a férfi, és ujjával vizet spriccel a lány arcába. Próbálok megbeszélni, és nem is figyelsz.

A lány mindjárt nevetni kezd, ezt várja a férfi, most még nem nevet, nem is mosolyog, csak néz. Nevetnie kéne, a tegnapi filmben a pincérnő egy pohár vizet öntött a főszereplő arcába, hogy megnyugodjon. What the fuck, kérdezte a főszereplő, aztán elnevette magát. A lány nem nevet.

Nem figyelsz arra, amit mondok, mondja a férfi. Megértem, hogy bevállaltad a hétvégét. De hiányzik, hogy nem jössz velem sehova. Jó, tudom, a sehova túlzás. De sose jössz családi programokra. Ilcsivel egyszer találkoztál. Igen, nem szereted a gyerekeket, világos. De ő nem csak egy gyerek, hanem az unokahúgom. Te is benne vagy az esti mesében. Nagymamával, nagypapával, Hannával a játszótérről, és velem együtt. A múltkor azt hitte, hogy az a baba vagy, amit anyuétól kapott. Hosszú, kétcopfos, vörös hajú baba irreálisan nagy szemekkel. Vitte körbe-körbe a lakásban, hogy ő Enikő baba. Mondj valamit, kérlek! Ne játszuk ezt megint. De látod, megint ezt csinálod. Pedig megbeszéltük, hogy így nem működik. Ne nézz így, tényleg mindig ezt csinálod. Jó, akkor én is. Én sem mondok semmit mostantól. Itt fogunk ülni, és semmit nem mondunk egymásnak. Én is tudom ezt csinálni. Tessék, akkor csinálom.

Február

A lány próbálja kitalálni, tetszik-e a férfinak. Összebb húzza magán a kabátot. Ha erősen megnyomja az oldalát, ki tudja tapintani a bordáit.

Te miért nem fázol, kérdezi a barátnőjét.

Több tequilát ittam, mint te, válaszolja.

Én nem ittam egyet se.

Éppen ez a baj.

A barátnője elnyomja a cigit a falon, a hamutálba teszi a csikket a párkányon.

Nem szívsz el még egyet?

Azt hittem, fázol.

Nem vészes.

A barátnője arrébb tolja a hamutálat, és a párkányra ül. Térdére teszi a papírt, rászórja a dohányt. A lány toporog, próbálja elterelni a figyelmét arról, hogy fázik, és próbálja nem bámulni a férfit. Idősebb, mint ő, a harmincas évei végén járhat, keze a kabátzsebében. Amikor ránéz, de a férfi nem néz vissza rá, újra a barátnője kezét nézi, a mutatóujján lévő gyűrűt, a körméről lepergett pár helyen a fekete festék. Megnézi a saját kezét, a lila körmén csak ott látszik egy kis hiány, ahol tegnap frissen belenyúlt. A barátnője mellett a hamutartó majdnem tele csikkkel, Marlboro, Pall Mall, vékony Lily, az egyik csikkre rágó ragadt. A hamutartó mellett táska, utána a bejárati ajtó Mulassjól felirattal, mellette a másik kirakat, a párkányon nem ül senki, székek, hárman körbeállják az asztalt.

Most tényleg nem jön, kérdezi a férfi a barátját. Hüvelykujját végighúzza az egyik kulcsra a zsebében, először a bejárati ajtó kulcsán, aztán a kapukulcsra, végül a kicsi postaládakulcsra. Nem írt, válaszolja a barátja, nézi a telefonját, és beleiszik a sörbe. Ez már húgy, mondja, és a földre önti. Az asztal lapján ragacsos körök. Még egy, kérdezi.

A férfi a poharára néz, már átmelegedett az üres üveg a kezében.

Ugyanezt?

A férfi bólint.

De ne menjünk be, mondja. Szar bent a levegő.

Ott álltam az edző előtt, folytatja a történetet a melegítőfelsős, aki hozzánk csapódott. Mondom neki, hogy nem megyek, nincs az a pénz. Ő meg csak győzködött tovább.

A benti hangok felerősödnek, ahogy a barátja kinyitja az ajtót, az üres söröspoharak a kezében. Lábával támasztja meg az ajtót, a lány odamegy, tartja neki. A férfi máris bánja, hogy nem ő ment be új kört kérni. Most mondhatott volna valamit a lánynak.

De az öltözőben már nem volt nálam, és totál elfelejtettem, hova tettem.

A férfi nem érti, mit felejtett el a melegítőfelsős, mi nem volt nála, de már azt sem értette, hova nem akart menni. Amikor majd kifelé jön a barátja, poharakkal a kezében, odamegy, kinyitja az ajtót, és rámosolyog a lányra, vagy mond neki valamit. Hátha a lány megint odajön, egyszerre érnek oda. Figyeli a pultnál a barátját, sok fej között próbálja megtalálni a kopaszodó fejét. Ott van, már fizet, sörös üvegeket hoz, tortilla is van nála, azzal biztosan nem tudja kinyitni az ajtót. Még nem szabad elindulni, még mindig nem, mindjárt, ott áll az ajtóban két ember, azokat ki kell kerülni, most.

KARAP ZOLTÁN

I regényrészlet |

KEDVENC DOLGAINK

A My Favorite Things dallamai járnak a fejemben, mintha egész éjszaka ezt dúdolta volna Sarah Vaughan a párnámba. Kinyitom a szemem, de a dal folytatódik: „these are a few of my favorite things”. Koromsötét. Könyökre támaszkodom, az ébresztő fekete óralapja vörös számokkal világít: 6:30. Fel kellene kelnem. Ja, munkanélküli vagyok. Volt idő, amikor erre a gondolatra egészen elkomorultam volna, most viszont inkább ahhoz hasonlóan futottak szét homlokomon a ráncok, mint amikor az ember rájön, hogy vasárnap van.

Megint felébredek: 10:30. Charlotte takarója összegyűrve, friss kávéillat terjeng a lakásban. Leteszem a konyhaasztalra a telefonomat, és elindítom a Sarah Vaughan-felvételt:

– Ezt hallgasd meg – közben egy kis narancsdzsembe mártogatom a croissant-omat.

– Jó reggelt! – Charlotte vajas kekszet majszol a tejeskávéja mellé, közben a Marsra tervezett első város tervrajzairól olvasgat. Próbálok visszahozni a földre.

– Na?

– Nem rossz.

– Nem rossz? Szerintem zseniális.

– Be akarod venni a repertoárba?

– Igen, csak még nem tudom, kinek passzolna a legjobban.

– Én tudom. Minden balladát Rose-nak adsz, mintha csak ő tudna lírai dalokat énekelni, pedig más is megcsinálná. De tudod, mit? Engem nem érdekel, legyen ez is az övé.

– Ez is?

Charlotte felnéz a telefonjából:

- Miért, a *Mistyt* ki éneklí? Vagy a *La vie en rose*-t? Vagy a *Cry Me a Rivert*?
- Azt Justine-nek adtam.
- Tessék, azt is nekem ígérted eredetileg.
- Neked nehezebbeket akarok kiosztani, olyat, amiben rendesen ki tudod magad énekelni, aminek van valami nagy íve.
- Aha, persze!
- Ne csináld már!
- Hagyjál!

Charlotte feláll, bepakolja a mosogatógépbe a kávécsészéket és a tányért. Ahogy lehajol előttem nyújtott térdrel, és a mosatlanokat igazgatja, valószínűtlenül vonzónak találok, mintha tekintetem áthatolna a fürdőköpenye anyagán.

- Milyen nap van ma? – próbálok visszaemlékezni, mikor voltunk utoljára együtt.
- Passz.
- Odacsoszogok a falinaptárhoz.
- Tudod, milyen nap van? Megmondom. Futónap.

A piros lámpánál szótlanul ülünk az autóban. A rádiót szándékosan nem kapcsoljuk be. Kerüljük a napi rémhíreket, halál- és fertőzőtségi statisztikákat. Önkéntelenül is túráztatni kezdem a motort.

- Ezt most miért csinálsz? – rivall rám, és türelmetlenül kibámul az anyósülésről.
- Mit? – értetlenkedem, és szándékosan a másik irányba bámulok.
- Miért túráztatod a motort?
- Te miért túrázod fel az agyad?
- Én nem túrázom, te cseszegetsz folyamatosan.
- Inkább az a baj, hogy nem cseszegetlek.
- Mi van? – végre méltóztat felém fordulni.
- Tudd meg, hogy elviselhetetlen vagy, ha nem szexelünk két napig – fordulok hozzá, közben beletaposok a gázba.
- Én?
- Egészen megsárgányosodsz.

Kicsit előzgetek a kétsávos úton, szerencsére mindenki beenged, én pedig az elakadásjelző nyomkodásával köszöngetem az udvariasságot. Jelenleg minden körülöttünk lévő sofőrrel nagyobb harmóniában vagyok, mint Charlotte-tal. Azt hiszem, pontosan ezt akarom bizonyítani az előzgetésekkel.

- Mondjuk az lehet – szólal meg végre, én pedig behúzódok a belső sávba. – Azt álmodtam, hogy három nő kényeztet, és hatalmas volt a farkad.
- Eddig tetszik.
- De komolyan, hatalmas volt.
- Nem az, hanem a három nő. És nem zavart?
- Nem, azon csodálkoztam, hogy izgat.
- Ez meglep. Mondjuk neked ez nem olyan nagy ügy, a társulatban te ki tudod élni a vágyaidat.
- Milyen vágyaimat?
- Hát, neked ott van mindenféle szerelem a színpadon... De nekem!?
- Miért, szeretnéd, ha három nő kényeztetne?

- Úristen, micsoda kérdés ez?
- Miért?
- Sportszerűtlen.
- Úgy érted, övön aluli?
- Igen.

Megint piros lámpa. Satufék. Érezhetően mindkettőnk pulzusa felszökik. Pont egy kis délelőtti karambol hiányzik még.

- Tudtad, hogy kiskoromban azt hittem, úgy mondják: „öbön aluli”?
- Látod, ezt nem tudtam.
- Zöld. Padlógáz.
- Vagy meghívnál házaspárokat?
- Komolyan nem tudom, mi ütött beléd.

És akkor itt álljunk meg egy szóra! Charlotte misztikus intuíciója egyszerűen félelmetes. Tegnapelőtt, a szilveszteri buli után hajnalban értünk haza. Charlotte kidőlt egy kiadós zuhany után, én pedig magamra maradván egy spontán ötlettől vezérelve óráig olvastam a *Filozófia a budoárban*-t. Az éjszaka során elfogyasztott jelentős mennyiségű kávé és marihuána utólag kezdett el hatni, és egészen új dimenzióit nyitotta ki Sade márki gondolatainak. Mintha a közös zenekari improvizáció érzéki filozófiája és a teológiai fejtegetések egy gruppen közben távoli rokonságban állnának egymással.

- Kiket hívnál meg? Ismerősöket vagy ismeretleneket?

Napok óta ezen dilemmázom, de próbálok ellenállni a gondolatrendőrség vallasának.

– Ez most nyilvánvalóan beugratós kérdés, szóval nem fogok válaszolni, de azt tudom, hogy neked van erre valami hajlamod.

- Nekem?

– Igen, és szerintem vigyázz, mert amikor az utolsó koncert után hazavittük a lányokat, akkor folyamatosan utalgattál rá, hogy majd kiugrok a bőrömből. Hogy fuvarozgathatom az énekeseket, és hogy bizonyára örülnék egy gruppennek.

- Áh, szóval ezért van három énekesnő, mert valójában erre a hármásra vágysz?
- Nem itt kellett volna balra kanyarodni?
- Most már mindegy, fordulj meg ott egy ívben!
- Tudom. Pontosan tudom, hol és hogyan lehet visszafordulni.

Gyűlölöm a futást, de megéri azért a grandiózus pillanatért, amikor a valahányadik kilométer után egyszer csak azt mondom magamnak: „meg a faszomat”. A szenvedést megállító szabad akarat mámore egész nap kitart, igaz, estére már csak egy fáradt porhüvely marad belőlem. A fizikai fáradtság után igazán jókat lehet aludni. Ennél már csak egy jobb van: ha a fáradtság ellenére még egy elalvás előtti szex is becsúszik. Márpedig vannak esték, amikor be kell csúsznia egy szexnek, ilyen például a közelgő menstruációs böjt ideje, vagy a távolodó utolsó együttlét miatt kialakult folytonos hadszíntér, amit csak a gondoskodó intimitás tud megszüntetni.

Charlotte már pizsamában feküdt a takaró alatt, és egy jogi könyvét olvasta, a szemei már félig lecsukódtak, amikor meztelen bemasíroztam a hálószobába. A konfettizápor és a lelkesedés leghalványabb jelei egyelőre vártak magukra. Bebújtam a takarója alá, és úgy tettem, mintha ott sem lennék.

- Olvass csak tovább nyugodtan!

Kérdőn rám nézett, majd visszatért a jogi emlékirataihoz. Arról a mesterről volt szó, akit épp jógázás közben ért a vég. Azt hiszem, eltört valamije. Nekem ennyi épp elég, hogy minimum gyanakvó maradjak. Az életet nem lehet kijátszani. Még Isten fiát is keresztre feszítették. Akkor mi mit várhatunk? Legfeljebb egy kis házasetet elalvás előtt.

– Komolyan, én csak egy kicsit felmelegszem.

Megpróbáltam becsúsztatni a kezem a bugyija alá.

– Ne már, mondtam, hogy nem borotválkoztam.

– Nem is kell, növeszd meg jó nagyra.

– De te a Sport szeletet szereted, nem? Vagy ha csupasza.

– Nincsenek elvárásaim.

– Egyszer azt mondtad, hagyjam meg csíkban, meg is növesztettem, de utána azt mondtad, hogy jobb a sima.

– Én ilyet nem mondtam.

– Na, ne már, mondom, hogy most nem jó.

– Mi nem jó?

– Nem jó a hasam. Egész nap bugyorog.

– Az enyém is, majd helyrerázzuk.

– Annyira erőszakos vagy.

– Úgy érzed, hogy egy lelkileg bántalmazott nő vagy?

– Nem erről van szó.

– Akkor egy szexuálisan bántalmazott?

– Nem, de most nem jó.

– Mindig jó. Ami jó, az jó. Neked nincs semmi dolgod, csak maradj így háton, olvasgathatsz is, ezt a kis bugyit levesszük szépen, így ni, egy kicsit simogatlak, és kész.

– Jól van, miért nem ezzel kezdted?

– Ezzel kezdtem.

– Csss...

Nem szeretnék az a férj lenni, akiről a háta mögött azt beszélnek az asszonyok, hogy soha nem kezdeményez. Bár a baráti sörözések tanúsága szerint a kiéheztetés a biztos stratégia. A kutya és a macska is ahhoz a gazdához dörgölőzik, aki csak nagy ritkán simogatja őket. Akkor miért kockáztatok? Hiúságból? Nem tudom.

– Várj, lekapcsolom a kislámpát! – figyelmeztet Charlotte.

– Nem kapcsolod fel inkább a sólámpát?

– De.

Charlotte hasa bugyorog. Ez kétségtelen.

– Hallod? Mondtam, hogy ez lesz.

– Engem nem zavar, mindjárt az enyém is válaszol, csak várd ki.

A szex megghiúsulásának lehetőségeiről könyvtárakat lehetne megtölteni, és bizonyos értelemben pontosan ezzel is vannak tele a könyvtárak, csak más címetek írnak a borítókra.

– Na, ugye, hogy nem is olyan rossz.

– Nem. Csak ne beszélj!

– Te sem akarsz beszélni?

– Nem.

– Arról a három nőről sem, aki álmodban kényeztetett engem?

– Nem, de egyébként tényleg hatalmas farkad volt.

- Mint a karom?
- Nagyobb.
- Lehet, hogy be se tudnék jönni veled a hálószobába? Csak kitámasztanám veled az ajtót?
- Olyan hülye vagy. Nincs itt valahol az a bizsergető géj?
- De mindjárt...
- Jaj, de hideg lesz.
- Nem lesz.
- Nagyon hideg, á!
- Nem jó neked semmi, komolyan!
- De jó!

A petting és a hangszeres játék között az a különbség, hogy az ember soha nem tudja, mi a különbség, ha a nő nem ad ki hangot.

- Nem tudnál most bejönni?

Leszámítva, hogy a hangszer nem beszél.

- Hát, éppenséggel be tudnék, ha lenne valahol egy jelmez.
- A fiókban?

Kihúszom a fiókot, három vastag téli zokni, egy bugyi, egy kis törülköző – kidobálom őket: koton sehol.

- Nincs.
- De lennie kell valahol.
- Te voltál ma boltban.
- És? Te meg tegnap.
- A társasjátékban még lehet egy.
- Azt hova tetted?
- Én?
- Tudod, elpakoltad, amikor itt aludtak anyukádék.
- Akkor az ágyneműtartóban van.

Egy fekete szatyrot húz elő az ágyneműtartóból, kiveszi belőle a társasjátékot, felnyitja a dobozt. Vibrátor, szemfedő, kényeztető toll, masszázsolaj, kívánságkuponok, dobókockák és bábuk kerülnek elő, majd kerülnek szét a szoba közepén.

– Azért igencsak meglepődtek volna a zenekartagok, ha szilveszterkor ezt a játékot visszük a Dixit helyett.

- Nincs benne.
- Akkor a nappaliban?

A férfi ilyenkor nem nagyon teheti meg, hogy nekiáll rohangálni, mint egy betörő, mivel neki ügyelnie kell az erekciójára, inkább csak a légi irányítóközpontból figyeli a radart. A nőre hárul a szent feladat. Charlotte egyébként is egy hasonló logikai játékkal töltötte az elmúlt három napot valami díjnyertes tabletre tervezett marhaságnak köszönhetően, csak ez most a valóság volt, meg abban nem kotont kellett keresni. A hálószobából hallgatózva próbálom kitalálni, hogy épp melyik fiókban matathat. Ilyenkor azért benne van a pakliban, hogy előkerül valami, amit régen szintén kerestünk, és ez némileg lassíthatja a folyamatot. Nem akarok megszólalni.

- Nincs sehol – kiabál Charlotte, és egyértelműen kezd bepánikolni.
- Nem tudom, esetleg a pénztárcádban, valamelyik táskádban, kabátzsebben? – kiabálok vissza, mit sem törődve a következményekkel és visszatérő frusztrációmmal: a mindent halló szomszédokkal.

- Az utazótáskában?
- Nem tudom. Megnézem.

Charlotte eltűnik. Az előszoba felől diadalmas kiáltás hallatszódik. Nem mondom, hogy az idő a kezemre játszott, de a félárbócnál azért valamivel komolyabb szándékkal vártam a felmentő csapatot. A felmentő csapatról viszont mindenki elfelejtkezett. Mintha egy meztelen betörőt kellene megerősokolnom.

- Hol van a bizsergető gél? – kérdezi a betörő.
- Máris – feleli a területét védő seriff.

Bizonyos idő után és bizonyos helyzetekben már kevésbé az érzelmek dominálnak, mint inkább a praktikusság. A behatolást követően Charlotte fölém kerekedett, és meglovagolta a szerencséjét. Persze az új évi futás őt is lenullázta.

- Váltunk pózt – mondta zihálva.

Futásban mindig leköröz, de a szexben még mindig én vagyok jobb kondiban.

Már épp nekikészültem a klasszikus misszionárius póznak, amikor Charlotte-nak eszébe jutott, hogy:

- A vibrációs gyűrű!
- Nem tudom, mintha a fiókban láttam volna.

Még sosem használtuk. Kibontja a dobozból. Fokozzuk az élvezeteket, értem én. Mikor, ha nem most, értem én, elvégre új év, új szokások, értem én, csak tudnám, mi a francnak. Felhúszom, de nem sikerül bekapcsolni, a bizsergető gél miatt lecsúszik az ujjam a kis gombról.

- Mi van?
- Lemerült az elem.
- Basszus.
- És nem is akar lejönni.

Végül sikerül lehúznom, kikapja a kezemből, valahogy bekapcsolja, visszahúzza hímtagomra. Már épp behatolnék, amikor észreveszem, hogy nem jó irányban áll a gyűrű, úgy szólván nem a csikló felé. Megpróbálom megfordítani, de a bizsergető gél miatt csúszkál a kezemben.

- Na?
- Fordítva tetted fel.
- De hát hogy lehet ezt fordítva?
- Nem jó irányba néz – magyarázkodom.
- Nem baj az, úgy is jó – biztat.

És mire minden akadály elhárult, minden tökéletesen elrendeződött, az árbóc rózsaszín vitorlája leereszkedett. Ha nem volnék házasember, vagy ha házasember volnék, de mondjuk egy másik nőről lenne szó, aki történetesen nem a feleségem, most azt mondanám: „ne adjuk fel”. De mivel házasember vagyok, és ez nem csak a szexre vonatkozik, mintha kevésbé strapálnám magam. Mint a hosszútávfutók. Csönd. Képzletben lepörgetek még nagyjából ötven hátralévő évet, elképzelem, hányféle, a mainál szerencsésebb forgatókönyv fog megvalósulni, tehát időutazok, de nem vissza, hogy kijavítsam a múlt hibáit, hanem előre, ahol majd nem követem el őket, s közben percről percre elengedem a jelent. Szinte el is fáradok a szexuális kalandok víziójában. Charlotte légzése is egészen relaxált állapotba került. Amilyen boszorkány, talán ő is épp most szexelt velem gondolatban még néhány évtizedet, és ettől szintén kimerült.

- Nem vagy éhes? – faggatom, csak úgy, mintegy mellékesen.
- Nem. Még mindig bugyorog a hasam.

- Szerintem az új indiai babfőzelékedtől.
- Lehet.
- Én is pokolian vagyok tőle, de most akkor is eszek valamit, ettől az új egészséges életmódtól, hogy sport meg vegán kaja, teljesen elment az erőm.
- Jó, együnk. De figyu! Most haragszol?
- A bab miatt?
- Nem.
- Miért haragudnék?
- Hát tudod.
- Nem, csak soha többé nem fekszem le veled.
- Akkor se, ha három lányt szervezek neked?
- Akkor sem.
- És ha eléneklek a My Favorite Thingset a holnapi próbán?
- Akkor igen. Most?
- Most énekeljem el?
- Nem, most szeretkezzünk!
- Gumi nélkül?
- Csináljunk gyereket most!
- Jó!
- Ikreket!
- Jó! Csak ne most.
- Miért?
- Mert még mindig bugyorog a hasam, és mert Csubakka vagyok. Különben is úgy volt, hogy akkor eszünk.
- Na jó, akkor én most felmegyek gyakorolni, úgysem tudnék aludni egy szexi, bugyorgó Csubakka mellett. Majd ha átköltöztünk a Marsra.
- Akkor nem eszünk?
- Nem, egészségesen élünk most már, nincs több éjszakai zabálás.
- De nem haragszol?
- Soha életemben nem akarok rád haragudni, és azt csak úgy tudom megvalósítani, ha tényleg nem haragszom.
- Azt tudod, hogy kezdesz teljesen feloldódni ebben a kapcsolatban?
- Ha te mondod.
- Régebben sokkal jobban kiakadtál volna.
- Régebben nem is történt volna meg ilyesmi. – Kivéve, amikor a zuhany alatt véletlenül leforrázott a vízzel, vagy amikor az éjjeliszekrény gyertyáját lerúgtam a lábammal, meg amikor... – Nem bánod, ha kicsit felmegyek az emeletre gitározni? Át kell még néznom pár akkordmenetet.
- Dehogysis. Nem akarsz vinni magaddal egy whiskey-t szódával?
- Ja, de.
- Menj csak, majd felviszem.
- Istenem... imádlak!
- Én is téged!
- És egy tonhalas szendvicset nem hoznál fel mégis?
- De csinállok, persze.

– És azt a harisnyakötőt, amit mindig úgy szeretek rajtad, nem vennéd fel esetleg? És akkor esetleg abban szervíroznád...

– Nem, mert tudod, még mindig, sőt egyre jobban bugyrog a hasam!

MASRI

MONA AICHA

RESET

Elköltözöm, jelentem be, olyan bejelentős hangon. Attila laptopja felé nyúlok, az övét használom, külön fiókkal, az enyémet két hónapja újra kellene telepíteni, vírus. Nem mentettem még a fontos dokumentumokat. Attila hetente kétszer megkér, azt mondja, eleve felelőtlenség, hogy nem mentek mindent külső vincseszterre, azért vette nekem, bólogatok, persze, persze, mindjárt.

Attila nem reagál a bejelentésre. Most kellene levennie a szögletes, fekete szemüvegét, és hátradőlni a székben, gurulós irodaszék hat görgővel, egy nem működik. Akkor is csend lenne, de másmilyen, feszült-szomorú. Ez a csend inkább semmilyen, vagy kínos. Talán arra gondol, válunk, majd arra, hogy nem, mert nem azt mondtam, hanem hogy elköltözöm. Lehet, vissza akar kérdezni, hogy akkor most válunk, de érzi a kérdés banalitását.

Budapest albérlet, gépelem, nem gondolkozom. Vagyis csak azon, hogy jó lenne, ha a gépemet még a költözés előtt újratelepítené. Nincs kedvem az összes fájlt átbogarászni és lementeni. A szakdolgozatom a legfontosabb, de melyik a végleges, Szakrális prostitúció Kánaánban, Szakrális prostitúció Kánaánban_2. Meg kell tanulnom telepíteni, Szakrális prostitúció Kánaánban átnézve, átnézve_2.

A pasik kiválasztásában két szempontom van, az egyik, hogy értsenek a kutyühöz. Attila mérnök, beállítja a tévécsatornákat nálunk, a szülőknél, a dobozos tévéen a nagymamánál. A lakásunkban mindent a Google Home működtet, az asztali lámpát, a légkondicionálót, a hangfalakat, mindent.

Harminc négyzetméter a Csanády utcában, közel a táncstúdióhoz. Otthon veném fel a dresszt, ráöltöznék, melegítőnadrág, cipzárás pulóver. Túl közel lenne, kicentizném, keresném a kulcsot, telefont, pénztárcát, valamelyiket biztos.

A másik szempont, hogy tudjon angolul, ha jön egy diktatúra vagy háború, diszszidálhassunk. A plafont nézve elbizonytalanodom, hogy azt jelenti-e a szó, amire gondolok. Attila angolja tárgyalóképes, sosem költözne külföldre, mert a távolság, a kultúra, akkor csak Németországba, mondom, mire ő, hogy az ételek, nem szereti a Maultaschét meg a Spätzlét, ez mind tészta meg valami, neki a tészta meg valami nem étel.

Az első útvelem tizenkét évesen kaptam. Franciaországba készültünk anyám pasijához a romlottvaj-színű Trabanttal. Nem tetszik a kép, mondom anyámnak, ő meg, hogy jól sikerült igazolványkép nem létezik, ő például elázott, kattant a gép,

szopottgombóc-feje van. Mindig magamnál hordtam, filmekben láttam, hogy sokan el tudtak menekülni a gettósítás elől, biztos azért, mert volt útlevelük.

Attila nem menekülne, találna okot maradni, mindenhol vannak problémák, az életet nem tudjuk megúszni. Talán annyira foglalkoztatja az új C++ programozás leírása, hogy nem is hallotta a bejelentést.

A hirdetésben azt írják, a lakás kertre néz. Elfagyott petúniák, az ablak alatt lévő padból több lécz hiányzik. Ezek nem petúniák. Fogalmam sincs, hogy néznek ki a petúniák, a szó tetszik. Elképzelem, ahogy tavasszal ott jógázom, keresnék oktatót, az oktatót fehér ruhában képzelem, hosszú, tarkóra fogott hajjal, de férfi. Kérném, mellőzzük a spiritualitást, mert az nem keresztény. Vennék szőnyeget, sűrű, bordázott szőnyeget vennék. Két jógaóra után örökre a szobaajtó mögötti sarokban tárolnám.

Zavarna, hogy a szomszédok látják, ahogy az egyik ásanát gyakorlom. Jógapózokat nézek Attila gépén. A nő az oldalán fekszik, fejét a tenyerével támasztja, felülső lábát a talpánál fogva nyújtja a plafon, pontosabban az ég felé. Ehhez nem kell oktató, a gyakorlat leírásához görgetek, másfél oldal, tizenkettes betűméret, kell oktató, kellene.

Közlekedés, 4-es, 6-os villamos, kék metró, a munkahelyem ebben a pillanatban negyvennégy perc a BKK szerint. Nem kell buszra szállni, ez jó. Csak a busznak van olyan szaga, amit a számban érzek. Jelenleg kilenc perccel kevesebb innen, ez változó, holnap felhívom a tulajt, a gépet lecsukom.

Valószínű, nem hallotta. A haja a fülére lóg, nem látom, hogy a head-setet bedugta vagy nem, zsinór nincs.

Hogy mondom el otthon. Leszállnék a buszról, utazótáska a vállamon, a gurulós bőrönd kereke megbicsaklana az egyenetlen betonkockákon. Éva néni kiabál, hogy téged is lehet látni, én meg, hogy látja, Éva néni, lehet. A kapu nyikorog. Ránézek a körtefa alatti kutyaházra, rohasztja az eső a furnérlapot, eddig azt hittem, funér a lap, most látom, hogy furnér. Alig emlékszem Morzsira, mély levegő, belépek a házba. Nem képzelem el az üdvözlést, a csacsogást, csak az estét. Anyám a mosogatónál áll, háttal nekem, a medencék felett világít a neoncső, homlokát a felső szekrénynek támasztja. Anya, figyelj, én meg Attila, Attila meg én, nincs olyan, hogy én meg Attila. Nem nézne rám, a görbe háta megemelkedik, már várta, mondaná, súrolna tovább. A mosogatószer mentaillata és a súroló hang, libabőrös lennék.

Inkább nem mondom el. Amikor anyám kérdezi, azt válaszolom, köszö, minden oké, Attila nagyon elfoglalt, ki se látszik a munkából, de ezeket küldi. Átadnék pár golyóstollat, amit Attila a munkahelyéről lop. Nem is ő lopja, hanem a kollégájának a felesége, aki egy autókölcsönzőben dolgozik. Stabilo tollak, hazaviszi a férjének, a férje be a céghez, a menzán szétosztják, aki előző héten nem kapott, most kettőt vihet, kivéve Alajost, ő gyakornok. Nem kell több, mondom, mire ő, anyád majd örül. Hazautaztatjuk Tolnába, anyu az irodába viszi, a takarítónő fia ezekkel rajzolja az autókat.

Lehet, hogy Wagnert hallgat. Két napja nem beszélünk, honnan gondolhatná, hogy éppen most akarok valamit, amikor a Walkürenritt szól a fülében. Remélem, egy teátrális jelenetnél mondtam, a dramaturgia csúcsán. Lényegtelen, mert nem hallotta. Isten első szavát sem hallottuk.

Megnézem, mennyibe kerül a Stabilo toll. Háromezer-háromszázkilencvenkilenc négy darab, nagyon drága, Attila kollégájának felesége sajnos munkahelyet váltott, bocsi, anya.

Áthívnának minket szombatra, kerti parti, műanyag szék, mustár, kolbász, fokhagymás vaj. Hétfvégén nem érünk rá, állatkertbe megyünk, kismajmok születtek Veszprémben. Attila imádja ezt a fajtát, nem jut eszembe a neve, muszáj látnunk.

Nem hallotta, meg kell ismételní, ugyanazon a hangszínen. Elköltözöm, elköltözöm, elköltözöm, de mi van, ha hallotta az elsőt. Ez a baj a nagy bejelentésekkel, ha rosszul időzítesz, komikum lesz a tragikumból.

Az irodában arra panaszkodnék, hogy életem első Lajcsi szeletéből kifelejtettem a rumot. Előre kikészítettem, magyarázom, a lisztes doboz kitakarta. Attilának ízlett, született cukrász kisasszony vagy, mondta, annyira zavarba hozott. Az arcom elé kapnám a kezem, elpirulnék. Hoztam volna kóstolót, de a széle is elfogyott.

Jövőre, karácsony előtt megkérem anyámat, kísérjen el kiválasztani a tökéletes nyakkendőt a fa alá. Ellenkezek, hogy a sápadtzöld nem illik Attila szeméhez, a ruhatárához választok, az elképzelt ruhatárához, lenne neki barna kalapja meg veszkócsizmája, felnevetek, Attila sosem húzna csizmát, kit érdekel.

Erre sem fordul meg, akkor biztos nem hallotta. Vagy arra gondol, hogyan nevetetek egy ilyen helyzetben, amikor válunk. Mi most válunk? Az is lehet, ebből arra következtet, hogy pár napra megint anyámhoz költözöm, és semmi komoly, hiszen nevetek. A bejelentések után kell igazán vigyázni, előtte nevettem volna.

Elképzelem, ahogy karácsonykor az éjféli mise előtt, a gyónásnál, Ádám atyának megvaldom a jogát, meg hogy sokat vitatkozom Attilával, és félek, kicsit elhidegültünk. Azt mondaná, hogy hat üdvözlégység meg három miatyánk. Nem tudom, mit mondana, nem vagyok katolikus. Ádám atyát valamelyik esküvőről ismerem, helyes férfi, a papok helyesek. Nem baj, úgy képzelem, hogy katolikus vagyok, sosem tudtam a sarkamra ülni, sámclin ülnék, vagy kihagynám a térdepelést. Gyónni járnék, a gyónás megnyugtató, a rácson keresztül látnám Ádám atya szelíd mosolyát, feloldozna.

Kettesben töltjük az ünnepet, hívnám a családot, wellnessezni megyünk, itt hagyjuk a karácsonyt. Harmincadikán újra hívnám őket, a sóbarlang jót tett Attila asztmájának, engem nem lehetett kiszedni a finn szaunából, és képzeljék, a nénik is pucéran szaunáztak. Attilát első nap zavarba hozták, de harmadik este velük boroztunk a télikertben. Beszélgettünk a rendszerváltásról, aktuálpolitikáról és a pincér kilátású úrhajós alsógatyájáról. Anyám boldogan kérné, hogy adjam Attilát, régen hallotta a hangját. Nem, mert vezet, és városban vagyunk, tudod, ilyenkor nagyon koncentrálni, de puszi. Folytatnám, hogy a nénik is pestiek, elhoztuk őket, a Deákon szálltak ki, oda minden közel, mondaná anyám, a kaja pocsek volt, ezzel zárnam, mindig kell valami, ami pocsek.

Pár év múlva kérdeznék, hogy mikor jön a baba. Elkapható a pillantásom, a tölgyfa asztalt nézném, a piros lepattogzott körmömmel kapargatnám az erezetet, elcsukló hangon válaszolnám, nekünk nem lehet. Megkérdéznék, hogy melyikünkkel van gond, felcsattannék, hogy mit képzelnek, aztán elnézést kérnék. Attilával, mondanám halkán, de ez közös teher, itt zsebkendőt húzok elő, megtörlöm a szemem, és nincs olyan, hogy az ő hibája, vagy az anyém, ez közös teher, ismételném, mert a házasságban minden közös. A zsebkendőt a kötött pulcsim ujjába dugom, többet nem kérdeznek, egyszerre sajnálnának és tisztelnének.

Nem ismétlem meg a bejelentést, elhangzott, lemaradt róla, nem az én hibám.

Úgy képzelem, hogy ő sem akarná elmondani, mert akkor magyarázkodni kell, sajnálkozni, szomorkodni.

Néha benéznek Attila szüleihez. Anyósomnak citromfűteát vinnék, a kedvenc márkáját, megdicsérném az új frizuráját, hetente száríttatja, kora ellenére jól áll neki a frufu. Az apósomnak vennék valami kimit. Mosolygok az étkezőasztalnál, a paraszt bácsis gobelin alatt,

a bácsi vödört tart a kezében, nem feszül a karja, a vödör üres. A kávéra beülünk a nappaliba a kikönyökölt fehér műbőr fotelekre. Keresztbe teszem a lábam, legyintek, tudjátok, milyen ez, képtelenség összeigazítani, hogy együtt jöjjünk. Persze, a rohanás, ők is voltak fiatalok, mesélnék a nagyszülőkről, a könyvelés bonyodalmairól, az idei baracktermésről, és hogy hol van még a nyugdíj. Baracklevárt csomagolnak Attilának, anyósom kacsint, üzenem neki, hogy a menyemnek is hagyjon.

Máskor együtt mennénk. Az ajtót kinyitná, levinné a kabátom, megérintené a derekam, a kezem fogná, rászólnék a kutyára, hogy ne ugráljon, te meg ne hisztizz, csak kiskutya, mondaná, a harisnyámat félténém.

Hétvégén filmmaraton alatt enném a vajas-lekváros kenyeret, nem szólna bele senki, hogy mennyit eszem, meg hogy a kanapén, és hogy legalább ne fekve. Éppen a Schönbrunnban vagyunk, pötyögöm. A Schönbrunn tipikus, ennél eredetibb kell. Osztrák apátságokat járunk, a heiligenkreuzi a leggyönyörűbb, ide muszáj eljőnnötök, puszi.

Harminc négyzetméterre nem férnek be a cuccaim, nem is néztem, hogy a lakás bútorozott-e. Újra felnyitom a gépem, a gépét. Három függőpalc a nappaliban, kettő az előszobában, könyveknek kevés, nipeknek sok.

Majd a komódban tárolom a könyveket, a fiók alját lepedővel bélelem, rá a könyvek gerinccel felfelé, szerzők szerint betűrendben. A bugyikat a konyhaszekrény fiókjaiba teszem, úgysem főzök. A munkahelyen dicsekednék, hogy mennyire selymes rizottót készítettem a hétvégén, sőt együtt főztük.

Melyik mondatom buktatna le?

Hamis sztorikat posztolnék az Instán és a Facebookon. Inkább törölném magam, időrablás, mondanám, nem fellengzősen, csak mértékletesen, Attila meg úgysem regisztrál.

Mentem a dokumentumokat, egyesével húzom át, majd teljes mappákat átnézés nélkül. Hatszázötvenhat fájl, másfél óra, írja, ötvenkilenc percre vált. A szakdolgozatom öt példányban van meg. Nem tudom, melyik a végleges. Szakrális prostitúció Kánaánban átnézve vége, ebből kettő van, egy nagybetűs és egy kisbetűs, áthúzom mindet, arra gondolok, hogy a Csanádyban kiválogatom, aztán arra, hogy úgysem.

A konyhakő végtelenített sakktabla. Új emberekkel ismerkednék. Feljőnnének, bontánánk pár üveg bort, a padlón sakkoznánk, körbekínálnám a Lajcsit. Julinak hívnák az egyik lányt, ő cukros, nem ehetsz, a többiek falnák. Érdeklődnének a családomról, árva vagyok. Egy árva nem mondja, hogy árva. Jó lenne neked már egy pasi, mondaná Juli, én meg, hogy nem akarok elköteleződni, erre egy másik, akinek még nincs neve, de bőrtopot visel, erős sminkkel, és a fogai elállnak, hogy ki beszél elköteleződésről, nevetnénk. Billie Eilish szólna, senki sem mondaná, hogy túl populáris, és nincs zenei ízlésem. Mosnánk magunkról a csokimázát, a szappan nem mézillatú, a fürdőszoba szűk, nyolc négyzetméter, ha van.

Lehet, hogy pár év múlva mégis megtetszene valaki, akkor havonta vidékre utaznék a kórusossal. Vinném a zöld imafüzetemet és a kottákat, amelyeket Ádám atyától kaptam a mise után, amikor felkért kórustagnak. Meglátogatnám anyámat és Attila anyját.

Az új srác nem rendelne online kacatokat Kínából, nem mondaná a külső vincseszterre, hogy ajándék, nem hozna kakukkfűvet vagy zsályát, ami két hét alatt elpusztul a meleg lakásban. Nem altatná a kutyát az ágyban, nem használna tejes-mézes szagú szappant, nem fintorogna a grízés tészta, és nem hallgatna Wagnert. Wagner nem tehet semmiről. Nem mondaná, hogy most hallgass, vagy hogy repedtfazék-hangod van. Popcornkészítéskor nem számolná, hány másodperc telt el két pattogás között.

Lefagy a gép, valami történt, a szék nyikorog, kék halál, mondja Attila. Nem tudom, mit jelent, csak hogy ilyenkor újra kell indítani, mellém lép, a bal nagylábujjánál elvékonyodott a zokni, resetelek. Nem kell, magától újraindul. Érzem az after shave szagát, a képernyőre nézek, pontosabban valahova magam elé. Ne szerencsétlenkedj, mondja, majd én megoldom.

Megszervezném a házassági évfordulónkat. Termet bérek a Horánszky utca környékén. Dobostortát rendelnék, meg lenne krémes, arra tenném a tíz gyertyát. Könnyebb átszűrni. Az a zene szólna, amire először táncoltunk, pontosan emlékszem a címére, de nem írom le ide. Két asztalt összetolok, fényes csomagolópapírral díszítem, rögzítem cellulusszal az ajándékoknak. Amikor az utolsó vendég megérkezik, csörög a telefon.

Kész, szólal meg Attila, a gépét a kezembe adja. Nyitom a böngészőt, nem találom a lakást.

Attila sajnálatos repülőszerencsétlenség áldozata lett, mondaná egy kedves női hang, az ilyen híreket kedves női hangok mondják. Nincs naponta repülőszerencsétlenség. Autóbal eset. A temetést szűk családi körben tartjuk.

90.000 Csanády utca lakás.

A sírkertben Ádám atya beszélne valamit Attiláról, csodagyerek, hű férj, fiatalon, tragikusan, majd a feltámadásról, Krisztus, első zsenge, utolsó nap, béke poraira, tömjénszag.

Csanády utca 30 m².

Az atya javaslatára elutaznék. Tizenévesen úgy képzeltem, hogy a zsidók a gettósítás elől Izraelbe menekültek, új lapot nyitok, jegyet veszek Tel-Avivba.

Bérlés kert Csanády.

Az írászathoz megyek, keresem az útlevelem, mit csinálsz, kérdezi, semmit. Leszedtem a dokumentumokat, telepítsd újra, légy szíves. Az útlevel fedele ragacsos, a fotón szopott-gombóc-fejem van.

NAGY MILÁN LÁSZLÓ

KÖNNYEN TANÍTHATÓK

A házunk felé vezető úton még mindig ott van a kilapított patkány, amit a szemünk láttára ütöttek el szürkületkor. Amikor megpillantom, mindig eszembe jut a hörcsögöd. A dögről nem beszélünk, közönséges jószág, mit számít, mondanád. Ám a közhiedelemmel ellentétben a patkányok tiszták, okosak és könnyen taníthatók. De már belefáradtam a bizonygatásba. Hagyom, hogy tiéd legyen a fal melletti fekhely. Lemondtam az egyedül alvás kényelméről. Rózsaszín konyhabútort vettél. Az első kiadású Ady-kötetemet meglazult fedelére, elsárgult lapjaira hivatkozva

leadad egy antikváriumban. Tinihorror-sorozatokat nézek barátnőiddel. Baileyst iszom vetkőző fiús feles pohárból. Az egész lakás bűzlik a hörcsögtől. Belefáradtam. Fogom maradék, utazótáskányi cuccomat, és szürkületkor itt hagylak, mint egy közönséges patkány.

ANANÁSZKONZERV

Lehúzott redőnynél hallgatom a várost.
 Le kéne menni, de ráuntam az utcákra,
 ismerem őket, mint a szavadjárását,
 a gesztusaid, a tested. Mennyire szerettem,
 ahogy indokolatlanul mondogattad: *ikonikus*,
 és villantottad hozzá hibátlan fogsorod.
 Hajnalban írok, majd reggel olvasod,
 álmosan. Elegánsabb erőltetett találkozás,
 kísírt szemek nélkül rendezni ezt.
 A szerelemnek, mint egy ananászkonzervnek,
 szavatossági ideje van. Ezt abból a dél-koreai
 filmből tudom, amit együtt néztünk.
 Harminc napon át vette kedvesének a nyomozó.
 Mikor rájött, hogy az sosem tér vissza,
 az összeset megette, majd egy akváriumban
 kihányta. Lehúzott redőny mögött hallgatom
 a várost. Mintha te lennél. Csapódik az ajtó,
 cipőd kopogása egyre hangosabb.

VISSZASZÁMLÁLÁS

A könyvesboltban olyan a csend, mint egy
 kilövésre váró űrhajóban, csupán a lelkiismeretem
 ketyegését hallani. Minden csak addig tetszik,
 amíg nem kell csinálnom. Ha kint sétálnék,
 irigykedve gondolnék arra, milyen jó volna
 ennyi könyv között üldögelni és unatkozni.
 Benyit egy idős úr, kérdezi, hol lehet
 édes-savanyú mártást kapni, majd aznap
 első vásárlóm kihajthatós mesekönyvet vesz.
 Hány éves az unoka?, fiú vagy lány?, érdeklődöm.
 Hatvan, és a férjem. Most volt stroke-ja.
 A karórám hangosan ketyeg. Később
 bejön egy lány, azt mondja, évekkal ezelőtt
 kinézett magának, még gimnáziumban.

JÁNOKI-KIS VIKTÓRIA

KEZELETLENÜL

Már csak ketten vannak előttem, és én jövők. Nem lesz nehéz, tízezerre kell kiegészíteni a számokat. Mozog a tanító néni szája, de fogalmam sincs, miről beszél. Unatkozom. Ez már a negyedik óra. Vagy még csak a harmadik? Félretolom a füzetemet, leteszek egymás mellé két ceruzát, keresztben rájuk másik kettőt. Gerendaházat építék. Kint esik az eső. Vékony patakok folynak le az ablakon. Bárcsak kimehetnék. Még bőrig ázva is jobb, mint itt ülni. Kész van négy sor, magasodik a fal. Meghallom a nevemet. Felnézek. Mindenki engem figyel.

– Bogi, hányszor szóljak még?

Felpattanok, térdem a padnak ütközik. Ledől az építmény, ceruzáim koppanva landolnak a padlón. Remélem, egyiknek sem tört el a bele. Apa kiakad, ha megint új készletet kell venni. Kiszaladok a táblához, de nem tudom, melyik műveletet kell elvégezni. Mosolygok, mint mindig, amikor kellemetlenül érzem magam.

– Mi is jön? – kérdezem.

– Második oszlop, első sor.

Pótlás. Mennyit kell adni kétezer-nyolcszázhoz, hogy tízezer legyen? Már írom is, de túl erősen nyomom a krétát. Eltörik, leesik a földre. Páran felnevetnek. Janka, Tibi és Ákos, azt hiszem. Felkapom a nagyobbik darabot, a törés mentén olyan éles lett a hegye, mint egy késnek. Végigsimítom rajta az ujjamat.

– Elkészülsz ma még? – kérdezi Éva néni. Mellém lép, megmutatja, hova kell beírnom az eredményt. Ma nincs kifestve a körme. Furcsa, mert egyébként mindig tűzpiros. Megint elkalandoztam. Össze kell szednem magam, különben baj lesz. Kétezer-nyolcszáz meg kétszáz az háromezer, plusz hét az...

– Hétezer-kétszáz.

– Halleluja! Írd be, és menj a helyedre.

Előre-hátra billegek a székkal, ez megnyugtat. Jobban tudok figyelni, ha mozoghatok. De ha arra kérnek, maradjak veszteg, akkor minden erőmet a veszteg maradásra kell összpontosítanom. Elhalad mellettem Máté, meglök. Elvesztem az egyensúlyomat, beesem a padok közé. Az osztályfőnök nem szól semmit, csak mutat az ajtóra. Feltápáskodom, bocsánatot kérek, elindulok kifelé. Megjegyzem, hogy nem az én hibám volt, de meg se hallja.

Jólesik a folyosó csendje. Bámulom az esőt. Végre senki nincs körülöttem. Bárcsak a fejemben is csend lenne néha. Olyanok a gondolataim, mint a formaegyes versenyautók. Gyorsak, zajosak, és mind győzni akar. Elég volt az ácsorgásból, kijelölöm startvonalnak a kőpadló egyik sávját, ráillesztem a cipőmet, behajlítom a bal térdemet, és elrugaszodom. Három nagy ugrás, cigánykerék, sasszé, fordulás, két kéz kinyújt, hát meghajlít, és a flip! Ez az! Sikerült! Tökéletes mozdulatsor, hibátlan talajra érkezés. Elpróbálom még egyszer. Amikor megfeszülnek az izmaim, és visz a lendület, úgy érzem, bármire képes vagyok.

Kicsöngetnek. Abbahagyom a gyakorlást, nehogy meglásson valamelyik tanár. Tavaly eltörtem a jobb karomat egy rosszul sikerül ugrás miatt. Azóta nem engedik,

hogy a tornatermen kívül akrobatizáljak. Osztálytársaim tolongva áramlanak ki a teremből. Juli az utolsó. Ő a legkisebb is. Valamilyen allergiája van. Kiskorában nem tudott tőle aludni, ezért nem nőtt meg rendesen. Mindenki utálja, csak én nem. Egy könyvről kérdez, de nem tudok rá figyelni. Mátét nézem, ahogy kiveszi szájából a rágógumit, hüvelyk- és mutatóujja közé fogja, szétlapítja, és egy gyors mozdulattal belenyomja Juli hajába.

Elönt a méreg. Szeretnék uralkodni magamon, de nem megy. Ha ilyet látok, muszáj tenem valamit. Megragadom Máté karját, rákiáltok.

– Ez meg mi volt?

– Hagyj békén!

– Láttam, mit csináltál!

– Szállj le rólam, debil picسا! – Elrántja a kezét, indul a többiek után.

Nem szabad kiakadnom. Nagy levegőt veszek, egymás után többször, ahogy anya tanította. Gondolj valami másra. Juli a hajához nyúl, próbálja kiszedni belőle a gusztustalan ragacsot. Legörbül a szája. Hát ez így nem oké. Máté után futok. Bokán rúgom. Visszarúg. Ütjük egymást. Nem érzek fájdalmat, csak a dühöt. Valaki megragadja a vállamat. Hátranézek. A tesitanár az. Csapkodnék tovább, de már a kezemet sem tudom megmozdítani. Éva néni kijön a teremből.

– Mi ez már megint? – kérdezi.

Hiába mondom el, mi történt, nem hisz nekem. Juli lesüti a szemét. Máté tagad. Senki nem áll mellém. Osztályfőnöki figyelmeztetést kapok.

– Ez nem igazság! – kiabálok. Kirántom magam a tesitanár kezéből, elfutok a folyosó végéig. Nyitom az ajtót, szaladok át az udvaron, hátra a futópályához, és mikor már senki nincs körülöttem, letérdelek, és körmeimet belemélyesztem a nyirkos salakba.

Andrea szorosabbra tűzi a kontyát, megigazítja magán a kötényt, folytatja a munkát. A sírcsokrokkal elkészült, már csak a kegyeleti szalagokat kell feliratoznia. Kifeszíti a fehér műselymet, lendületesen ír rá a fekete filctollal. Nem vét el egyetlen betűt sem, pedig siet. Húsz perc múlva érkezik a gyászoló család. Rendelésnél azt mondták, az üzletből egyenesen a temetőbe mennek.

Megcsörren a telefon.

– Örület ez a mindenszentek előtti pár nap – motyogja, miközben a kagylóért nyúl. – Tesék, Kála virág és ajándék. Miben segíthetek?

– Erdeinével beszélek?

– Igen.

– Szabó Klári vagyok a József Attilából.

Andrea rátámaszkodik a műhelyasztalra, leteszi a filcet. Vár.

– El tudna jönni a lányáért?

– Mi történt?

– A szokásos. Kiborult. Fél órája ül a sportpálya szélén.

– Mindjárt indulok.

Andrea tűnődve nézi a magas, csontszínű vázákban álló virágokat. Apró fejű, sárga és fehér krizantémok, vörös rózsák, cirmos szegfűk. Ezekből mindig tart az üzletben, évszaktól függetlenül. Egyre sűrűsödnek az iskolából érkező hívások. Lassan nincs olyan hét, hogy ne lenne Bogival valami baj. Elsőben még csak a szétszórtságára panaszkodtak. Aztán jöttek a feleselések, hisztik, dührohamok. Harmadikra szinte minden tanár elkönnyelte rossz gyerekeknek. Az osztálytársai is elfordultak tőle. Mostanra egyetlen kislány áll vele szóba.

Az óra fél tizenkettőt mutat.

Andrea felkapja a kabátját, szapora léptekkel elindul az iskola felé. Három sarokra van, ha siet, visszaér a kuncsaftok érkezéséig. A fák lombjából hulló esőcseppeket többször is le kell törölnie az arcáról. Lánya a főbejárat előtti lépcsőn ül. Szeme kísért, arcán a bőr csupa piros folt. Szeretné megölelni, de a gyerek kiklik a kezei közül.

– Mi történt, édesem?

– Semmi.

– Miért kellett érted jönnöm?

Bogi pár másodpercig hallgat, aztán felugrik, és mondja, egyre csak mondja, hogy ő pontosan tudta, mit kellett kiszámolnia a táblánál, mégis kinevették, és a szék nem magától borult fel, Máté lökte meg, mégis őt küldte ki a tanárnő, pedig nem tett semmi rosszat, bár jobb is volt így, mert a folyosón legalább gyakorolhatta a dupla ugrást, amit otthon szokott, a nappaliban. Nekifut, lendületet vesz, tenyerei beletoccsannak a járdán összegyűlt esővízbe. A fordulat után felegyenesedik, és mintha a mutatvány közben varázsütés érte volna, repeső örömmel felnevet.

– Tetszett? – kérdezi.

– Nagyon. De min borultál ki?

– Hazamegyünk?

– Dél van. Rengeteg koszorút kell még megcsinálnom. Segítesz?

– Nem.

– Tessék?

– Jó, segíték.

Fekete öltönyös, komor arcú férfi várja őket az üzlet előtt. Andrea sűrű bocsánatkérések között átadja neki a sírcsokrokat, és őszinte részvétet nyilvánítva köszön el tőle, bár most látta életében először. Megmelegíti az otthonról hozott ebédet, kétfelé osztja, megebédel lányával a virágkötő műhelyben.

– Rágót tett Juli hajába az a barom – suttozza Bogi. – Verekedtem. Ne haragudj.

– Ki kell találnunk, mit mondjunk apádnak.

Bogi behabzsolja a székelykáposztát, könyökével lever az asztalról egy fogót. Andrea soha nem látott még a lányához hasonló gyereket. Úgy mozog, mint egy cirkuszi akrobata, minden érdeklő, de tíz percnél tovább egyetlen értelmes tevékenységgel sem lehet lekötni. A védőnő egyszer azt mondta, talán a születése körüli mizéria, a három napig elhúzódó vajúadás és az utolsó pillanatban végrehajtott császármetszés miatt lett kicsit más, de nem baj, mert ez az ország úgyis tele van középszerű, unalmas emberekkel. Andrea nem igazán értette a nő érvelését. Ő azt szeretné, ha Bogi legalább egy kicsit hasonlítana a csendes, szófogadó húgára. Kezd belefáradni, hogy elsőszülöttjéről évek óta csak a panaszokat hallgatja, folyton mentegetőznie kell, és ha kimondatlanul is, de a legtöbb tanár, szomszéd és ismerős rossz anyának tartja miatta.

– Ez mi? – kérdezi Bogi, kezében egy mohakoszorúval.

– Ilyenekből csinálom a temetői díszeket.

– Megpróbálhatom én is?

– Persze.

Andrea kitesz az asztalra egy ollót, két fogót, vékony drótokat és néhány kálát.

– Fogj egy szálat, vágd el a virág alatt, és a megmaradt szárat tekerd körbe egy huzallal.

– Így?

- Igen, csak ne szorítsd annyira.
- Eltört.
- Semmi baj.
- Én mindig mindent elrontok! – fakad ki a lány. Eldobja a kálát, kiszalad a műhelyből, de az üzlet ajtajában belefut az apjába.

Apa megszorítja a vállamat. Összerezzenek. Előkerül anya, arca most egész más, mint az előbb. Nagyon halkán beszél. Azt mondja, el kellett hoznia a suliból. Veszekednek. Visszamegyek a műhelybe, felveszem a lefejezett virágot. Olyan az érintése, mint egy selyemkendőnek, de nincs illata. Vagy csak én nem érzem, mert itt mindig annyi szag kering egyszerre, hogy pár perc után olyan, mintha nem is lenne orrom. *Holnap bemegyek, és beszélek a tanárokkal. Nem csinálunk rendszert abból, hogy délben lelép a kisasszony, erre mérget vehetsz.* Számhoz érintem a kálát, kíváncsi vagyok az ízére. Anya egyszer azt mondta, mérgező. *Vajon a szirmai meg ez a sárga bibe is? Mindent ráhagysz. Ennek így nem lesz jó vége. Idén már háromszor ígértem meg az igazgatónak, hogy gatyába rázzuk, erre most megint ez van. Érte se kellett volna menned!*

Anya hallgat, mint mindig, amikor apa dühös. Megszűnik létezni, eltűnik, mint a kámfor, nyoma vész, köddé válik. Nagyon sok ilyen kifejezést tudok még, olvasásórán tanultuk őket. A tanárnő azt hiszi, egyiket sem jegyeztem meg, mert sosem jelentkezem. Szerinte kiálmodom magam az óráról, pedig én nagyon is ott vagyok, és figyelek. Nemcsak a szólásokra meg közmondásokra, hanem az asztalról leeső hegyezőre, a falon mászó pókra, a padtársam feje fölött zümmögő légyre. Mindenre.

Közeledik apa. Lakkcipő van rajta, csak az koppan így a linóleumon. *Nézz rám! Miért küldtek haza?* Elvörösödik az álla, majd letről fölfelé az egész arca. Kiakadtam egy fiúra, suttogom. *Megbeszéltük ezerszer, hogy ne legyél minden lében kanál!* Kitágulnak az orrlyukai, egyre ijesztebb a feje. Morzsolgatom a pulóverem alját. Zsibbad a szám, annyira mosolygok. A munkájáról beszél, meg a húgomról. Miért nem veszek róla példát. Közelebb lép, egyre hangosabb. Csak ússzam meg pofon nélkül. Már csak egy kicsit kell kibírnom. Erős vagyok. Nem sírok.

Bal kézzel leszorítja a vállamat, a jobbal folyamatosan üt, az arcomat, mellemet, combomat. Kéjesen sikoltozom, hadd higgye csak, hogy élvezem. Hátha így hamarabb vége lesz. Homlokáról verejtékcsepp hullik a számra, mégis vér ízét érzem. Talán felszakadt az ajkam. Elhajt az utcán egy szirénázó mentőautó. Bántja a fületem. A fölöttem vonagló férfi egyre durvábban ütődik hozzám, aztán halkán felnyög, és abbahagyja. Az arcomat nézi. Tudom, mit akar látni, hát eljátszom neki. A következő pillanatban ellök, leszáll az ágyról. Sietve felöltözik. Egy perc múlva úgy fest, mint akit skatulyából húztak ki. Előveszi zakózsebéből a tárcáját, ledob mellém két ötszázeurót a lepedőre.

– Igaza volt a haveromnak. Tényleg te vagy a legjobb – mondja. Köszönés nélkül kimegy a hotelszobából. Magamra húzom a takarót. Remegnek a combjaim. Én hülye, még vártam is, milyen lesz vele. Olyan jó kisfűsnek tűnt a tévében, a vékony keretes szemüvegével, cingár alakjával és tudálékos nyilatkozataival. Ehhez képest most az a kérdés, hány napot kell kihagynom a sérülések miatt.

Elteszem a pénzt. Zuhanyozás közben arról ábrándozom, mire költöm majd el. Megtörülködöm a tükör előtt. Lángol az arcom, jobb szemem alatt egy vörös folt éktelenkedik. A szám tényleg felszakadt. Szerencsére egyik sem olyan vészes, hogy egy kis sminkkel ne

tudnám rendbe hozni. Megigazítom a hajamat, visszaveszem a csipkés alsóneműt, harisnyatartót, fehér miniszoknyát és az átlátszó, fekete muszlinblúzt. Még egyszer megcsodálom a panorámát. Az ablakból ellátni a Parlamenttől egészen az Erzsébet hídig.

Kicsekkolásnál gyanúsán néz rám a recepciós nő. Talán rájött, mi célból töltöttem itt ezt az órát. Amint kilépek az utcára, leesik, hogy csak a maszkomat hiányolta. Lassan egy hónapja tart ez a mizéria, de nem tudok hozzászokni. Ráadásul a legkevésbé sem érdekel, elkapom-e a vírust, vagy sem. Harminckét éves vagyok, heti négyszer aerobikozom, csak zöldséget és húst eszem, fél évente járok orvosi szűrésre. A testem hibátlan kívül-belül, máskülönben nem is tudnék megélni belőle.

Élvezem a tavaszi napsütést, a retikülömben lapuló pénzt, a Duna-partról feltáruló látványt. Bár tizenöt éve élek itt, még mindig lenyűgöz Budapest. Az elején persze nem volt valami szórakoztató krumplit sütni a Mekiben, és hajnalig sört csapolni részeg fazonoknak a belvárosi romkocsmákban. Egyikért sem rajongtam. Általában azzal küldtek el, hogy túl szókimondó vagyok, és megbízhatatlan. Nem kellene folyton ábrándoznom. Mintha az ábrándozás valami kötáblába vésett bűn volna egy fiatal lánytól, akit az apja azzal kerget el otthonról, hogy ha nem hajlandó végigcsinálni a szakközeget, akkor tanuljon meg a saját lábára állni. Hát én megpróbáltam.

Furcsa, hogy ezek az óriási hajók sosem ütköznek össze. Pedig nagyon közel mennek egymáshoz. Szinte karnyújtásnyira. Tudom, hisz ültem már ilyeneken. Azt hiszem, Európa volt a neve. Katalin, akit egy modellügynökségnél ismertem meg, oda szervezte le az első kuncsaftomat. Alacsony ázsiai férfi volt. Sokat mosolygott, keveset beszélt. Szimpatikusnak találtam. Pezsgőt ittunk, megvacsoráztunk, csodáltuk a kivilágított Várat és a Gellért Szállót. Desszert után átnyúlt az asztal fölött, megfogta a kezemet, magával vitt a hajó szűk folyosóján át a férfvécé leghátsó kabinjába. Letolta a nadrágját, és az ágyékához nyomta a fejem. Nem tartott tovább az egész néhány percnél. Átnyújtotta a pénzt, adott egy pusztit a homlokomra, és távozott. Mire rendbe tettem a frizurámat, és visszaértem az asztalunkhoz, eltűnt. Néztem a tíz darab százeuróst, és arra gondoltam, soha életemben nem kerestem még ennyi pénzt ilyen rövid idő alatt. Felhívtam Katalint. Két nappal később egy arab üzletember szállodai szobájában feküdtem, eperdarabokkal és tejszínhabbal a testemen.

Beülök az autómba, a műszerfalon felvillanó óra kettő óra ötöt mutat. Sietnem kell, háromra visszük Lilit a fejlesztőházba. Az óvónő azt mondta, csak akkor engedi iskolába, ha átesset egy komplett fejlesztőpedagógiai szűrővizsgálaton. Nincs nagy forgalom, aki csak tud, otthonról dolgozik, pillanatok alatt átérek a Lánchídon. Mióta karantén van, és bezárt az óvoda, többnyire anyám vigyáz Lilire, míg én dolgozom. Úgy tudja, értékesítő vagyok egy kozmetikai cégnél. Nagyon büszke rám, hogy ilyen jól keresek.

Leparkolok a rakparton, és átvágok az Irányin, hogy a Váci utcán sétálhassak haza. Imádom a kirakatokat. Örömmel tölt el a tudat, hogy bármit megvehetek magamnak. Persze a legjobb üzletek nem itt vannak, hanem az Andrásyn. Hétvégén be kell szereznem egy új koktéluhát. Vasárnap délelőtt egy budai villába vagyok hivatalos. Zárt körű buli lesz, rengeteg prominens emberrel. Katalin azt mondta, mindenre készüljek fel. Nagyon sok pénzt ígértek.

Tűsarkú cipőm koppanásának hangja betölti az egész lépcsőházat. Meg se kottyán a három szint, felszaladok. Az ajtóban azonnal megjelenik Lili, kezében két guriga vécépapírral. A végük valahol a lakásban lehet.

– Csapdákat állítunk a szellemeknek – visítja, és már szalad is tovább. Folyton rohan, több energiája van, mint nekem. A nappaliban siralmas látvány fogad. A szőnyeg tele játékokkal,

papírfecnikkel, a dohányzóasztalon legalább húsz kupak nélküli filc, a bárpulton szendvics-maradványok és egy csomó morzsa. Anyám bocsánatkérően néz rám, mosolyog.

– Jó kis napunk volt.

– Levitted a játszótérre?

– Nem lehet, azt mondták a rádióban.

– Legalább sétálhattatok volna egyet. Annyiszor elmondtam már, hogy vidd ki délelőtt, különben tönkreteszi a lakást.

Anya úgy néz rám, mint aki nem is hallja, amit mondok.

– Hihetetlenül csinos vagy ma. Nem csodálom, hogy így veszik tőled a krémeket.

Bemegyek a hálószobába, átöltözöm farmerbe és pulóverbe. Megölelem a lányomat, elmagyarázom neki, hová megyünk. Nézek a hatalmas, kék szemébe. A te életed más lesz, gondolom magamban, miközben arról beszélek, milyen érdekes játékok várják a helyen, ahová indulunk. Sosem kérdezte még meg, miért nincs apukája, pedig tudom, hogy érdekli. Talán egyszer majd, ha nagyobb lesz, elmesélem neki.

A fejlesztőház rövid sétára van a lakástól. Kaotikus az utunk, Lili hol előrerohan, hol megáll, hol túlságosan lemarad. Tizenöt perc késéssel érkezünk meg. Vékony, copfos nő nyitja az ajtót, testalkata alapján fiatal, de a szeme körül ráncok húzódnak. Hiába mutatkozik be, a maszk miatt nem látom az arcát. Idegen marad. Lili rám tapad, a lábamat szorítja. Nem akarja levenni a szédzsekijét, de a nő olyan kedvesen csalogatja, hogy öt perc múlva már felszabadultan játszanak egy tornateremnek berendezett szobában. Anyával leülünk az előtérben. Fürkészve mered rám.

– Mi történt a száddal? – kérdezi.

Odanyúlok. Véres az ujjam. Hozzányomok egy zsebkendőt a sebhez.

– Beütöttem a kocsiajtóba.

– Hogyan?

– Nem mindegy?

Csengetnek. Kövér, zsíros hajú asszony lép be az ajtón egy szemüveges kislánnyal, aki megállás nélkül visong, és jobbra-balra forgatja felsőtestét, mint egy robot. Rossz érzés fog el. Lili és a fejlesztőpedagógus átmennek egy másik szobába.

– Mi újság apával? – kérdezem anyut. Két napja érkezett, de még alig beszélgettünk.

– Reggeltől estig dolgozik. A húgod is folyton a hivatalban van.

– És a virágüzlet?

– Döcög. Próbálok lépést tartani az új trendekkel, de a manapság divatos csokorkölményekhez már nincs se kedvem, se érzésem. Még jó, hogy felvettem ezt a kislányt Mezőtúrról. Nagyon szereti a műhelymunkát. Egyre több mindent tudok rábízni.

Megcsörren a telefonom. Katalin az. Megírom neki, hogy mindjárt visszahívom. Azt válaszolja, hogy sürgős. Felállok, sétálok egy kicsit a folyosón, utálok egy helyben ücsörögni. Kész örökkévalóságnak tűnik, mire Lili végez. A pedagógus megkér minket, fáradjunk be az irodájába. Leülünk az asztalhoz. A lányom felmászik a szoba sarkába szerelt bordásfalra, és leugrik. Megint felmászik. Megint leugrik.

– Jártak már korábban bármilyen vizsgálaton?

– Csak a védőnőnél meg a gyerekorvosnál.

– Értem. Nos. Lili fantasztikus kislány. Rendkívül okos és élénk, bár gyanítom, ezzel nem mondok semmi újat.

Megrázom a fejemet. Anya felnevet.

– Úgy gondolom, ez a találkozás most egy hosszú út első állomása volt. Lilit még sok szakembernek kell látnia ahhoz, hogy pontosan kirajzolódjon, milyen segítségre van szüksége.

– Segítségre?

– Szólíthatom Boglárkának?

– Inkább Boginak.

– Rendben. Bogi. Nézze. Tizenöt éve foglalkozom gyerekekkel. Nem túlzok, ha azt állítom, több ezer fiút és lányt kezeltem különböző fokú neurobiológiai eltérések miatt. Meglátásom szerint az ön kislánya figyelemhiányos hiperaktivitás-zavarral küzd, a végleges diagnózist azonban nem állíthatom fel egyedül. Ehhez be kell feküdniük egy hétre a Bethesda-ba, ahol szakavatott pszichiáterek végzik el az összes szükséges vizsgálatot.

Lili még mindig ugyanazt csinálja. Felmászik, leugrik, felmászik, leugrik. Anyám a szoknyáját igazgatja, mint akit nem is érdekel, mit mond a nő. Megérintem a számat, apró piros pötty marad az ujjamon.

– Nem értem – felelem. – Miért kellene befeküdnünk egy kórházba? Lili kicsattan az egészségtől. Idén írtam be ritmikus sportgimnasztikára, a tanár szerint ő a legügyesebb a csoportban. És a legbátrabb is. Úgy kell visszafogni.

A nő fakó, színtelen hangon válaszol. Veleszületett idegrendszeri eltérésről, koncentrációs nehézségről, mozgásterápiáról, gyógyszeres és pszichiátriai kezelésről beszél. Szürke kisegér. Elképzelem, milyen lehet a férje. Pocakos, kopaszodó, középszerű alak. Már rég nem kívánja, de lefekszik vele, házastársi kötelességből. Alig tudnak ketten összekuporgatni félmilliót a száználmas kis horvátországi nyaralásukra.

– Hamarosan átküldöm a vizsgálati összefoglalót a javaslataimmal és a kórház ADHD-részegének elérhetőségeivel együtt. Egyébként elég gyakori, hogy ez a tünetegyüttes családon belül öröklődik.

– Ó, Bogi még az unokámnál is vadócabb volt – mondja anya –, de ez soha nem akadályozta semmiben!

Soha nem akadályozta semmiben, ismétlem magamban a szavait, és hirtelen megjelenik előttem a József Attila és az osztálytársaim meg a tanáraink arca. Eszembe jutnak a magányos délutánok, a soha nem szűnő alkalmatlanságérzés és a vidéki suttyók, akikkel lefeküdtem, csak hogy legalább arra a rövid időre, míg szeretnek, én legyek a sztár. Émelyeg a gyomrom, úgy érzem, mindjárt elhányom magam. Felálllok.

– Mivel tartozom? – kérdezem a nőt.

– Húszezer forint lesz.

Nyitom a pénztárcámat, remeg a kezem. A húszezer helyett egy ötszáz eurózt nyomok a kezébe. Meghökkenve nyújtja vissza. Mielőtt becsuknám az ajtót, utánam szól.

– Ha beigazolódna a Lilivel kapcsolatos sejtésem, szívesen állok rendelkezésükre. Megfelelő gyógyszerekkel és terápiával nagyon jól lehet kezelni ezt a zavart gyerekkorban. Sőt felnőttkorban is.

Legszívesebben ráüvölnének, hogy hagyja már abba, eleget beszélt, nem akarom tovább hallgatni a hülyeségeit, de erőt veszek magamon. Egy kurta viszláttal elbúcsúzom. Hazafelé Lili folyamatosan pattog, karattyol. Szorítom a kezét, nehogy kiugorjon az útra. Múlt héten majdnem elgázolta egy autó. Dühít, hogy hallgattam az óvónőre. Nem fogom neki megmutatni a vizsgálatról szóló papírt. Lili szeptembertől iskolába megy, és kész. Még hogy egy hét Bethesda! Csöng a telefonom. Katalin az. Most már tényleg fel kell vennem. Átadom anyának Lilit, lemaradok pár lépéssel.

– Igen.

– Bogi, rossz hírem van. Emlékszel arra a német pasasra, akivel pár hónapja találkoztál a Hiltonban? Most tudtam meg, hogy HIV-fertőzött. Valami ócska berlini transzvesztitától szedte össze. Sürgősen el kell menned tesztre. Ha kiderül, hogy elkaptad, soha többé nem nyúl hozzád senki. Már intéztem is neked időpontot. Holnap délután négykor várnak a László-kórházban. Hallasz, Bogi?

Nem tudok megszólalni.

– Bogi, hallod, amit mondok?

– Igen – nyögöm ki.

– Ne izgulj. Simán benne van, hogy megúszod.

Leteszem a telefont. Állok a járdán. Lili és anya alakja egyre távolodik. Elhajt mellettem egy fehér Mercedes. Nyitott ablakán keresztül dübörgő zene árad ki, bántja a füleimet. Felnézek a felhőkre, egyetlen kondenzcsíkot sem látok, pedig korábban tele volt velük az ég. Megint elfelejtettem maszkot venni. Fáj a szám. Szédülök. Semmit nem tudok az AIDS-ről, csak azt, hogy halálos. Próbálok felidézni a német kuncsafttal eltöltött órát. Azt akarta, hogy aktus közben nyávogjak, és karmoljam össze. Röhejes volt az egész.

Anya visszafordul, húzza magával Lilit. Megint előttem állnak.

– Mi van, Bogi? Miért nem jössz?

Erős vagyok. Nem sírok.

– Na, ne vedd már úgy a szívedre! Te is pont ilyen voltál, mégis milyen sokra vitted.

RIGÓ KATA

CSILLAG BORIS, TUDOM A NEVEDET

Klasszikus formájú, hasas teáskanna volt, fényesre polírozott acél, csúcscsúzájn. Az asztal túloldalán Gabika figyelte, ahogy a csomagolással bajlódok, majd szélesen elmosolyodom, és leemelem a fedelét. Akkor hát ez a nászajándék, boríték nélkül, így üresen, gondoltam, és tovább mosolyogtam. A gömbölyű fémtükrökből idegen arc nézett vissza, apró szeme és krumpliorra volt, aztán a fültől a kiöntőig érő vigyor helyén hatalmas, csúcscsúzó száj jelent meg, ahogy formálni kezdte a köszönöm ö betűit.

Sose szerettem a teát. A napköziben citrompótlóval és túl sok cukorral adták, az otthoni Garzon tea keserű volt, a kamilla betegséggízű. Teakonyháknak hívták a fülkét, ahol kávéfőztünk az első munkahelyemen. A francia buldog a legjobb biznisz, mondta a főnököm, és ledöntötte a kihűlt kávé. Szűk a medencéjük, garantáltan nem fér át rajta a kiskutyák nagy feje. Ma is császározni kell egyet. Van egy hányós macskánk is, mutatta a címet, hogy hol. Ideje, hogy elkezdj te is kiszállásra járni, mondta.

A házból két srác jött ki éppen, bementem mögöttük. A lépcsőházi félhomályban kiböngészttem a nevet, és csengettem. Idős nő nézett ki a kisablakon, aztán résnyre

nyitotta, hogy ne csak a fejem tetejét, hanem lapos mellemet, farmerbe bújtatott, keskeny csípőmet is lássa. Mit akarsz, fiacskám, kérdezte hirtelen. A Mircit jöttem megvizsgálni, mondtam jó hangosan, ahogy öregekhez szól az, aki a vaksiság mellé nagyothallást is feltételez. Elegend van, kiabálta, börtönben fogtok megrohadni mind. A Ricsi meg az összes huligán a földszintről, veled együtt. Megmérgezitek a macskámat, és még gúnyolódni is van pófátok, ne próbáld letagadni, különben honnan tudnád, hogy éppen a doktor urat várom.

A busz elment, sárga fara még látszott az országúton, hiába futottam utána az új túsarkúmban. Az első konferencia előtt vettem, egy turkálóban találtam hozzá illő kiskosztümöt is. Néha megéri XS méretűnek lenni, megvárnak a márkás darabok.

Álltam az ipartelep buszmegállójában, mellettem hosszú betonkerítés. Járda helyett földes sáv, rajta a cipősarkam nyomai, melyeket mintha palántázáshoz, ültetőfával fúrtak volna. A túloldalon is ténfergett egy nő, ő is miniszoknyában, de haspólóban és strasszokkal kirakott papucsban. Rám pillantott, aztán kidüllesztette a mellét, és oldalra tolta a csípőjét, mikor a kanyarban felbukkant egy kamion. Pisti, ez állt a szélvédőnek támasztott rendszám-táblán. Mellettem is megállt egy autó, a sofőr az anyósülésen áthajolva szólongatott. Nem néztem rá, szememmel a betonkerítés végét kerestem, rést, amerre megszökhetnek. Gyere, ülj be, hallottam megint a férfi hangját, és hirtelen ráismerem, dr. Valamilyen Gábor parazitológus. Délelőtt a konferenciateremben ő adott elő a kecskék lándzsásmétely-fertőzéséről. Nem hadart, időnként megállt, rám pillantott, és megvárta, míg elmondom angolul. Ebédszünetben, a svédasztalnál többször is elkaptam a tekintetét. Sötéttel kontúrozott zöld szemekbe mindig jó belenézni, akár macska, akár ember a gazdája.

Gábor az autópálya-felhajtón gázt adott, és besorolt a vörös fények mögé. Vártam, hátha a nevemen kívül mást is kérdez, és gondolkodtam, kérdezzek-e én. Inkább a rádiót kapcsolta be, hallgattuk az unalmas retró számokat egymás után. Megszólalt a *Red, red wine*, lábam dobolni kezdett a túsarkúban, és halkán énekeltem a refrént Bob Marley-vel. Munka után egy kis angol, nevette el magát Gábor, aztán elkomorodott, apám dala, mondta, alkoholista volt. Az enyém se él, nem is emlékszem rá, feleltem.

Anyám minden este őt emlegette. Hazajött, köszönt, kivette a hubertuszt a lisztesbödön mögül. Apád itt hagyott bennünket a lengyel ribanc kedvéért, mondtam magamban előre, és a faliórát figyeltem. Harminc percen belül elálmosodik, akkor egyedül maradhatsz a konyhában, mondogattam magamnak, kiengedheded végre az asztalra Bélust. Kicsodát, kérdezte Gábor. A hörcsögömet, uborkásüvegben lakott az asztal alatt. Leckét írtam, Bélus a morzsákat eszegette a terítőről. Bélus, nevetett Gábor, miközben arról meséltem, hogy tanulás után bekapcsolom a rádiót, és megpróbálom hallás után lejegyezni a *Red, red wine* szövegét, *You keep me rockin' all of the time*, még mosogatás közben is ezek a szótagok dobolnak a fejemben, a dal beletapad, és sose hallgat el. Pihenjünk, mondta Gábor hirtelen, és lekanyarodott egy benzinkúthoz. Tíz perc múlva a kocsinál, szólt hátra, majd eltűnt az épület mögött. Később a falnak dőlve telefonált, halkan mormolt, lépett egyet, aztán viszadított. Mentem a kocsihoz, odaintettem neki, szavai elmosódtak már, amikor a telefonból még mindig kihallatszott egy éles női hang. A beszélő a szavak végét lustán elnyújtotta.

Gábor hazáig vitt, és feljött hozzám. Amíg anyám élt, természetes volt, hogy egyetlen szobánk van, és hogy rögtön a konyhába nyílik a bejárat, a szemközti falnál pedig ott a zuhany, a mosdó meg a vécé egy kopott bársonyfüggöny mögött. Gábor körbepillantott,

kérdezte, levegye-e a cipőjét, amíg iszik egy teát. Nincs teám, és a cipődet nehogy levedd. Neszkávém viszont van, szívesen csinállok egyet.

Átnyúltam az asztalon, hogy elvigyem a mosogatóba Gábor üres csészéjét. Úgy hajoltam érte, mintha azt mondanám, nézz ide, a második nyitva felejtett gombom alá, látod, a melltartóm a legkisebb kosárméret. Még felkelhetsz, és elköszönhetsz. A csésze alján maradt kávé keskeny holdsarlója megmozdult, arrébb araszolt, és még jobban elvékonyodott. Felpillantottam, nos, kérdeztem a tekintetemmel. Gáborét nem kellett fürkészni, gondolatban benn járt már a szobában, és derekamat átkarolva navigált az ágy felé. Még mindig előrehajolva fogtam a bögrét, nedves lett a tenyeremtől, ujjaimat a füle felé vezettem, ott nem volt még síkos. Gábor elkapta a csuklómat, és lassan magához húzott, felemelkedett a székről, és az asztal sarka felé lépett. Léptem egyet én is, aztán még egyet, bele az ölelésébe. Felemeltem a fejem. Lassan, óvatosan tette a száját az enyémmre, kávéízű nyelvével akkurátusan körbejárta az enyémet, végigcsúszott az érdes ízlelőbimbókon. Tenyere is elindult, az oldalamat kezdte simogatni, fel és le. Felfelé erősebben, hogy a szoknyám derekából kicsússzon a blúz. Csupasz bőrömön futott a keze megint felfelé, amikor úgy éreztem, muszáj kiszabadulnom a szorításból. Kiléptem hátra, és kifújtam a levegőt. Gábort megzavarta ez a hátrálás, félt, hogy nálam eddig tartott a vendégszeretet, hazaküldöm mégis, amit nem akartam, nagyon nem, ezért inkább oldalra mozdultam tovább, a szobaajtó felé. Ő megkönnyebbülve átkarolt, és úgy, ahogy az előbb elképzelte, vezetni kezdett, gyorsan és határozottan, nehogy meggondoljam magam.

Álltunk a kislámpa fényénél az ágy mellett, Gábor ujjai a gerincemet simogatták. Visszatartottam a lélegzetem, és megkérdeztem, szereti-e a kicsi melleket. Nem válaszolt, a melltartómat az ágyra dobta, aztán a tenyerét, mintha csapról inna, edénnyé formálta, és lassan a mellemre illesztette. Pont a méretem, mondta, és én tudtam, igaza van, testem minden részlete az ő kezébe illik. Az én kezemet meg mintha órá szabták volna, a vállára, karjára, fenekére. És védekezni ki fog, hallottam a kérdést a fejemben. Lemondó sóhajba forduló, félénk jelzés volt, ahogy az ajtóban szól kamaszhoz az anya: kisfiam, vegyél sapkát.

Bocs, egy pillanat, mondta ekkor Gábor, és lenyúlt az ágy mellé. Ledobott ruhái közt kotorászott, felült, a nadrágzsebéből óvszert vett elő. Ahogy visszádólt mellém az ágyra, farka mereven imbolygott, láttam, mennyire feszíti a belső nyomás, hogy csak a vékony, sérülékeny bőr az, ami összetartja. Köszönöm, kollegina, várom utóvizsgára, mondta volna erre prof. Müller unottan. Így említette egyszer azt is, hogy a házisertés klitorisza a vagina belsejében található. A bejelentést halk moraj követte, a lányok irigy felhördülése. A fiúk arcán viszont nem látszott különösebb meglepetés, talán ők eleve többet tudtak a házisertés klitoriszáról. Gábor a humánanatómiával is tisztában volt, és nemcsak férfias kihívást, amolyan becsületbeli ügyet látott benne, amiért utólag majd vállon veregetheti önmagát, hanem játszóteret, melyet csak sokszori körbeszaladgálással lehet birtokba venni.

Megcsördült a telefonja, félálomban felvette. A tegnapi, éles női hang volt, az elnyújtott szóvégekkel. Azonnal felült, kiugrott a melegen párolgó ágyból, és a telefont a füléhez szorítva, meztelenül sietett ki a szobából. Az ajtót becsukta maga mögött. Feküdtem egyedül, és a másik nőre gondoltam. Persze, aki kora reggel számonkérő telefonnal ébreszthet, az sosem a másik.

Gábor sietve öltözött, kávé nem kért, a számomat azért lediktáltam neki, ő meg egy névjegyet vett elő. Egy hét múlva is ott hevert a reklámújságok meg egy kék váza mellett, ahová először leraktam. Lassan hervadni el, mint a virág, mosogatás közben ez a vesszor

futott az agyamban, egyedül ez, mint egy végtelenített hangfelvétel. Valahonnan rossz szag jött, néha megcsapott. Elmentem a névkártya mellett, titkos féreg foga rág, ugrott be a következő sor, dr. Urbán Gábor, alatta a foglalkozás, parazitológus. A vázából jött a bűdös. Valamikor régen benne felejtettem a vizet. Kiöntöttem belőle, és teleengedtem forró, habos lével. Szólt a telefon, ugye ráérsz, kérdezte Gábor. Ráértem másnap is, a következő héten is, szinte mindig, amikor akarta. Hónapokig hagytam neki, hadd járjon hozzám be és ki, mintha zöld szemű, kóbor macska volna, mire rá mertem kérdezni, ki az a másik nő.

Oldalt, egy karosszékekben ült. Felállt, kezét nyújtott, dr. Kürthy Gabriella vagyok, szólíts csak Gabikának, mondta magabiztosan, a szövegeket ráéősen elnyújtva. Szeme Gáborénál is világosabb volt, tekintete kiismerhetetlen, üres. Inkább a száját néztem. Jó rúzszt használt, ajkáról nem szivárgott a körülötte lévő, függőleges ráncokba a piros. Igyunk egy teát, mondta, és átkormányzott minket az amerikai konyha hatalmas, sötétbarna asztalához. A teraszajtóval szemben ültem le, Gábor mellé. Néztem ki a kertre, míg Gabika elővette a mákos-almás süteményt, kinn, a harsány, zöld pázsiton kerti pavilon állt, fáján indák rajzolata, mellette nagy, zöld halmok. Jaj, a száletlit ne nézd, tegnap fejtették le róla a borostyánt, jövő héten jönnek csiszolni és újrapácolni. Milyen teát kérsz, kérdezte. Zöldet inkább, esetleg feketét, netán gyümölcsösöt? Gábor gyorsan rávágta, hogy neki rooibost készítsen. Két rooibost kaptunk. Nyél állt ki a csészéből, azt hittem, kiskanálé. Megszorítottam, mire kinyílt a teatojás, és kiszabadultak a levelek, szűrhettem őket a fogammal.

Gabika faggatni kezdett a lakhelyemről, családomról, iskoláimról. Gábor alatt öt évfolyammal végeztem az egyetemen. A Józsefvárosban lakom. Bólintva nyugtázta, ez is egyezik a rólam alkotott képpel, aztán újból végigmért, mint aki ruhát mustrál, majd hirtelen megkérdezte, tartós kapcsolatnak gondolom-e a fiát. Gyorsan megrágtam a süteményfalatot, a jelen állapot szerint részemről igen, mondtam, és Gáborra sandítottam. Üveges tekintettel nézett maga elé. Csak később pillantott vissza, akkor is lopva. Finom ez a süti, mondtam. Majd megtanítalak rá, válaszolta Gabika, nem vagyok konyhatündér, de ehhez értek. A joghoz meg a mákos-almáshoz. Gábor ekkor az órájára nézett, és sajnálkozva bejelentette, hogy hétre mozijegyünk van, pedig nem is vette meg előre.

Reggelente már nem ment ki, amikor megcsörrent a telefonja, ott előttem ígérte meg, hogy aznap mindenképp hazamegy lomtalanítani, tuját átültetni vagy friss vérképet latinról magyarra fordítani, aztán együtt megnyugodni, hogy Gabikát ezúttal se fenyegeti semmilyen végzetes betegség. Nekem lettek furcsa tüneteim. Fáradékonyság, émelygés. Egyszer egy reggeli hányás. Azonnal magamra kaptam valamit, és leszaladtam a gyógyszerzártába. A patikusok higgadt lassúsága megállította az időt, és eszembe jutott Gábor meztelenül az ágyon, a feneké alá nyúl, és kihúzza onnan az óvszer dobozát. Lapos volt, és kilógott belőle az ismertető. Gábor széthajtogatta, és mutatóujját végigvezette a falloszokat ábrázoló műszaki rajzok közt, én pedig combomat lustán átvetettem a derekán, és nevettem az ábrákhoz tartozó, csikorgó szövegfordításon meg a kilencvenöt százalékos hatékonyságon.

Ő a mínusz öt százalék, böktem a hasamra. Mínusz öt, motyogta Gábor. Aztán kétségbeesett arccal sokáig mondogatta: Mínusz öt. Így hívják a gyerekünket. Mintha Tégla Gyári megálló vagy Tilos az Á volna a neve. Aztán hirtelen előbújít belőle egy addig ismeretlen, lovagias felelősségérzet, és mintha ennek valódiságáért maga is aggódott volna, azt mondta, akkor legyél a feleségem. Szűk körű, egyszerű ceremóniát akart, utána vacsorát.

Jó hírem van, valóban terhes, mondta a nőgyógyász. Már ha ez jó hír magának. Igen, jó, feleltem bizonytalanul. Az idős védőnő, akihez valamiért kötelező volt elmenni, elma-

gyarázta a nyolcadikos biológiakönyv anyagát az embrionális fejlődésről, aztán a lelkemre kötötte, hogy egyik rendszeren, végül hatalmas vaskörzöt vett elő, végeit a két elülső medencelapátomra illesztette, majd hümmögve újra lemérte a távolságot.

Gábor másnap későn ért haza. Nem kérdeztem, hol járt, megint ott voltak a mákszemek a fogai közé ragadva. Elújságotla, hogy nászajándékba pénzt kapunk Gabikától, aki tudomásul vette, hogy hozzám költözik, de az unokáját nem hagyja egy dohos egérlyukban felnőni.

Másnap lázam lett. Hánytam is, pedig már elhagytam az első trimesztert. Aztán jobban lettem, Gábor vidékre utazott. Leültem fordítani, megfájdult a hasam. Elmúlt, és megint megfájdult. Ledőltem, vártam. Délben felhívtam a nőgyógyászt, aki azt mondta, nyugodjak meg, de azért a legbiztosabb, ha most bemegyek hozzá a kórházba, úgylis ügyel.

Jéghideg, síkos ultrahangfej csúszkált a hasamon. Hamar megállapodott egy kerek, világos ponton. A kamera pulzálást keresett, de csak egy mozdulatlan foltot, maréknyi elhalt sejt fekete-fehér árnyképét találta. Intettem a szememmel, hogy látom és tudom. Nagyon sajnálom, mondta az orvos, ágyat és oxitocininfúziót rendelt nekem a nőgyógyászati patológijára, a műtősöktől pedig szabad helyet a hamarosan esedékes, műszeres befejezéshez.

Egyedül feküdtem a kórteremben, és a plafont bámultam. Jött a görcs, felnyögtem, és elmúlt a görcs. Inkább az oldalamba fordulva bámultam a csempét a falon. Figyeltem a hullámokban érkező fájásokra, melyek csak arra voltak jók, hogy egy igazi csecsemő félkész utánzatát hozzam a világra, anyukásat játsszak, mint amikor az óvodai babakonyhában kivettem a sütőből a kenyérsütőt, műanyag grillcsirkét, vagy a formából kiborított homoksütiket vágtam fel ágdarabokkal, és dudorásztam, hogy Csillag Boris, tudom a nevedet. És belém fészkelte magát ez a Csillag Boris, mert Borbála lett volna a neve annak az ismeretlennek, akit most összeprézeltek a görcsök. Rövid időre ellazult a méhem, a dal is előlről kezdődött, és kitartott, míg egy belső pukkanással el nem folyt a magzatvíz. A könnyeim is folyni kezdtek, mert ezt a Borikát már nagyon akartam. Akartam őt szeretni. Csak nem sikerült. Akkor se, amikor még lehetett volna kit. Szerettem a kis-mamaságot meg a duzzadt melleimet, ilyenek kéne maradniuk, futott át az agyamon egyszer, aztán hirtelen másra gondoltam, mint aki vendégségben egy kínos mondat után gyors kínálgatásba kezd.

Jött egy nővér, és vesetálat tett az éjjeliszekrényemre. Vesetál, mondta, bólintottam, hogy tudom. Praktikus munkaeszköz, a babforma szorosan a testhez illeszthető, a műtőasztalon nem potyog mellé, ami az élő szervezetben feleslegessé vált, és amit a törvény által előírt, zárható dobozban kell hűtőben tárolni, míg hétfőnként el nem szállítják. Hogyhogy leálltak a fájásai, értetlenkedett az orvos. Mindegy, legyintett, a műtőben úgylis befejezzük, menjünk, most éppen van szabad hely.

Másnap hazaengedtek. Ültünk a konyhában, Gábor megölelt. Hirtelen belezokogtam a mellkasába. Átkarolva tartott sokáig, aztán elengedett és felállt, mint aki menni készül. Hátamon éreztem a karja helyét, ott hűvösebb volt a levegő. Ültem, figyeltem, ahogy a konyhapulton matat, a szélén felhalmozódott papírkupacból előhúzott egy szórólapot, és azt mondja, bocs, de ezeknek tegnap megígértem, hogy visszajelek, majd telefonon lefoglalja az esküvői asztalt.

A vérzésem előző nap állt el, nem kellett izgulni a fehér ruha miatt. Két hónappal azelőtt Gabika azt ajánlotta, hogy legyen lenge muszlin. Leemelt a könyvespolcra egy albumot, mutatta, hogy szerinte az én állapotomban mell alatt bővülő fazon lenne előnyös, amelyet Madame Récamier visel. Ráhagytam, gondoltam, várok még. Az utolsó nap szaladtam

el a kölcsönzőbe egyedül. Befértem az első, elem lógatott, XS méretbe. Hamupipóke, mondtam a tükörbe pillantva, és rögtön kibújtam belőle, de hiába mutogattak másféléket is, azt feleltem, tegyék nejlonszákba, elviszem. A patológiai lelet sem érdekelt. Azonnal elfelejtettem, hogy vírus- vagy baktériumfertőzés volt. Az anyakönyvvezetőnek fáradtan azt mondtam, igen, Gabikának pedig az üres teáskannával a kezemben azt, hogy köszönöm.

ORCSIK ROLAND

I regényrészlet I

TOR

Amikor befelé imbolyogtam a nagy koturnusaimmal, senki sem ismert fel a Héra-masz-komban a Gyomornak becézett hajós étterem vendégei közül. Pincérem, Aksa Aphroditének öltözött, szivaccsal tömte ki a melltartóját, bedaueroltatta fekete haját, szeme kisminkelve, szempillája is nagyobb hangsúlyt kapott. Egy pillanatra meg is hökkentem, ilyen csinos ez a girnyó nő? Azt hittem, megpusztul a röhögéstől, amikor megpillantott a jelmezemben. Vigyázz, Aphrodité, mert Héra még odapörköl a végén, csibészkedtem gondolatban.

A többi személyzeti tag is görög isteneket játszott, kifogástalanul kellett szerepelni, ugyanis a vacsora után a vendégek a kabinjukban egy előre odakészített értékelőlapon véleményezték a kiszolgálás minőségét. Jaj annak az istennek, aki nem felelt meg a Gyomor templomában!

Még a menülapokon is görög vázarajzok díszeltek. A vendégek nagyon élvezték a játékot, többségükben nyugdíjas amerikaiak, illetve európaiak voltak. A háttérben a *Gladiátor* filmzenéje szólt, végre valami változás. Azonban nem sokáig élvezhettem az új zenei háttérrel, a türelmetlen vendégek toporogtak, hol késik az első fogás. A koturnus ellenére ugyanúgy hajtani kellett, hiába tiltakozott egy óra után a széttaposott sarkam. A hajcsár főpincérek még jobban szidtak minket, hogy nem nyaralni jöttünk, csipkedjük már magunkat!

A vacsora eposzi méreteket öltött, a tizenegy fogás két és fél órán át tartott. Az asztalokon gondosan előkészített, origamicsodákat idéző szalvéták perceken belül bemaszatolódtak. A fogások között és alatt előhűtött görög rozét és vörösborokat, valamint úzót, tsipourót és Metaxát töltöttünk a poharakba, pillanatokra én is elkábultam a tömény ánizsillattól. Minden fogásnál új evőeszközök kerültek elő, azokon is antik díszimitációk. Összességében harmincöt ember négyszáz tányért használt ezen az estén. A formal night előírásnak megfelelően a vendég hölgyek estélyi vagy koktéluhákba öltöztek, a férfiak pedig sötét öltönyben bőfögtek az elfogyasztott fogások között. Kétszeres ültetésben zajlott le a lakoma.

A dőzsölés rossz szó arra, ami itt történt. Magvas péksüteményekkel, pireuszi szendvicsekkel, padlizsánszendvicsekkel, spanakopítával, vagyis spenótos háromszöggel, lencsés bőrekkkel indult a nagy zabálás. Utána gyümölcsös tálak érkeztek,

különféle méretű szőlővel, görögdinnyével, sárgadinnyével, almával, szilvával, fügé-
vel. Az egyik idős hölgy visított, hogy neki semmiféle gyümölcsöt ne hozzanak, utálja a
látványukat is. A gyümölcsös kompozíciók után görög pulykaleves, őszibarackleves, cit-
romos csirkeraguleves, citromos rizsleves vagy soupa fakes, azaz lencseleves röppent elő
a pincérek karjain a zajos konyhából, és esküszöm, olyanok is akadtak szép számmal, akik
mindegyikből kértek. A levesek után salátahegyek lepték el az asztalokat: athéni gomba,
sima vagy görög joghurtból készült dzadzíki, esetleg hagyományos görög saláta bőséges
fetasajt-darabokkal, fekete és zöld olívbogyókkal, továbbá friss görög saláta, sült babsaláta,
langyos babsaláta fetával, dinnyesaláta fetával, főttvadfű-saláta, ráksaláta, főttcukkini-saláta,
céklasaláta, avokádósaláta garnélával, kókusszal töltött sült paprika, zöldfűszeres kefir-sajt olí-
vaolajban, mindehhez különféle olajokból, ecetekből és mártásokból csöpögtetett extrák.
A salátakínálathoz hetvenkét fajta görög kenyértípust szolgáltunk fel. Én már ennyitől
kipurcantam volna, ám nem úgy a torkos vendégek, akik egy hét alatt villámgyorsan
hozzászoktatták a gyomrukat az örületes töméshez. A türelmetlenségből felfalt saláták
után a vendégek újabb adagokat kértek a karneváli hangulatot idéző főételekhez: töltött
szőlőlevelek szárított paradicsommal és fekete olívával, csirkecomb sült paradicsommal
és olajbogyóval. Az egész étteremben úgy illatozott az oregánó, hogy az is beleszédült,
aki rühellte. Ezenkívül rakott burgonya, sima, krétai, spenótos vagy csirkehúsos muszaka
(ugyanígy marhából vagy sertéshúsból), muszakatekercesek, darált húsos, paradicsommár-
tásos rudakban szudzukakia, rakott padlizsán mirza módra, nyárs nélküli souvlaki dzadzí-
kivel. Fehér, zöld, vörös, barna, sárga, narancssárga, megint fehér és fehér és fehér, majd újra
a vörös színörvény... minden kavargott előttem, bennem, ám ennyi sem volt elég az izzadó
vendégeknek. Volt, aki kirohant a mosdóra kidobni a taccsot, hogy az orgiázó rómaiakhoz
hasonlóan folytassa a lakomát. Az eksztatikusra srófolt ízlelőbimbók nem ismertek akadályt.
Ha olajbogyós, fetasajt-kockás, paradicsomos, hagymás, oregánós, különböző színű és szagú,
mézzel leöntött szart hozunk ki pitában, a vendégek bizonyára azt is felfalják seperc alatt.

Pitás kajabombák: bőséges salátákkal, kapros, oregánós, bazsalikomos, fahéjas, korian-
deres és köményes fűszerekkel. Illatuktól még a legmegátalkodottabb remete is elcsábult
volna. Ez pusztán bevezető volt a gírosz diadalmenetéhez, mert a legtöbb amerikai és eu-
rópai csak a gíroszt ismerte, azt követelte, kaptak is döggivel, az arcuk úgy eltorzult habzsolás
közben, hogy még a legcsinosabb Madonna-, illetve George Clooney-utánzatok is csúf
szörnyeknek, önmaguk karikatúrájának hatottak. Gírosz grillen, gírosz sós palacsintában,
gírosz mézes mártással, gírosz gazdagon, háziasan, serpenyős gírosz, csirke-, marha-, disz-
nóhússal, ám olyan idióta is volt, aki gíroszt kért hamburgeres hússal és salátával. Az egyik
fogszabályzós kamasz lány végigfingta a tizenegy fogást, úgy durrogott, mint az orosz
katyusa, szerencsére maszk volt a fejemen, oldotta a gáztámadás bűzét.

Amikor még az elején a kabinban felvettem a maszkot, naivan azt hittem, végre nem kell
az arcomra erőltetnem a mosolyt. Ám ahogy betotyogtam a koturnusokkal a Gyomorba,
önkéntelenül is mosolyogtam a mosolygó Héra álarca alatt. A tetejébe még a kamasz lány
durrogtatását is mosolyogva fogadtam. Nyomjad csak, drágám, egészségtelen visszafogni
a bélbombát, kedélyeskedtem, ő pedig felbátorodva az orrom alá döngetett egy sort.

A gíroszokat a bárány- és marhasültek követték különböző salátákkal. A szakácsok kihoz-
tak néhány szőlőindás díszítésű nyársforgató szerkezetet, hogy az élmény még teljesebb
legyen. Fáradtságomban azt képzeltem, én vagyok az egyik bárány a nyárson, ám nem
sokáig foroghattam gondolatban, Aksa vékony, csontos kezével rávágott a vállamra, haladj,
Héra, tátognak a vendégek!

Halrajok a tányérokon, grillezett, panírozott formában, pikáns kardhalsteak, lazac párnírszószban és salátával, rombuszhal bazsalikommal, paradicsommal, apróhalak kisütve, tengeri márna, szardínia, makréla, sztavrida, aranykeszeg, tengeri keszeg, vörös durbincs... Közben soroltam az egyik parókás öregúrnak a halneveket, váratlanul félbeszakított, ez az egész fölösleges pazarlás, itt járunk a Földközi-tengeren, Afrika közelében, ahol rengeteg az éhező, a nyomorgó, egymás után lobbannak fel a forradalmak, a háborúk, mindenféle menekültek, Görögországban válság van, sokan utcára kerültek, mi meg dőzsölünk!!!, zsörtölődött. Egyetértően bólogattam, mire a vén róka felnyerített, majd odafordult a nagydarab, hasonszőrű barátjához. Én nyertem, tartozol egy ezressel, kiáltotta vidáman. Hogy én milyen zöldfülű vagyok, mondtam nekik nevetgélve, majd elszárguldottam a megrendelt vörösborukért, az üveg Nousáért a konyhába. Amikor visszasuhantam, a barátja nehezen akarta kifizetni a fogadást, és nem tartotta olyan szórakoztatónak a játékot. Undorító vagy!, vágta a másik fejéhez, majd szalvétával törölgette az izzadt homlokát. Előbb-utóbb mind lógni fogunk, morogta két falat közt. Amaz pedig hahotázva hátba vágta, ugyan már, mit hisztizel, nézz már erre a pincérre, jobban élvezi a melót, mint mi a zabálást! Még felháborodni sem volt időm, nem is lett volna értelme, a helyzetemen semmit sem változtatott volna, sőt, kirúgással hálálták volna meg az erkölcsi prédikációm. Jött is a következő turnus a sokféle kagylóval, rákkal, grillezett polippal, tintahallal, különböző mártások, saláták kíséretében. Ezt is rutinosan belapátolták, legfeljebb itt-ott egy-egy fújtatás, nyögdecseles díszítette az ütemes rágcsálás, csámcsogás vezérmotívumait.

Az egyik idős asszony valami countrydalra fakadt, amikor megérkezett a desszerthad-sereg: citromos sütemények, tejszínes édesség, tulumba, fitoura, fügés-diós édesség fagyival, galactobureko, a melomakarona mézes sütemény, pisztáciás baklava, tejespite, loukoumades, golyó alakú fánkocok, különböző színű halvás tányérok. Egy nyolc év körüli kislány kisvillával a szájában belealudt a falásba, szülei jót kacagtak rajta, több fotót, szelfit is készítettek az alvó Csipkerózsikájukkal. Kérésükre néhány képet én készítettem a családjukról, illetve velem, vagyis Hérával is külön-külön lefényképezkedtek. Bekerültem a zabálás útirajzuk albumába. Szerencsére nem küldtek a képből.

Egyre kevésbé gyötört az éhség, úgy cselekedtem, mint egy robot, a kezdeti gyomorkor-gásból semmi sem maradt, lecsillapodtak a nyáladzó ízlelőbimbóim. A desszertnyalánkságok közepette egy magyar kamasz fiú magához hívatott:

Enough is enough, I want bacon pizza right now!, parancsolt ellentmondást nem tűrően. Azt hittem, a mézes süteményekbe döngölöm a baseballsapkás fejét, ehelyett biztosítottam afelől, hogy tíz perc múlva meg is érkezik a pizza. Így is volt, a szakácsok már meg sem lepődtek, hozzászoktak néhány vendég elemi igénytelenségéhez. A magyar fiú széles mosollyal fogadta a pizzáját, bőségesen leöntötte ketchuppal. Onnan tudtam meg, hogy magyar családról van szó, hogy a szülők evés közben egymás között magyarul politizáltak. Be nem állt a kereplőjük, csak úgy köpködtek a morzsás, zsíros szavakat a szájukból. Jobbnak is láttam, ha inkább angolul tárgyalunk, nehogy a végén még minden apróságért ránkassanak. Ilyenkor áldottam a protokollt, hogy a személyzet nem kerülhet bensőségebb kapcsolatba a vendégekkel.

Ugyanakkor nem minden honfitársam idegesített ennyire. Az „Antique Party”-n az egyik vendég valahogy megtudta, hogy én is magyar vagyok, bizalmasan odajött hozzám, bemutatkozott, Pozsár Illés, megkínált az első osztályú Mavrodafni borával. Vissza kellett utasítanom, mondván, hogy tilos szolgálati idő alatt bárminemű ital, főleg a vendégektől

nem fogadhatok el semmit. A középkorú férfi megértően nézett rám, gyorsan a zsebembe nyomott száz dollárt, hogy senki se lássa. Sztárüggyvéd Amerikában, celebeknek is dolgozik, rengeteg a pénze, mire is költené, hát megpróbálta ezt a hajóutat. Szereti Magyarországot, többet is ki lehetne hozni belőle, ám nincs kivel... Nem tudtam sajnos végighallgatni, rohanom kellett a kávéért. Kaptam tőle egy névjegykártyát.

Az ördög ügyvédje, mondta mosolyogva Pocok. Szeretettel szolgálj ki, hátha busásan díjazza!

Jó arc!, válaszoltam kutyafuttában, közben beleütközöm egy kollégába, aki Hermész-jelmezben loholt a konyha felé. Kezemből majdnem kiesett a két óriási tálca a kávé rendezéssel.

Valaki frappét kért, más görög kávé, eszpresszót, filteres kávé, kapucsínót. „Nem cukorral kérem, mondtam már százszor!”, „Én meg három kockacukorral!”, „Mi ez, fehér cukor, panaszt fogok tenni, többször jeleztem, hogy kizárólag nádcukorral vagyok hajlandó kávé inni!”, röpködtek a fülemben a követelések, parancsok. A magyar ügyvéd barátom legyintett, ne foglalkozz a sok hülyével, egyik füleden be, a másikon ki.

Közben megérkeztek a gladiátorjelmezekbe bújt olasz animátorok. A teremben mindenki elcsendesedett, lélegzet-visszafojtva figyelték az entertainment team újabb kis előadását. A konyhában felhangosították a *Gladiátor* filmzenét. A pincérek lekapcsolták a villanyt, két fehér tógába bújt animátor magasba emelt fáklyával világított a teremben. Egy kislány az első sorban elsírta magát, amikor Spartacus szigorúan rátekintett. Közben a szanta Claudius rátámadt a buzogányával, Spartacus viszont egy mozdulattal kirántotta a kezéből a fegyvert. A közönség lelkesen tapsolt. Kétoldalt a fekete Párduc és a vörös göncökben rikító Rufus támadott Spartacusra, ám kisebb küzdelem után ők is a padlóra kerültek. A közönség egyre inkább belelovalta magát, a vén elhízott mamák és taták mintha húsz évet fiatalodtak volna, úgy szurkoltak. Még, még, kiáltották különböző nyelveken, és meg is kapták az újabb vérengzést: Glaucus szigonnyal rontott Spartacusra, fel is sértette a bal combját, a kifröccsent vérré Wow! Lol! More! Tuttora! felkiáltások, sikolyok szikráztak föl. Előtört Repax az acélsodronyával, nyolcas köröket rajzolt vele a levegőbe, hatalmas taps. Spartacus nem teketóriázott, hiába horzsolta sebesre a bőrét az acélsodrony, ráugrott a nála fél fejjel nagyobb Repaxra, letépte a fejről a kecskeszarvas sisakját. Ám ekkor hátulról hálót dobtak rájuk, Spartacus úgy vergődött alatta Repaxszal, mint egy partra vetett cápa. A háló gazdája, a medvetermetű Ursus a közönség felé fordult, magasba emelte hatalmas karjait, a közönség ijedten, némán figyelte. Ursus intett, tapsot kér. A közönség szolgáljan tapsolt neki, imádták, legyőzte a legerősebbeket. Ursus, Ursus, ursus!, zengett kórusban a terem. Az óriási gladiátor fölvette a padlóról a nagy szigonyt, a két vergődő test fölé emelte, a közönségtől várta a döntést. A felfelé mutatott hüvelykujj szabadulást jelentett, a lefelé tartott pedig örök kárhozatra ítélte a veszteseket. A közönség egyöntetűen üvöltötte teli tüdővel: Death! Tod! Death! Death! Muerte! Смерть! Death! Ursus Spartacus torkának szegezte éles szigonyát, a közönségre nézett, bosszú, bosszú, bosszú, villant a szemekben, ám ekkor egy sikoly félbeszakította a finálét. A hátsó sorban egy idős néni felsőtestével a félig elfogyasztott desszertromok közé zuhant az asztalra. Végül a hajó hullaházában kötött ki. Szívroham. Nem tudtam másra gondolni, csak arra, hogy szerencsére. Szerencsére, mert ezzel vége lesz a bulinak. És hogy a baleset ellenére jó értékelést kapunk a véleménykártyánkon, és zsiros borraivalót, mégiscsak elsőrangú szórakozást nyújtottunk.

Tévedtem: show must go on. Felkapcsoltuk a villanyokat, az entertainment team pedig felkínálta, hogy a kedves vendégek együtt fényképezkedhessenek a gladiátorokkal. A leg-hosszabb sorok Ursus és Spartacus előtt álltak, a gyerekek leginkább a félelmetes, kecskeszarvas sisakot hordó Repax és a vörös Rufus előtt tolongtak. Mi pedig, az istenverte istenek, felszolgáltuk az újabb italokat, és előkészítettük a terepet a szirtákis multsághoz. A hangszórókból a *Zorba, a görög* filmzenéje szólt, az egyik animátor tanította a csetlő-botló utasoknak a görög táncot. Fokozatosan, ismétlődő körökkel gyorsult föl a buzukis zene, az urak, hölgyek pedig egymásba kapaszkodva ügyetlenkedték végig a műsort. Lassan azonban kidőltek. Ahogyan fokozatosan elszállingóztak a vendégek, a Gyomor elhagyatott csataterre hasonlított. Hajnali egykor pedig végre az utolsó nyalakodó fiatal pár is lelépett. Az isteneknek azonban továbbra is talpon kellett maradniuk. Levettem a koturnusomat, mezítláb dolgoztam tovább. A takarítás valami torz színházi előadásra emlékeztetett: pusztán a jelmezbe öltözött színészeket látni, közönség sehol.

Itt-ott iszonyatosan büdös, tarkálló hányásfoltokra bukkantunk az asztalok és székek alatt. Ráadásul külön örök felügyelték a folyamatot, és ahol kis foltot láttak, újracsiszoltatták velünk az egészet.

C'est la vie, kacsintott rám az öt nyelven beszélő ukrán kolléganő, Ulyana, majd felhúzta a fehér gumikesztyűt, letérdelt, és fényesre sikálta az elcsúfított járólapokat, asztal- és szék-lábakat.

Miután fényesre glancoltuk az étterem utolsó porcikáját is, a „side job” részeként elő kellett készíteni az éjféle büfét, tisztára mostuk a ketchupos üvegeket, a szennyes terítőket pedig a harmadik emeleti mosodába szállítottuk. Utána baktattunk csak le vacsorázni a személyzeti bárba, ahol a görög lakomához képest jóval egyszerűbb svédasztal várt minket. Szergej széles vigyorral jelent meg, lenyúlt egy adag muszakát tányérostól a vendégek maradékából, úgy vetette rá magát, mint egy pirája, másodpercek alatt végzett vele. Az állásával játszott. Bevaló srác. Túlélő fajták voltunk, az ösztönös cselekvésben bízunk, és sohasem piszkáltuk egymást hazánk botrányos politikája miatt.

Szergej megnyalta a tíz ujját, majd rázendített egy muszka dalra:

Дадут капусту мне с водою

И ем, так за ушми трещит.

Meg sem számoltuk a borraivalót, Pocokkal úgy zuhantunk hajnali háromkor az ágyunkba. Amikor fél hatkor ébresztett a csörgőóra, abban sem voltam biztos, aludtam-e egyáltalán.

BENEDEK SZABOLCS

I regényrészlet

EZ NEM AMERIKA

Minden egyes alkalommal, amikor csak belépett ódon kapuján, Becsei Árpád megállapította, hogy a megyeháza semmit nem változott. Se kívülről, se belülről, se megjelenésében, se hangulatában. Némi eltérés mindössze annyiban volt tetten érhető, hogy időről időre átesett valamicske renováláson, ami korántsem valódi fölüljítást jelentett, sokkal inkább szépségtapaszok egyre bővülő sorát, ahogyan megpróbálták eltüntetni az idő vasfogának könyörtelen harapásnyomait. Egy-két emléktáblát idővel kicseréltek, az előtérben pedig fölszereltek egy elektronikus beléptetőkaput, mint ahogy a folyosókon is mennyezeti sarkokra szerelt kamerák pásztázták a látogatókat. Mindezek ellenére az épületben ugyanaz a megszo-kottan ismerős síri csönd uralkodott, amit csak a cipők sietős kopogása vert föl időnként. A szűkre szabott világítás nyomán félhomályba borultak a folyosók, az irodákat pedig változatlanul átlengette a falakba ivódott kávészag. Az egyedüli jelentősebb eltérés az volt, hogy az íróasztalokról eltűntek a hamutartók, mint ahogy a lépcsőházi fordulóban sem voltak már ilyen alkalmatlóságok. A dohányosok kiszorultak az épület belső udvarának egyik hátsó szegletébe, amit talán még élveztek is, elvégre így nem az irodában, munka közben gyűjtottak rá, hanem legálisan lóghattak tíz percet a dohányzás ürügyén, és füstölgés közben nem melleleg jól ki is pletykálkodhatták magukat.

– Sárosnéhoz, Ladó Eszter osztályvezető asszonyhoz jöttem – mondta Becsei Árpád hivatalos hangon, miután megkocogtatta a recepcióspult fölé fölszerelt jókora plexilemez. Emlékezett rá, hogy hajdan itt zárt portásfülke állt, ablakán aprócska nyílással, és az embernek meg kellett hajolnia ahhoz, hogy azon keresztül bebocsátást kérjen. Eleink jól kitalálták az effélet még az excellenciás és a méltóságos uramék világában. Igazából a rendszer a későbbiekben se változott, legfőljebb az elnevezések módosultak a történelem forgása és az adott hatalom szájíze szerint.

A portásfülkét korszerűnek mondott recepcióspult váltotta föl, monitorokkal és beléptetőkártyákkal, a pult tetejére pedig a járvány tombolásának idején plexilemez került, amit még mindig nem szereltek le. Nem csak itt, sok más helyen sem. A médiában megszólaló, az elmúlt években fontos közszereplővé, mi több sztárrá vált virológusok és orvosprofesszorok rendre arra figyelmeztettek, hogy a korlátozások föloldása ellenére az óvatosság továbbra se árt. Sőt indokolt. Hála a vakcináknak, a járvány visszaszorult, de nem tűnt el teljesen, a jelek szerint nem is fog, és ha nem is várható, hogy ismét a világ minden részét érintő általános pandémia legyen belőle, annak reális az esélye, hogy itt-ott belobbanhat, és egyes régiókban átmenetileg ismét veszélyhelyzetet kell kihirdetni. Ezért aztán jobb, ha maradnak a védekezés eszközei, a recepciókon és a boltok pénztáaira fölszerelt plexik, és a maszkokat se dobjuk ki, hanem megőrizzük őket gondosan.

– Várja magát?

– Elvileg igen. Ő hívott.

A recepció elkérte Becsei Árpád igazolványát, aki közben azon tűnődött, mi is lehet ennek a posztnak mostanság a szabatos megnevezése. Biztonsági őr? Recepció? Portaszolgálat? Föltehetően mindhárom feladatot ellátja egyszerre. Becsei Árpád az őrző-védő cég hímezett logóját nézte a férfi vajszerű ingén, amíg meg nem kapta az úgynevezett vendégkártyáját, amellyel túljuthat az elektromos kapun, és mozoghat az épületben. Természetesen arról, hogy merre jár, ez az úriember itt a plexifal mögött tud. Nemcsak azért, mert kamerák követik Becsei Árpád lépéseit, hanem mert az épület bizonyos pontjain hasonló zsilipek működnek, amelyek csak akkor nyílnak meg, amikor a megfelelő helyre érinti a csippecel felszerelt vendégkártyát. Ami nem csupán a kaput nyitja meg előtte, hanem rögzíti is a rendszerben, hogy éppen merre tartózkodik.

A járás is ismerős volt. A kulturális osztály ugyanabban a néhány szobában működött, ahol annak idején még művelődési néven. Csak éppen a hely fizimiskája változott valamelyest. Az írógépeket számítógépek váltották, a stencilező helyére fénymásoló került, kotyogó helyett automata masinában főzték a kávékat, amelyet mokkás pohár helyett porceláncsészében szolgáltak fel.

Sárosné Ladó Eszter a negyvenes évei végén járhatott. Fiatalkori szépségének nyomai ma is látszottak, noha valamelyest megsokasodtak arcán a ráncok – minden alkalommal, amikor találkoztak, Becsei Árpád úgy találta, hogy egyre több van belőlük –, amiket vastagon föl vitt festékkel és a sminkkel próbált ellensúlyozni. Mindig választékosan és elegánsan öltözött, Becsei Árpád mégis úgy érezte, hogy még ennél is többet lendíthetett volna a megjelenésén, ha nem vágatja le a haját, és az arcformájához jobban illő szemüvegkeretet választ.

– Örülök, hogy eljött, kedves Árpád – mondta, amikor vendége belépett az irodájába. Fölállt az íróasztala mögül, ám nem nyújtott kezet, ezzel is jelezvén, hogy a kézfogást és pláne a kézcsókot változatlanul kerülni szeretné. Az efféle gesztusok a járvány idején szorultak ki a mindennapokból, és úgy nézett ki, hogy egy ideig nem is térnek vissza. A világ több tekintetben visszavonhatatlanul megváltozott.

– Üljön le, kérem.

Biccentéssel mutatta, hogy nem ide, az íróasztalhoz gondolta, hanem kicsivel arrébb, a sarokba, ahol egy nagyobbacska tárgyalóasztal áll, körülötte nyolc székkal. Minden bizonnyal az osztályértekezleteket szokták itt tartani. Így valamivel távolabb tudtak egymástól elhelyezkedni. Ez is a járvány maradéka volt.

– Kér egy kávékat?

– Köszönöm, nem.

Becsei Árpád azt csak magában tette hozzá, hogy az utóbbi időben igyekszik minél kevesebb kávékat inni. Nem szabad olyan sokszor felpörgetni a szívet, és megdobni a vérnyomást. Menjen csak minden szépen, csendesen, a maga ritmusában, fölösleges stimuláció nélkül.

Váltottak pár mondatot egymás és a családtagok meg a kollégák egészségéről. Az ilyesmi korábban afféle szokásos udvarias érdeklődésnek számított, a járvány utözöngéjeként azonban nagyon is komoly lett. Nemigen úszta meg senki, hogy a rokonai vagy az ismerősei körében ne lett volna nem csupán akár kórházi kezeléssel járó fertőzés, hanem haláleset is. Becsei Árpádnak például az egyik alsó szomszédját ütötte ki a vírus egyik napról a másikra. Valamelyik este végtagfájdalmakra és torokkaparásra panaszkodott, két nappal később kórházba került, ahonnan a lélegeztetőgépre tételét követően nem is jött ki élve. Persze voltak olyanok is, akik enyhébb tünetekkel megúszták. Az orvosok mind a mai napig értetlenül állnak az egész előtt: hogy lehetett, hogy a vírusfertőzés egyeseket végzetesen leterített, másokon pedig majdhogynem észrevétlenül átsuhant. A tudománynak még van mit kutatnia bőven. És az is látszik, hogy minden szándék ellenére nem is mindenható. Léteznek a világban az embernél és a természetnél jóval erősebb dolgok. Ezeken Becsei Árpád az utóbbi időben kezdett gondolkodni, és közben arra is ráébredt, hogy megrögzött, vaskalapos materialista és ateista létére egyszeriben olyan, kifejezetten nem e világi dolgokon mereng, amelyeken régebben soha.

– Mi igazából nem is mentünk sehova – mesélte Sárosné Ladó Eszternek. – Eleinte még tettünk a folyóparton egy-egy sétát, aztán egy idő után a gyerekeink megtiltották. A fiunkat egy évig nem is láttuk, csak a számítógépen keresztül. Szerencsére Sára megmutatott mindent, mit hogyan kell rajta csinálni. Vele azért gyakrabban találkoztunk. Ő intézett mindent nekünk. A bevásárlást is. Nem jött be, csak becsöngetett, és letett mindent a küszöb előtt, egyébként meg pár lépés távolságból beszélgettünk. Maszkban, ahogy kell. Szörnyű idők voltak. A bizonytalanság volt a legrosszabb, meg az, hogy annyira egyformán múltak a napok. Örülhetünk, hogy vége. Csak vissza ne jöjjön!

– Reménykedjünk, hogy nem fog – bólintott Sárosné. – De hát az emberiség már túlélte néhány nagy járványt, és mégis itt vagyunk, hála istennek! Ezt maga nálam sokkal jobban tudja, Árpád. És régebben még ellenszer se volt bizonyos dolgokra.

– Valóban volt jó pár járvány a múltban, ami döntően befolyásolta a dolgok menetét. Ha nem lett volna, másként alakul a történelem is – magyarázta Becsei Árpád. – Ugyanakkor azt gondolom, ez se múlt el nyomtalanul. És nem csupán azért, mert a négy fal között ment el az életünkből hosszú idő. A bezártság és a folyamatos stressz lelki nyomait még sokáig magunkon viseljük. Mi talán kevésbé, de a fiatalabbak jobban. Nem beszélve a sok bedőlt vállalatról, amelyek hónapokon keresztül nem nyithattak ki, el kellett bocsátaniuk az alkalmazottakat, majd végül csődbe is mentek. Márpedig ezeknek hosszú távú hatásuk lesz. Abban meg csak reménykedni lehet, hogy az emberiség tanult az egészből, s ezután máshogy viszonyul bizonyos dolgokhoz.

– Rettenetes időket éltünk át. Voltak hónapok, amikor nem is látszott a vége, amikor a sajtó is egyre csak azt hajtogatta, hogy évekig eltarthat. Végül nem is tévedtek nagyot. Rajtunk is keresztülment, szerencsére megúsztuk enyhébb tünetekkel, viszont az anyósomat és az apósomat elvitte a fertőzés...

– Jaj, ezt nem tudtam, fogadja, kérem, részvéteimet...

Sárosné bólintott, majd mondta tovább:

– És hát abban is igaza van, Árpád, hogy az egésznek a gazdasági hatásai még tovább fognak gyűrűzni. Mi máris érezzük. Hiába térhettek vissza a munkatársak a home office-ból, nem tudunk teljes kapacitással működni, s nemcsak azért, mert néhány kollé-

gánkat is elveszítettük, hanem mert az anyagi forrásaink kimerültek, ami pedig mégis megmaradt, azt át kellett csoportosítani más területekre.

Becsei Árpád hálás volt Sárosnénak azért, mert nem úgy fogalmazott, hogy „fontosabb területekre”.

– Gondolom, ez a Kunhalmot is érinti.

– Sajnos, azt kell mondanom, igen. Nagyon meg kell húznunk a nadrágszíjat, és minden egyes forintnál mérlegelnünk kell, hogy mire költjük.

– A Kunhalomra már tavaly se igazán volt pénz.

– Valamennyi azért volt. Hiszen digitális formában ki tudtuk adni. Igaz, mindössze két számot, ám akkor is eljutott az olvasókhöz.

– Már amennyire eljutott. Ez nem Amerika, hogy mindenki elektronikus kütyükön olvasson. Én például megpróbálkoztam egyszer vele, miután a fiam vett nekem egy ilyen készüléket, mondván, most már tényleg nem férek a könyvektől, de nem ment. Jobban szeretem a könyvet kézbe venni, megérinteni, lapozgatni, érezni a valódi súlyát, a papírt, a nyomdafestéket... Nem beszélve arról, hogy ami csupán azon a készüléken van meg, számomra az olyan, mintha igazából nem is lenne. Nincs ott a polcomon, nem bírok mondjuk csak egy pillantást vetni rá. De ez nyilván az én hibám. Mármint hogy túl vén vagyok az ilyesmihez.

– A felméréseink azt mutatták, Árpád, hogy a Kunhalom egész szép kattintásszámot ért el. Sokan letöltötték azt a két számot. De hát azoknak is voltak költségei. A szerzőket ugyanúgy ki kellett fizetnünk.

– Azért, már ne tessék megharagudni, de nem hiszem, hogy egy néhány százezerre rúgó jogdíjkeret akkora tételt jelentene egy megyeszékhely költségvetésében...

Halkan, indulatok nélkül beszélgettek. Egyikőjük se emelte föl a hangját. Nem düh és harag volt ebben a párbeszédben, hanem levertség és szomorúság. Amit nem mellesleg Becsei Árpád is érzett a másik részéről. Sárosné se döntnök nem volt, se ítélet-végrehajtó. Egyszerűen közölte a tényeket.

– Tehát azt mondja, hogy a Kunhalom nincs tovább.

– A döntés szó szerint úgy szól, hogy egyelőre szüneteltetjük a megjelentetését. Ami nem azt jelenti, hogy a későbbiekben ne számítanánk rá. Mármint az ön munkájára is, Árpád, természetesen ugyanúgy, mint a folyóiratra, mert nagyon fontos szerepet töltött be a megye életében. De, értse meg, kérem, és gondolom, ön ezzel tisztában van, elvégre van tapasztalata a politikában, hogy most nem tudunk mindenre úgy áldozni, ahogyan szeretnénk.

Az elhangzott kijelentés, miszerint Becsei Árpádnak is van tapasztalata a politikában, semmiféle zöngét nem tartalmazott. Tényszerű és valós közlés volt. Még sokan emlékeztek arra, hogy Becsei Árpád hajdan milyen tisztséget viselt. Ezt azonban jócskán elhalványította az azóta eltelt idő. Elvégre már régebben ült a Kunhalom főszerkesztői székében, mint ahány évet annak idején a pártház első emeleti irodájában eltöltött. Annak az épületnek is megvolt amúgy a maga sorsa. Egy ideig úgymond inkubátorházként működött. Ez azt jelentette, hogy induló vállalkozások bérelhetek benne viszonylag olcsón irodát, abban a reményben, hogy idővel föl tudják magukat futtatni, hogy saját székhelyük legyen. Aztán szép lassan kikoptak azok is. Az egykor oly modernnek számító épület most üresen tátong. Kívül több helyütt leesett a vakolat, bent lepergett a festék, a

nyílászárókon besüvít a szél. Nem is tartózkodik benne senki, csak a portán – ahol annak idején munkásőrök posztoltak – a biztonsági őr, aki a minap meg se kérdezte az odalátogató Becsei Árpádot, kit keres és mit akar. Tudta, hogy úgyse lehet innét semmit elvinni, hát hadd nézelődjön kedvére ez a számára ismeretlen öregúr.

– Sejtettem, hogy valami hasonló ok miatt kéretett ide. Tudomásul veszem a döntést. Egyebet úgyse tehetek.

– Tisztelettel kérem, kedves Árpád, a régi jó viszonyunkra tekintettel is, hogy ne nehezteljen se rám, se bárki másra az itteniek közül. A szükség sajnos nagyon nagy úr. Fájó döntést született, elvégre a Kunhalom prosperáló folyóirattá vált az ön kezei alatt. Nagy szerepe volt abban, hogy ennek a városnak pezsgő kulturális élete legyen. De pillanatnyilag ehhez nem tudjuk az anyagi hátteret biztosítani.

Becsei Árpád bólintott. A régi történet jutott eszébe, miszerint amikor a Harmadik Birodalom megtámadta az Egyesült Királyságot, annak parlamentjében fölszólalt egy képviselő, és azt javasolta, hogy a kultúrától most vonjanak el minden pénzt, vannak annál fontosabb dolgok is. Amire Churchill fölháborodva visszaszólt, hogy de hiszen épp a kultúrát akarják megvédeni.

Ám mindezt most nem érezte adekvátnak idézni. Végtére is az emberek jó részének mindig is a túlélés számít. Az viszont, ami egy kulturális folyóirat hasábjain megjelenik, arányaiban elenyészően kevesek számára szolgál a túlélés eszközeként. Lehet berzenkedni, sopánkodni, mérgelődni, a tény attól még tény marad. És még csak nem is arról a gyakran hangoztatott közhelyről van szó, miszerint régen minden jobb volt. A jelen idejű kultúra sose tartozott a tömegek mindennapos használati eszközei közé. A múltba visszatekintve már igen, hiszen e tekintetben az is megéli és átérzi a kultúra identitásteremtő szerepét, akinek erről esetleg nincsenek is tudatos fogalmai. Ám bármennyire is igaza volt Churchillnek, a gazdaságilag és pénzügyileg nehéz helyzetbe került tömegek számára egy kulturális folyóirat mind beszerzését, mind megjelentetését nézve aktuálisan luxus-terméknek számít. Még akkor is, ha az ára két doboz sörével egyenértékű.

– Köszönöm, hogy ilyen megértően fogadja a dolgot, Árpád – Sárosné arcára a megkönnyebbülés minden jele kiütközött. – Higgye el, ez nekünk is borzasztóan nehéz. Tisztában vagyunk vele, hogy mit veszítünk. De meggyőződésünk, hogy mindez csupán átmeneti állapot, és inkább előbb, mint utóbb rendeződnek a dolgok, egyenesbe jövünk, és akkor, amint lehetséges, minél előbb beszélhetünk a Kunhalom újraindításáról. Addig is hálás szívvel köszönjük fáradozásait, és mindazt, amit a megye és a megyeszékhely kulturális életének föllendítéséért tett.

Becsei Árpád azzal az meggyőződéssel hagyta el a megyeháza neoklasszikus épületét, hogy ide soha többé nem teszi be a lábát. Nem dühből vagy elkeseredésből gondolta ezt. Igazából semmiféle felhang nem fűződött ehhez a megérezéséhez. Egyszerűen tudomásul vette a döntést. Mint ahogy azt is, hogy ismét lezárult egy korszak életében.

Mégpedig egy jóval hosszabb, mint bármelyik eddigi, sőt az előzőek együttlévét. Kemény munkás évek voltak, ám élvezte minden pillanatát. És talán nem is arra volt leginkább büszke, hogy egy korábban folyton remittendaként tornyosuló folyóiratból keresett és megbecsült kulturális terméket csinált. Hiszen a Kunhalomnak voltak olyan számai, amelyek mind egy szálig elfogytak. Országosan ismert, nagynevű szerzők számára is presztízst jelentett a hasábjain publikálni. A lapszámbemutatókon időnként

tömegek tolongtak, egy-egy emlékezetesebb verset vagy novellát pedig még hónapokkal később is emlegettek. A Kunhalom rendszeresen fölbukkant az országos napilapok folyóiratszemléjében, és a megyéből induló író- és költőpalántáknak elsődleges céljuk volt ezeken a hasábokon publikálni. Nem egy később kultikussá vált regény első részletei a Kunhalomban láttak napvilágot. De az is szerencsés elképzelésnek bizonyult, hogy csak negyedévente jelent meg, mert így jobban lehetett szelektálni a beküldött kéziratok között, nem volt meg a kényszer, hogy a következő lapszámot sürgősen meg kell tölteni valamivel, s Becsei Árpád azzal is hírnevet szerzett, sőt tiszteletet vívott ki magának, hogy nagynevű szerzők számára is szemrebbenés nélkül visszaadott egy-egy verset vagy prózát, amennyiben úgy találta, hogy az nem éri el a kívánt minőséget.

Egyedül, egy személyben döntött mindenről. Igaz, volt mellette egy szerkesztőségi titkár, aki az adminisztrációt intézte, valamint korrektor, aki átnézte a nyomdásba adás előtt a lapszámot. Mint ahogy időről időre azzal is kísérletezett, hogy egy ifjú író- vagy költőpalántát maga mellé vett a megyéből, mondván, segédkezzenek az anyag összeállításában. Ám ez leginkább pedagógiai célzatból történt, hogy a fiatalok lássák, hogyan kell az ilyesmit csinálni. Becsei Árpád elsősorban a véleményükre volt kíváncsi olykor-olykor, egy-egy olyan kézirat esetében, amelyről nem tudta egyértelműen megmondani, széna-e vagy szalma. A döntést aztán egyedül hozta meg, mint ahogy a szerkesztést is egyedül csinálta, és a szerzői levelekre is saját kezűleg válaszolt. Ha nem is személyesen, de levelezésen keresztül mindenkit ismert az irodalmi és a kulturális élet országos szereplői közül. Vagy legalábbis majdnem mindenkit. Ahogy cinikusan mondani szokás: nagyjából mindenkit, aki számított.

Természetesen büszke volt a Kunhalomra és a vele végzett munkájára. A leginkább azonban arra volt büszke, hogy a városban jártában-keltében sorra köszöntek neki az emberek. És ez nem az a fajta bokázós köszönés volt, mint anno, amikor a kalapjukat is levették volna, amennyiben az ilyesmi nem számított volna reakciós csökevénynek. Nem, ezek a köszöntések nem a hajdani Becsei elvtársnak szóltak. Érezhetően őszinte örömmel üdvözölték, és amikor megkérdezték tőle, hogy van, az sem szimpla udvarias formulának hatott. Becsei Árpádból azután lett város-, sőt megyeszerte megbecsült személy, amikor egyedüli hatalma – már ha lehet ezt annak nevezni – immáron abból állt, hogy eldönthette, melyik irodalmi vagy kulturális alkotás jelenhet meg a Kunhalom hasábjain. Innentől fogva nem azért ismerték föl, tudtak róla és tartották számon, mert abban a bizonyos, egykor modernnek számító irodaházban ült. Hanem azért, mert valódi közbecsülésnek örvendhetett. És ez számára többet ért mindennél.

Régen, amikor megkérdezték tőle, hogy van, zavarba jött. Tudta, hogy a kérdés nem őszinte, nem érdeklődést jelez, hanem félelmet és prüszkölést, nem is föltétlen vele szemben, de valahogy mégiscsak reá irányulva, elvégre egyike volt azoknak, akik a hatalmat megszemélyesítették. Most viszont valóban őszintén válaszolhatta, hogy köszöni szépen, jól van. Mert tényleg jól volt. Leszámítva pár időskori nyavalyát és fájdalmat, fölszabadultnak, sőt olykor még vidámnak is érezhette magát. Mert bajok ugyan voltak, hiszen kinek az életében nincsenek? Az egyik gyerek válik, a másik egész életére pár nélkül marad. Hol Klárinak, hol neki vannak kisebb-nagyobb egészségügyi problémái. Az árak időnként elszabadulnak, a közélet egyre vadabb, már a hajdan négybetűs szavakként emlegetett kifejezések is a közbeszéd részei. De mégis, mostanára kiderült végre, hogy az élete akár tele lehet örömmel és nyugalommal is. Csak hagyni kell őket beépülni a mindennapokba.

Kicsit csodálkozott is, amiért nem érzett különösebb megrendülést a Kunhalom megszűnésével kapcsolatban. Merthogy a folyóiratnak vége van, abban egészen bizonyos volt. Az átmeneti felfüggesztések ebben a szférában általában véglegesek szoktak lenni.

– Már ezt a digitális megjelenést se szerettem igazán – magyarázta odahaza a feleségének. – Érttem én, hogy haladni kell a technikával, nincs is ellene kifogásom, a lezárás idején is milyen jól jött, hogy kamerákon keresztül tudtunk beszélni a többiekkel. De szerintem képernyőn lehetetlen szépirodalmat olvasni. A képernyő arra való, hogy átfusunk rajta, végiggörgessük a híreket, elmélyült olvasásra alkalmatlan. Meg is mondtam Sárosnének, hogy nem is csak arról van szó, hogy a papír tapintása meg a nyomdafesték illata. Igen, ez is hozzátartozik az olvasáshoz. De az, ami csak valahol a virtuális térben létezik, az nekem olyan, mintha nem is lenne meg. Nem bírom föltenni a polcra, vagy levenni onnét. Nem lehet kézbe venni időnként, és csak úgy belelapozni. A két utóbbi lapszám is csak az interneten van fent, de az internet se tart örökké. Ahogy a gőzgép meg a fonográf se tartott.

– Legalább végre elkezdheted a nyugdíjas éveidet – mondta Klári. – Rád fér. Már azt hittem, soha nem fogsz leállni.

– Eddig is nyugdíjas voltam. Csak jól jött hozzá az a kis fizetés. Annyira pedig ismerhetsz már ennyi idő után, hogy nem az a fajta vagyok, aki egyik napról a másikra le tud állni, noha pillanatnyilag fogalmam sincs, mit fogok csinálni.

– Nyugi, meg tudunk élni. Ettől nem kell félni.

– Nem is félek. Csak azt nem tudom még, mihez kezdek ezzel a hirtelen rám szakadt szabadidővel.

– Majd olvasol. És írsz. Kritikákat az Alföldi Krónikába. Ahogy eddig is. Szeretik és várják az írásaidat. Hanem valamikor el kellene mennünk öltönyt venni.

– Öltönyt? Minek?

– Mert belenéztem a szekrényedbe, és amit találtam, az eléggé ütött-kopott. Szombaton pedig az unokád esküvőjére megyünk.

– Az unokám esküvője – mondta Becsei Árpád. – Jó, hát vegyünk öltönyt, ha úgy látod jónak. Sárát is elhívod? Több szem többet lát.

Klári a homlokát ráncolta.

– Inkább ne. Ő nincs is meghíva. De ebbe ne is menjünk most bele. Végtére is nem sokat találkozott Rékával. Na, fújd ki magad, és gondold át, hogy ma még alkalmas vagy-e vásárolni. Ha nem, akkor megyünk holnap. Most megyek, és befejezem az ebédet.

Becsei Árpád egyedül maradt a kanapén, a könyvespolc előtt. „Az unokám esküvője.” Csócsálta magában a kifejezést, de bárhogy is forgatta, büszkeség helyett egyszerűen végtelenül öregnek érezte magát.